

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
CFMAGL. 1.6.264/a

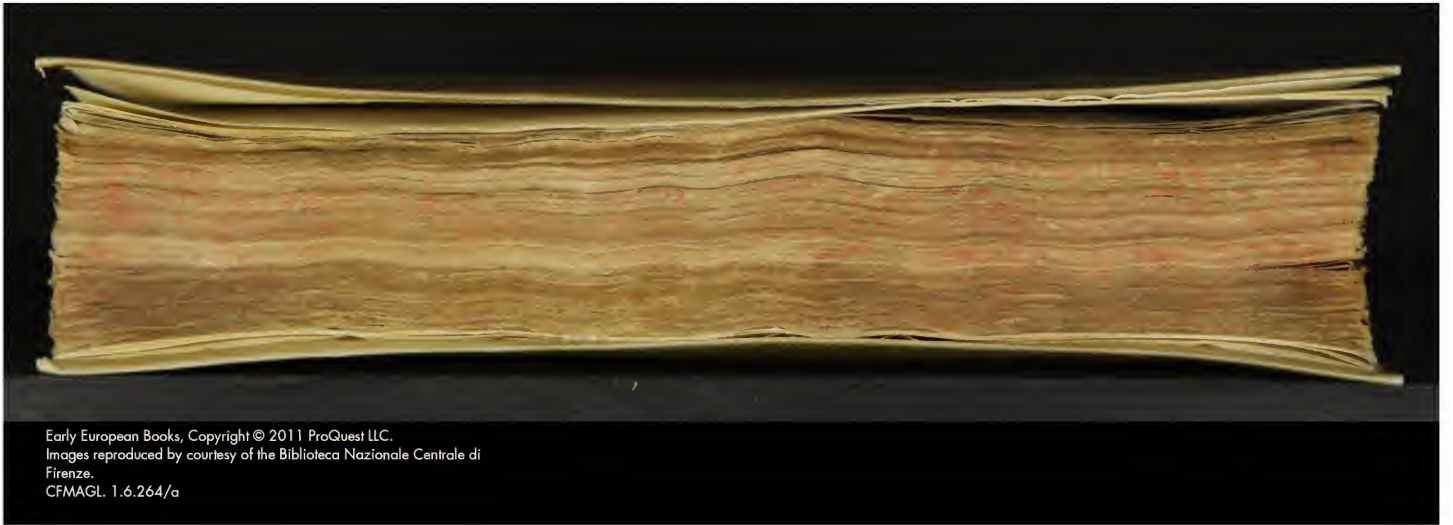

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
CFMAGL. 1.6.264/a

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
CFMAGL. 1.6.264/a

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
CFMAGL 1.6.264/a

JOHANNIS HENRICI ALSTEDII
CONSILIARIVS
ACADEMICVS:

Id est,
METHODVS FORMANDORVM
STVDIORVM,

CONTINENS COMMONEFACTIO-
NES, CONSILIA, REGVLAS, TYPOS, CALEND-
aria, diaria, de ratione benè discendi & ordine studiorum rectè instituen-
do: perpetuis Tabulis adornata: in gratiam Studioforum tam
Academicorum quàm trivialium in Scholis
particularibus, vt vocant.

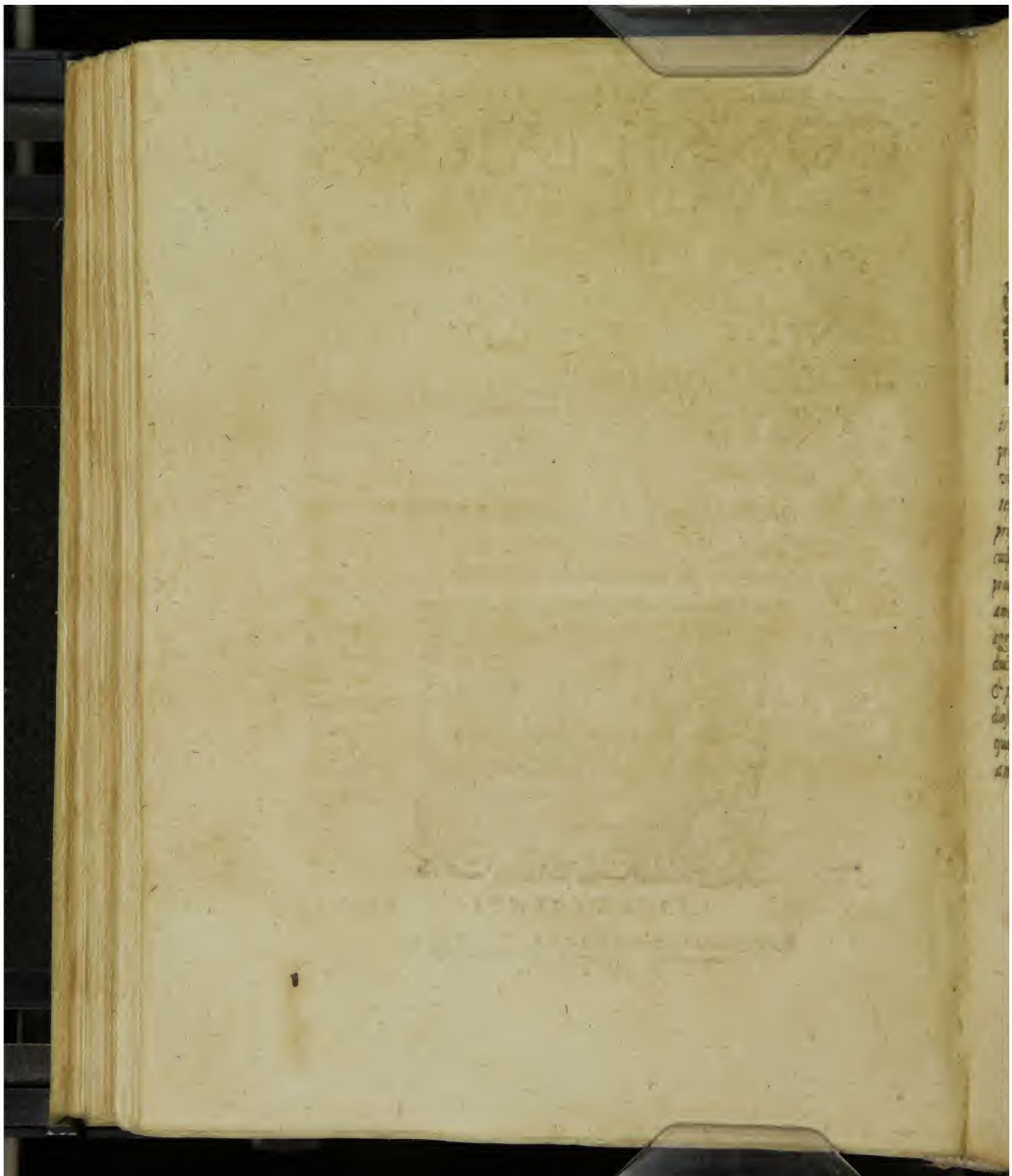
ACCESSIT
CONSILIVM DE COPIA RERVM
& *verborum.*

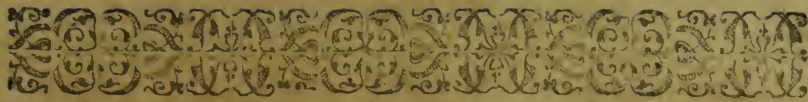
Editio secunda passim limata & aucta.

ARGENTORATI
Sumptibus Hæredum LAZARI ZETZNERI.

M DC, XXVII.

PRÆFATIO

Ad

LECTOREM BENEVOLVM.

Aria sunt, lector benevole, rectè sapiendi & agendi impedimenta. Quæ quidem omnia possunt revocari ad hæc duo summa capita: ignorare nempe viam, vel de viâ nimis diu consultare. Qui viam, id est, modum & rationem rectè sapiendi & agendi, non habet cognitam, is vel nunquam perveniet ad metam, vel per varios anfractus & precipitia agrè & tandem aliquando ad eam perveniet. Qui verò viam habet quidem cognitam, sed de illâ nimis diu consultat, ille, dum tempus ducit, subducit, & proinde quia viam bene munitam, sibi que probè notam, non ingreditur, vel saltem serò ingreditur, magis est culpandus, quàm ille, qui licet viam ignoret, tamen grassatur ad præclaram sapientia & prudentia metam, etiam per ambages & mandros. Primum illud impedimentum ego in hoc libello tollere sum aggressus: ubi formare institui rationem studiorum, in medium adductis variis variorum consiliis, quæ ad incudem Logicam revocavi, & perpetuis tabellis adornavi. Alterum impedimentum tollent studiosi pietatis & humanitatis, si Consiliarium nostrum audiant, eiusque ductum sequantur. Quod quidem cum fructu faciant, ipsis ex animo precor.

A 2

AV-

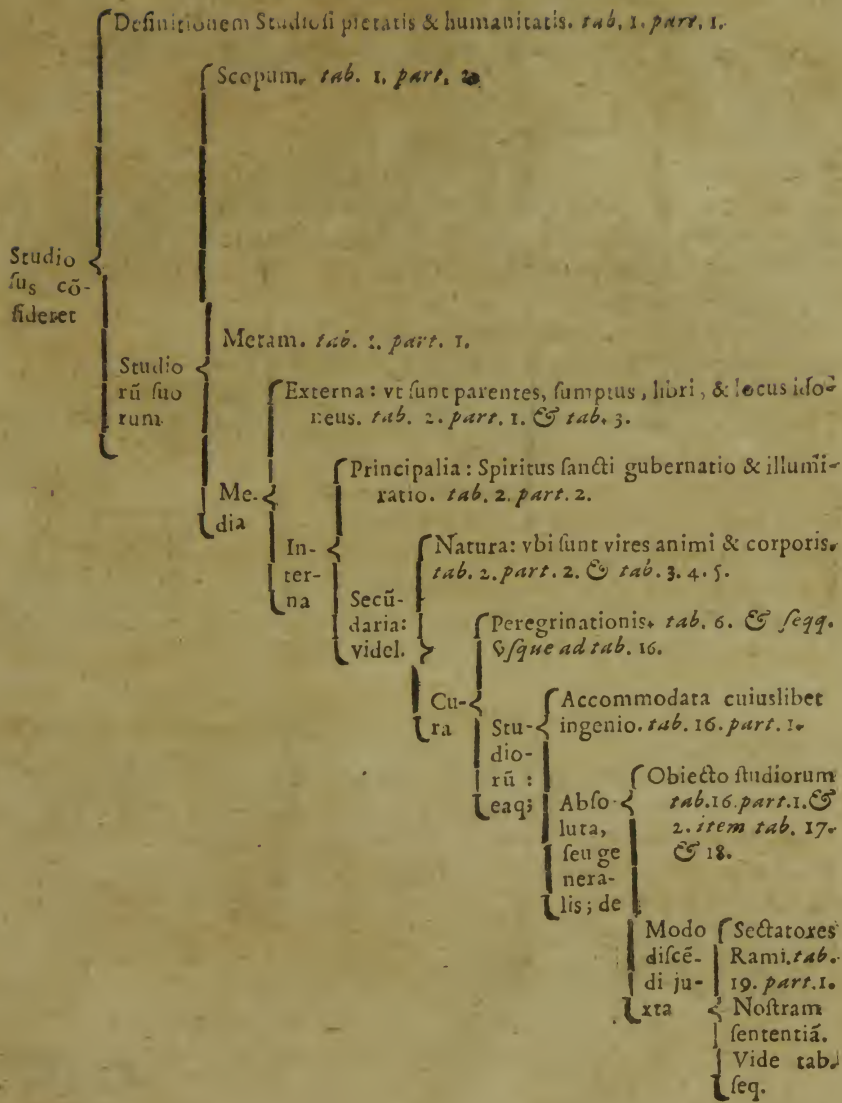
Qui

*De hac materiâ scripserunt, vel huic opusculo
 πικρῶ ἐπιβήτορ ἐπιβουλεύουσιν.*

- HENRICUS BULLINGERUS, de institutione studiorum.
 ANDREAS HYPERIUS, de S. Scripturæ lectione.
 BENEDICTUS ARETIUS, de formandis studiis.
 BARTHOLOMÆUS KECKERMANNUS, de methodo formandorum studiorum.
 RIVIUS, de puerorum institutione.
 DAVID CHYTRÆUS, de ratione discendi.
 HULDRIcus ZVINGLIUS, de modo informandi adolescentes.
 LUCAS OESIANDER, de studiis priuatis rectè inchoandis.
 SADOLETUS, de liberis rectè educandis.
 MATTHÆUS DRESSERUS, de ordine discendi.
 LUDOVICUS VIVES, de disciplinis lib. 20.
 STEPHANUS PRÆTORIUS, de ratione formandorum studiorum.
 ERASMUS, de liberis rectè educandis.
 THEODORUS BIBLIANDER, de ratione discendi Hebraica.
 STEPHANUS ZEGEDINUS, in locis communibus theologicis de ratione studiorum.
 STURMIUS, de scholis aperiendis; & in epistolis classicis & academicis.
 FRANCISCUS JUNIUS, de Academicis.
 COELIUS SECUNDUS, de perfecto Grammatico.
 SALOMON NEUGEBÄVVER, de peregrinatione.
 FRANCISCUS BONNÆUS, de ratione discendi.
 CHRISTOPHORUS HELVICUS, in Didacticâ.

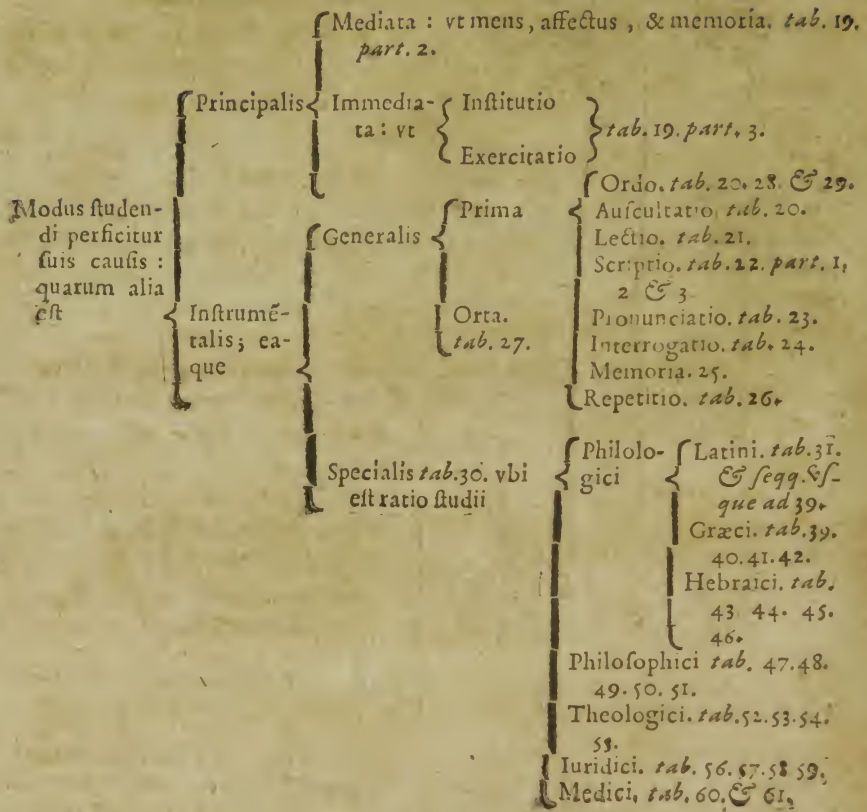
*Hyndel posse: Pluribus de liberis educandis.
 D. Bapinuf de vice et virtute.*

Studo-

Modus

SCIAGRAPHIA HUIUS LIBRI.

REGULÆ

GVBERNANTES DIS-
SCIENTIAM.

I. Principiū constituendum est *de fine studiorum.*

II. *Finis studiorum generalis* esto pia eruditio, & erudita pietas.

III. Præter hunc finem generalem quilibet sibi deligat *specialem* ut, theologus facultatem docendi in ecclesiâ, vel scholâ. In hoc scopo, secundum Socratis præceptum studiosos oportet *παιζήσας καὶ σπουδάζοντες ἀσκήσαι.*

IV. Fine cognito, & vitæ genere delecto proxima cura sit *de præceptore & discipulo.* Univerſa enim studiorum ratio distributa est in duas classes: quarum prior est *διδασκάλος, præceptoris*; altera *τοῦ μαθητῆος, discipuli.*

V. Præceptor eligatur qui non sit *πληκτικός, plagosus*; *ἀνυδάκης, sibi placens*; *ἀνημέρος, remissus*: sed sit *ἐπισήμων, peritus*; *διδασκλικός, qui appositè, intelligenter, & perspicue doceat*; *φιλόπονός, laboriosus*; *ἀγαπητικός τῶν σχολαστικῶν διατριβῶν, amans exercitiorum scholasticorum*; denique *ἐμπειρὸς τῆς φύσεως τῆ μαθητοῦ, ut possit judicare de discipulorum ingeniis.*

VI. In discipulo considerentur conditiones & officium.

VII. *Discipuli boni conditiones & virtutes* sunt 1. *ἐνφύια, quæ Platonem dicitur δριμύτης, Galeno δξεία φύσις, i. e. naturale acumen.* 2. *Φιλομάθεια, i. e. studium & ardor discendi.* 3. *Φιλοπονία, i. e. tolerantia molestiarum, quæ discendo sunt exantlandæ.* 4. *Φιλαλήθεια, i. e. amor veritatis.* Galenus appellat *σπουδὴν ἀληθείας.* 5. *Φιληκοία, h. e. ut libenter & amanter audiat.* 6. *δξίνοια, h. e. facilitas percipiendi dicta.* 7. *μνήμη, h. e. memoria, constans videlicet.* 8. *ἀγάπη τοῦ διδασκάλου, i. est. amor magistri,* 9. *Φιλία τῶν ἐπαίρων, ut sit φιλέτιμος, i. e. commilitonum studiosus & amator.*

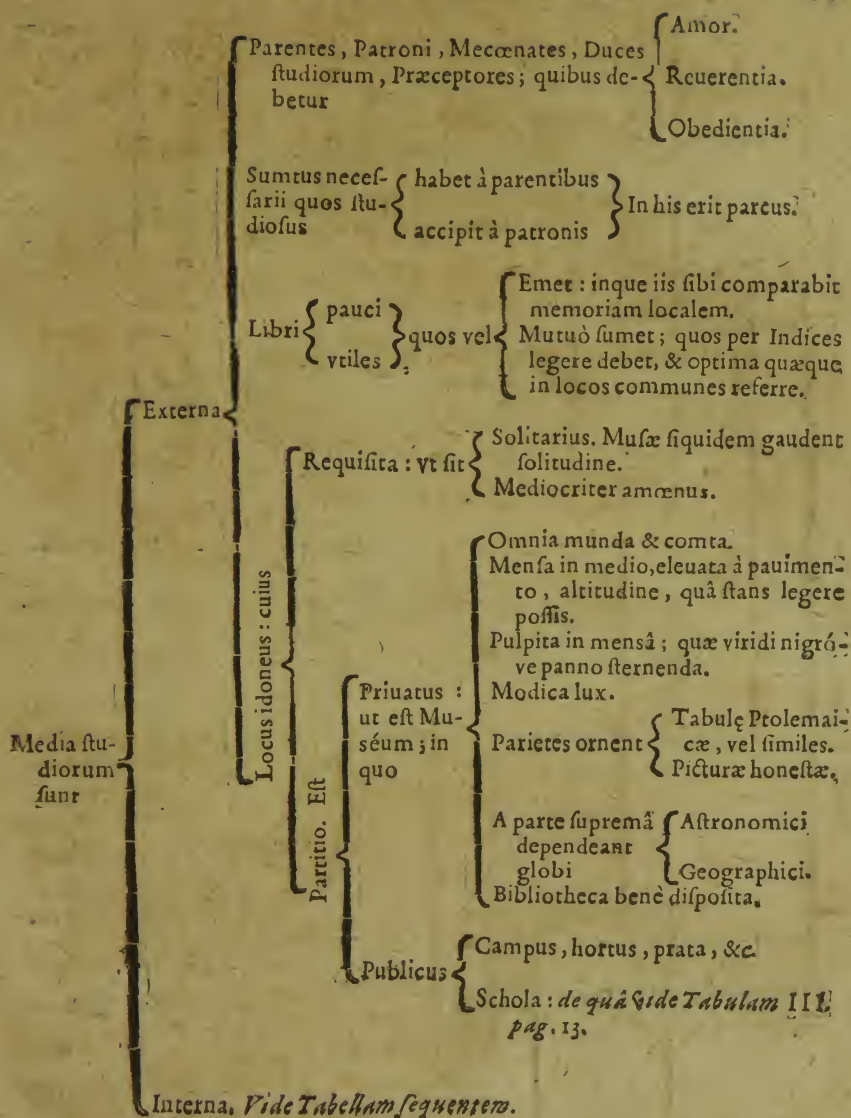
VIII. *Officium boni discipuli apud Platonem* est 1. *ἀκούειν, audire.* 2. *ἐπαναλαμβάνειν, repetere audita.* 3. *παραλαβεῖν τὸ βιβλίον, accepto libro*

libro locum explicatum inspicere. 4. ἐξ ἑωθινοῦ καθίζειν, à primo diluculo studii insudare. 5. ἐξεπίσθεσαι, discere. 6. μελετᾶν, meditari. 7. πρὸς ἄλλους λέγειν, coram aliis dicere.

Sed de his, & similibus, instituamus longiorem commentationem.

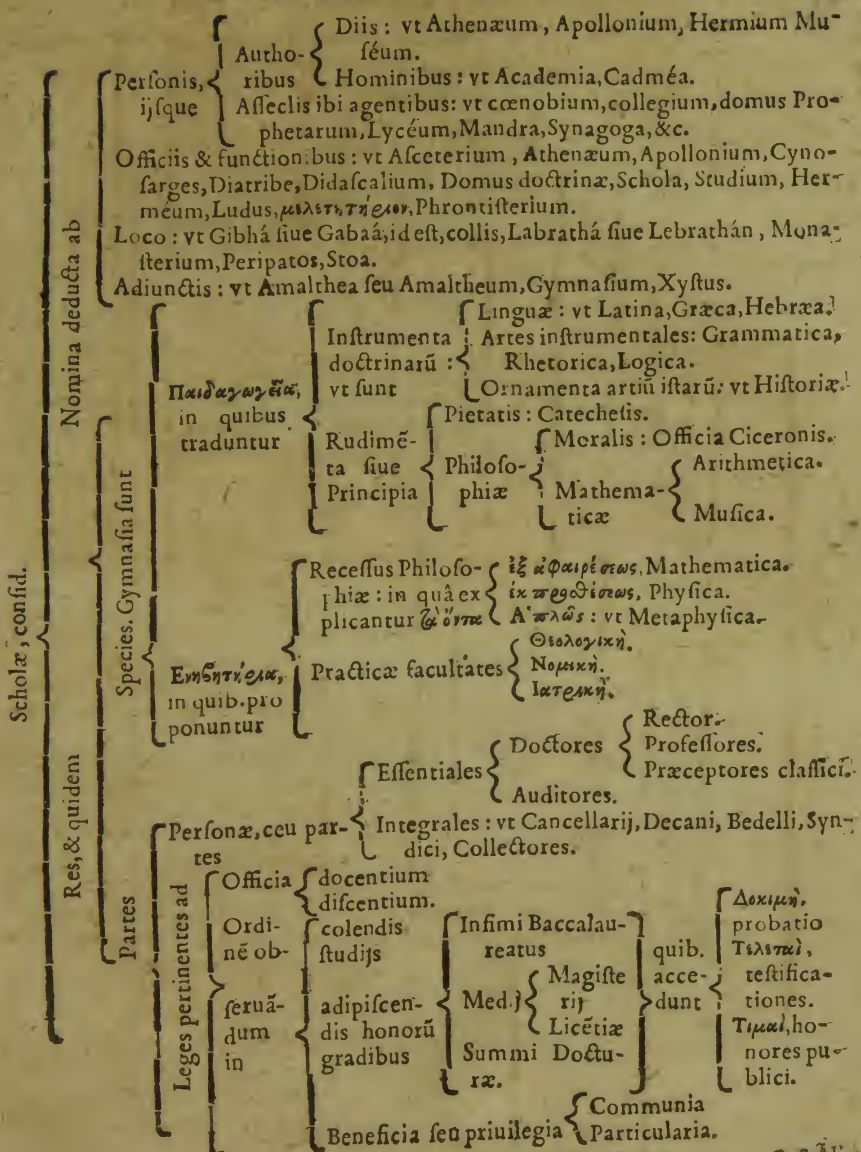

Sm 46.

Scholæ

Custodia est modus tuendi vires & sanitatem : idq; in

Genere corporis ; & fit

Munditie ; quæ fit

Specie memotia; Vide tabulam 5. pag. 16.

Purgatione corporis per

Balneū ; ubi

Sumatur nonnihil de theria cā ante introitū.
Caput madefiat cum lixiuio calido.
Pedes ponantur in aquā calidā.
Corpus fricetur.
In exitu corpus tepidā perfundatur, ad claudendos poros corporis.
Post balneum non statim bibatur.
Capitis. Fit autem ea vino, camomillā : duabus horis ante cibum.

Lotionem

Pedum : qui

Fricentur sale & aceto
Laventur bis in septimanā, ante somnum; arthemisiā, menthā, camomillā.

Vomitum

Qui fit, si recipias diversum potum eodem in vase, ut vinum album & rubrum, novum item & verus ad satietatem : deinde immediatē post prandium antequam cibus descendat, si imponas summum digitum ad os, & vomitum vrgeas.

Quo exacto

Abstinendum à cibo & potu.
Confortandus stomachus aromaticis.

Secessum : ubi valde prodest aloë.

Amœnitate

Aëris ; qui rectificatur & alteratur

Suffitu è sale, albo thure, granis iuniperi, clausis fenestris
Linteis suspensis in Muséo, quæ colligent humores o-lentiores

Loci seu Musæi ; quod

Sit ligneum, Habeat fenestras

Meridionales. Septentrionales.

Temperantiā & Diatā. Vide tabulam sequentem.

Motu & exercitiis tempestivis & moderatis, iuxta has regulas

1. Motus ante prandium sit violentus, sed non ad defatigationem
2. Post cibum motus sit moderatus
3. Omnis labor & lusus post sudorem vocatum remittendus est

Præservativis : ut sunt

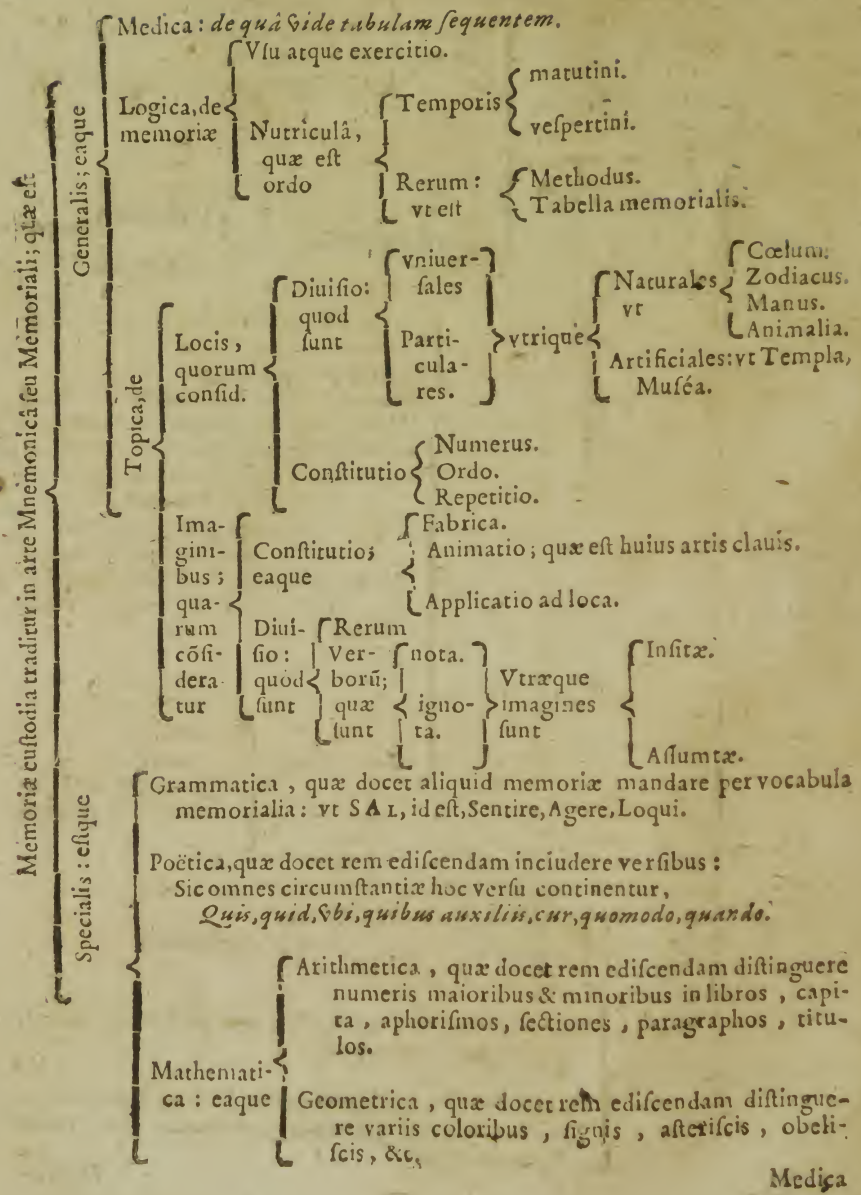
Manè uti pomo odorifero.
Deglutire thus album, gingiber, &c.
Imponere naribus radic. pimpinellæ vel alias species bene olentes.
Remove impedimenta, ut sunt lucubrationes, immoderatus somnus, fructus inmaturo, otium, &c.

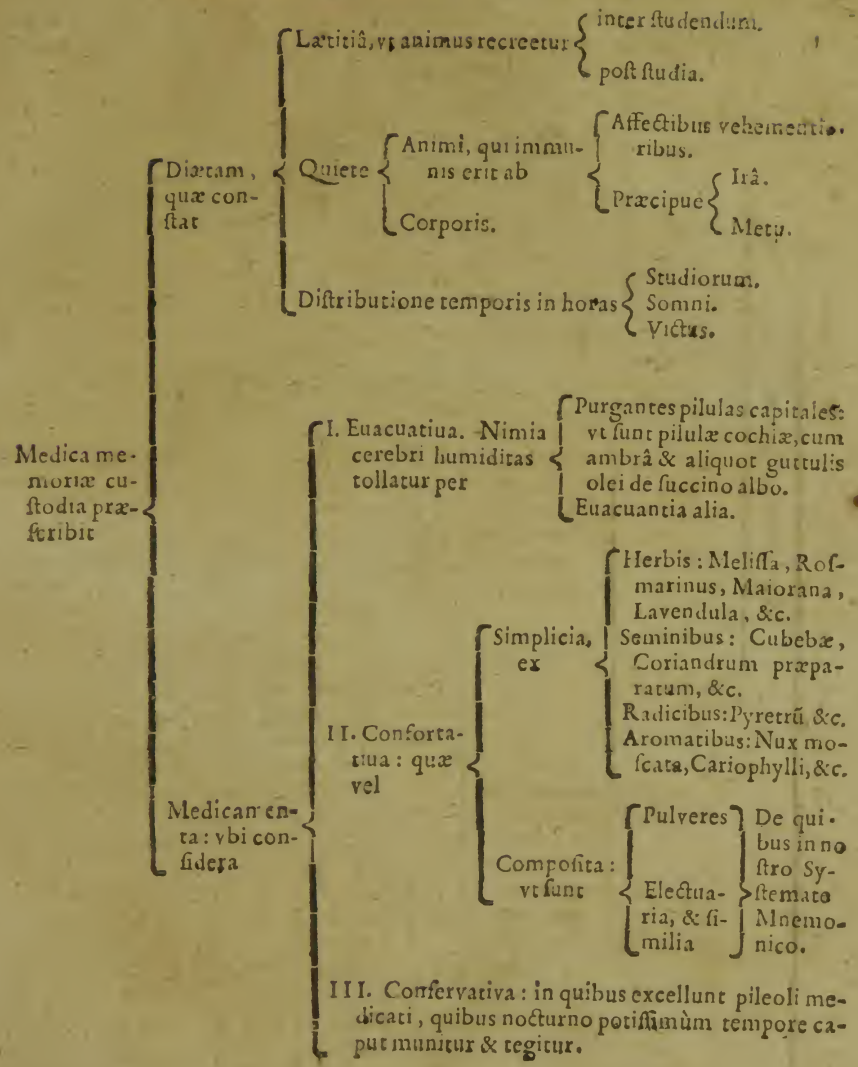
Tempe-

TABVLÆ QUARTÆ PARS ALTERA.

85

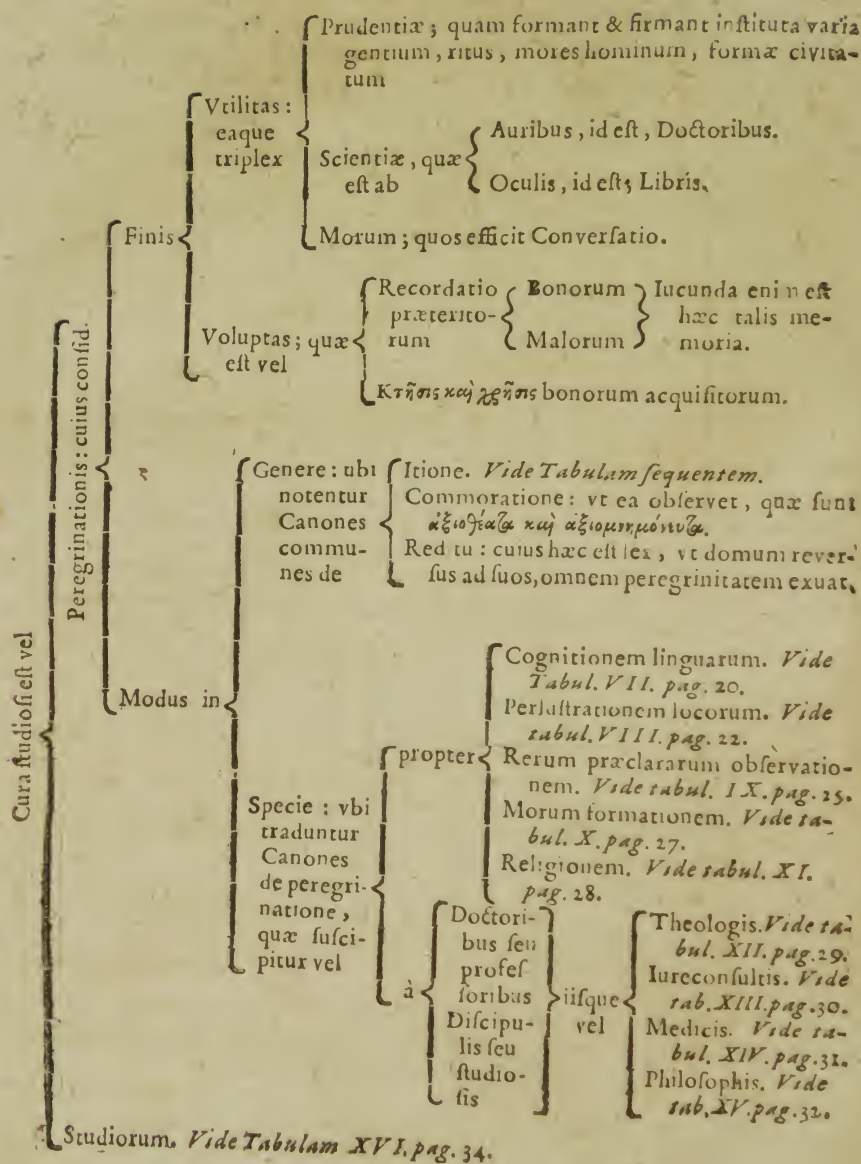
		Qualitatem : ut sint	<p>Calidi, sicci & saliti. Assi potiores elixis. Pisces minores. Conditi cum croco, zingibere, &c.</p>
	Cibus; quorum delectus est habendus pro ratione temporis, quantum ad	Quantitatem; ut habeatur ratio	<p>Vasorum } Virium } corporis.</p>
Temperantia & Dieta cernitur in	Potu; qui est	Aqua.	Sit bonum, allum, odoriferum, & diureticum.
		Cerevisia.	Fortè si sit, lymphetur
		Vinum. Vbi sunt hæ cautiones.	<p>Rubrum valet in fine mensæ, eò quod laxat: sed in principio constipat. Adustum seu sublatum ter bibatur in septimanâ cum speciebus, ad absumendos frigidos humores: & bis in septimanâ imponetur naribus cum panniculo, & attrahatur; quia cerebrum exsiccat. Oculi etiam quandoque oblinantur bysso ex vino sublimato.</p>
	Bibatur vinum	<p>Modicè. Sugendo. Quandoque ante introitum in lectum.</p>	
	Somno, ubi		<p>Dormire in dorso est pessimum Dormire super ventrem facit ad digestionem Caput cervicali benè levetur</p>
			<p>Post prandium ne fiat somnus; quia causatur catarrhos, pigritiam, febres &c.</p> <p>Fiat primus somnus super dextrum latus, ut hepar Romanicum calefaciat: deinde super sinistrum; item vltimò super dextrum.</p>
			Memo-

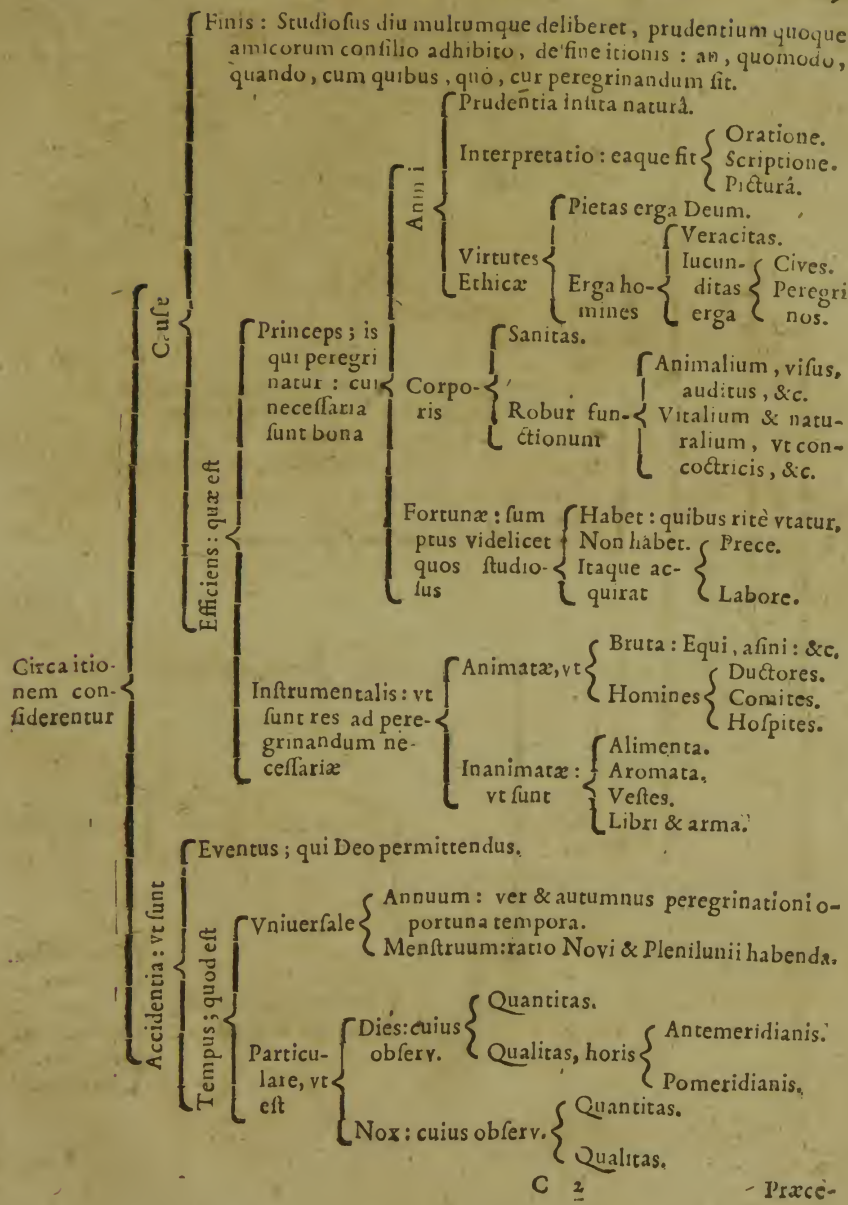

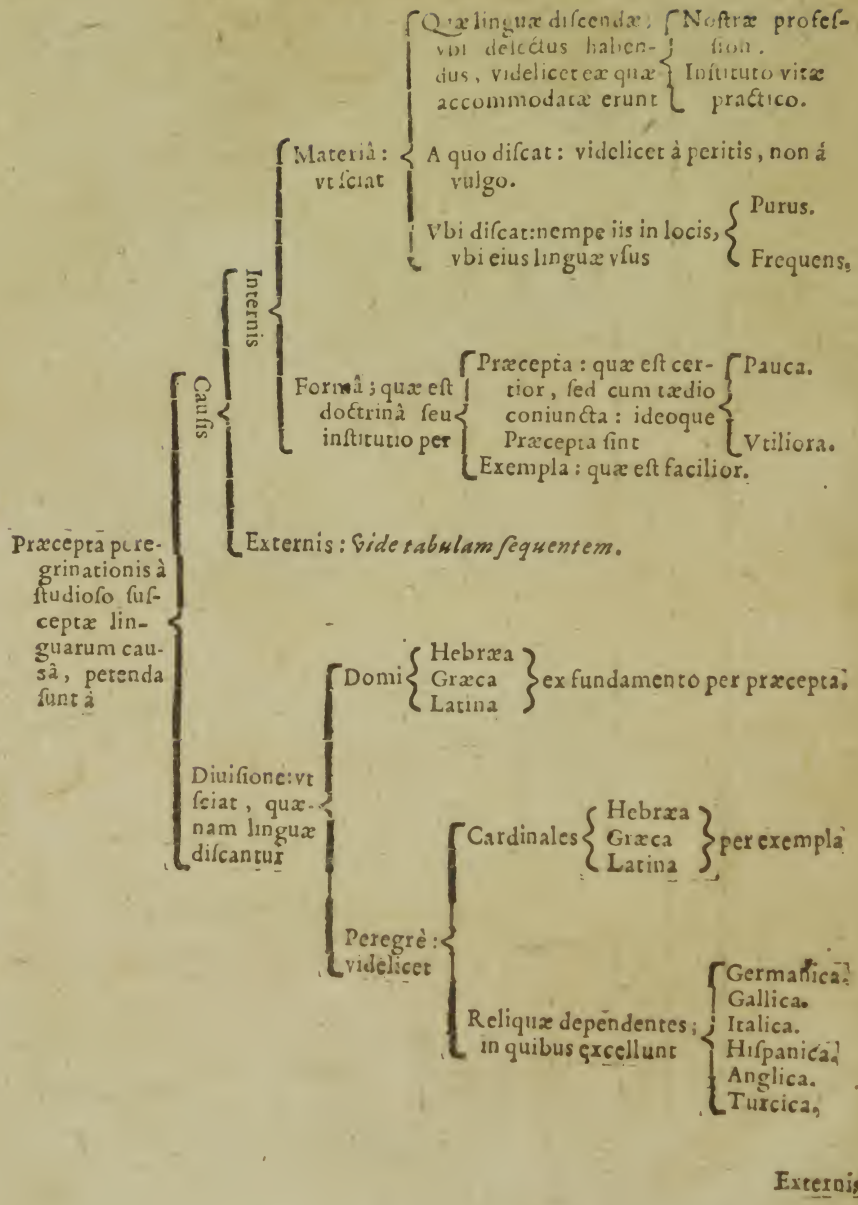
C Cura

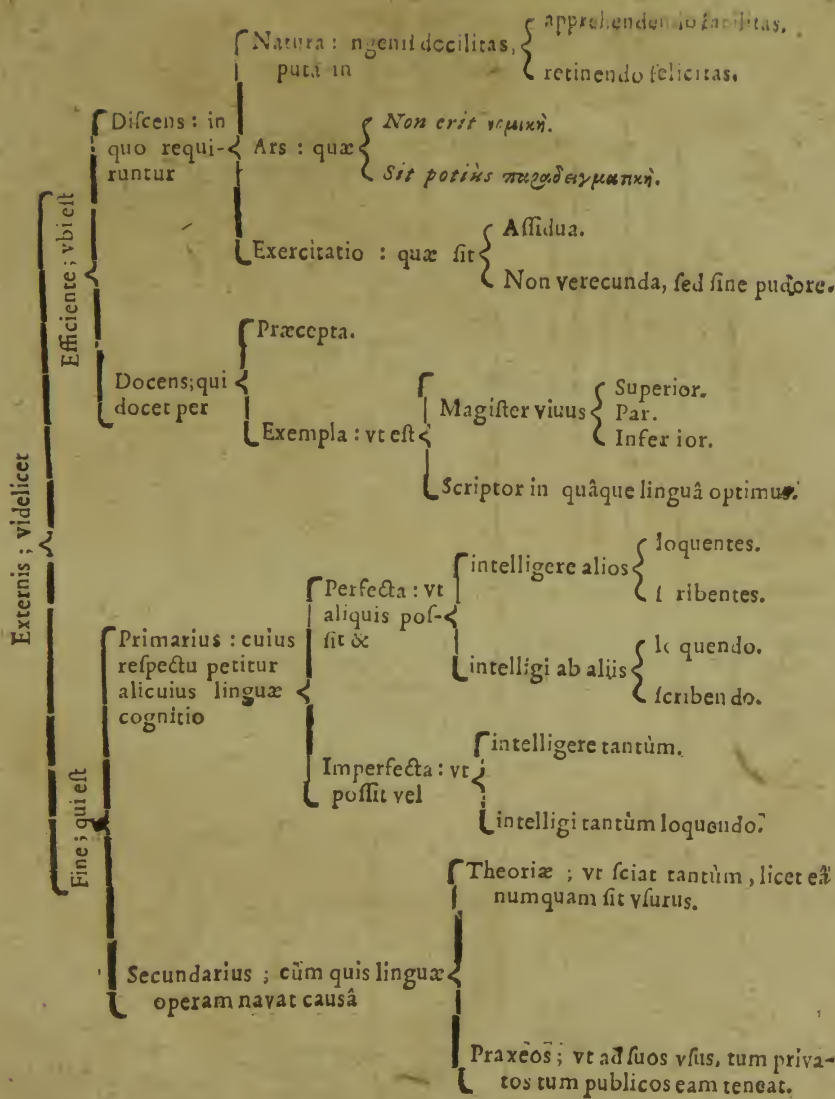
TABVLA SEXTA.

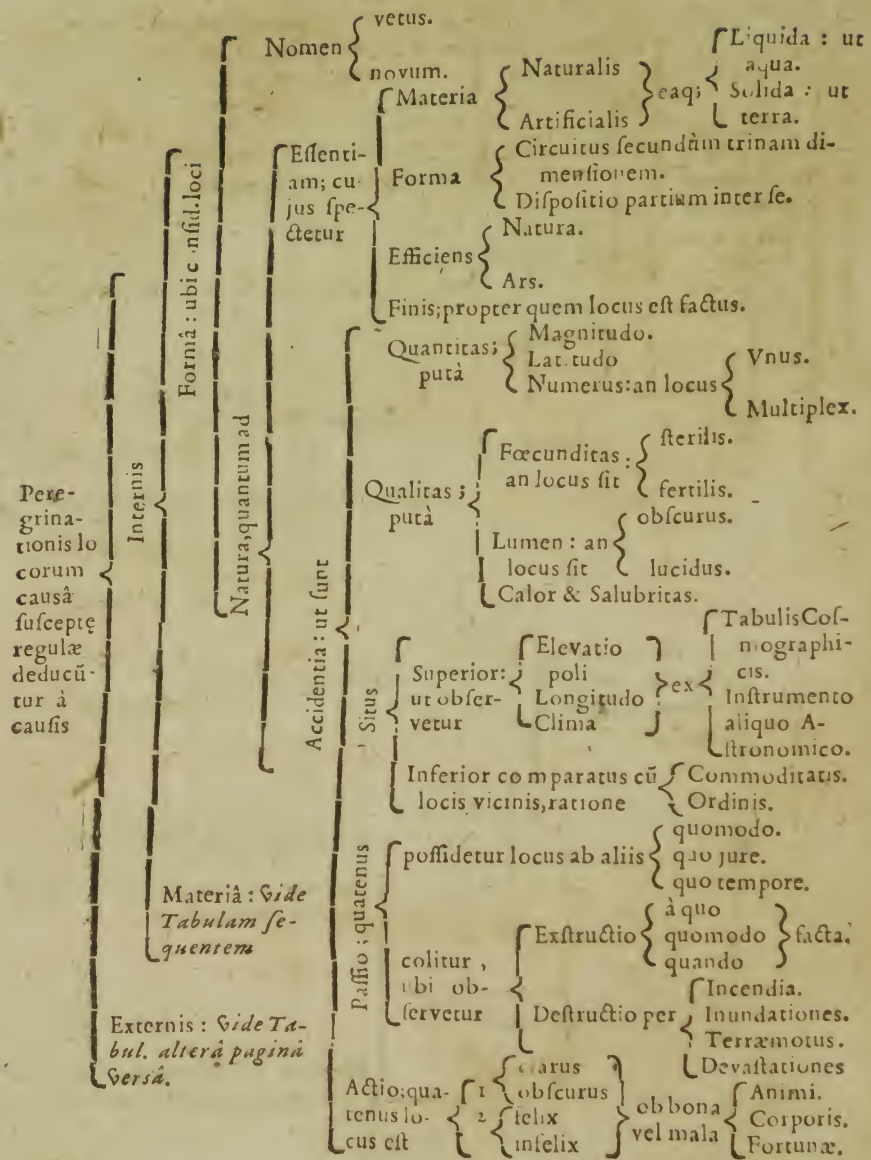

De Itio

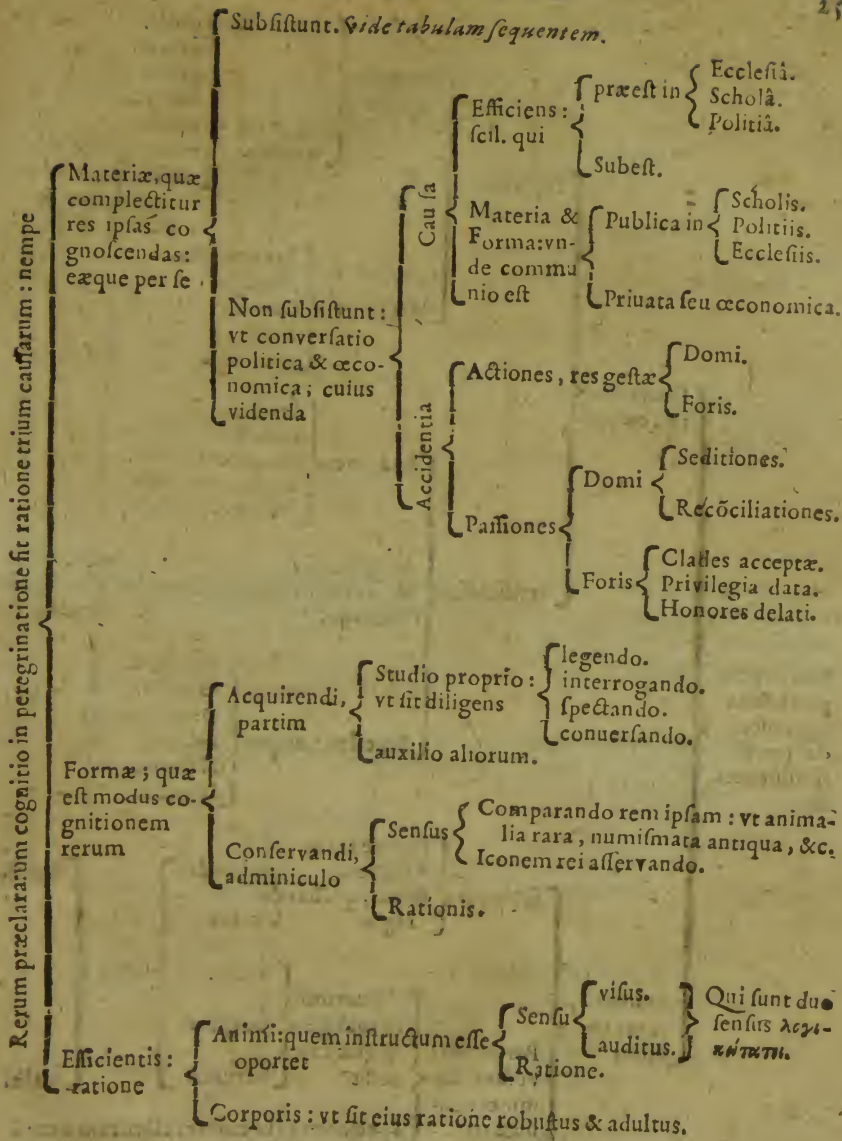
Materia

Materia: ut est locus ad quem & per quem peregrinatur, qui consideratur

Causæ

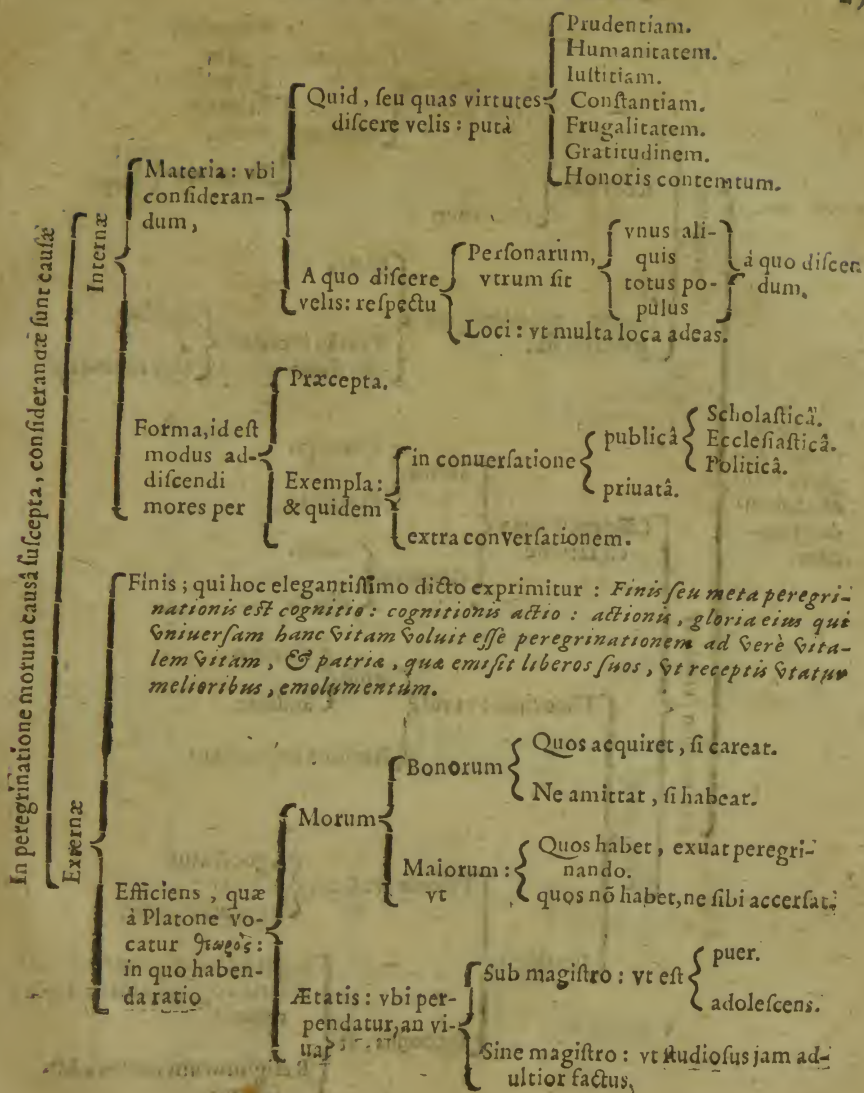
TABVLA NONA.

D

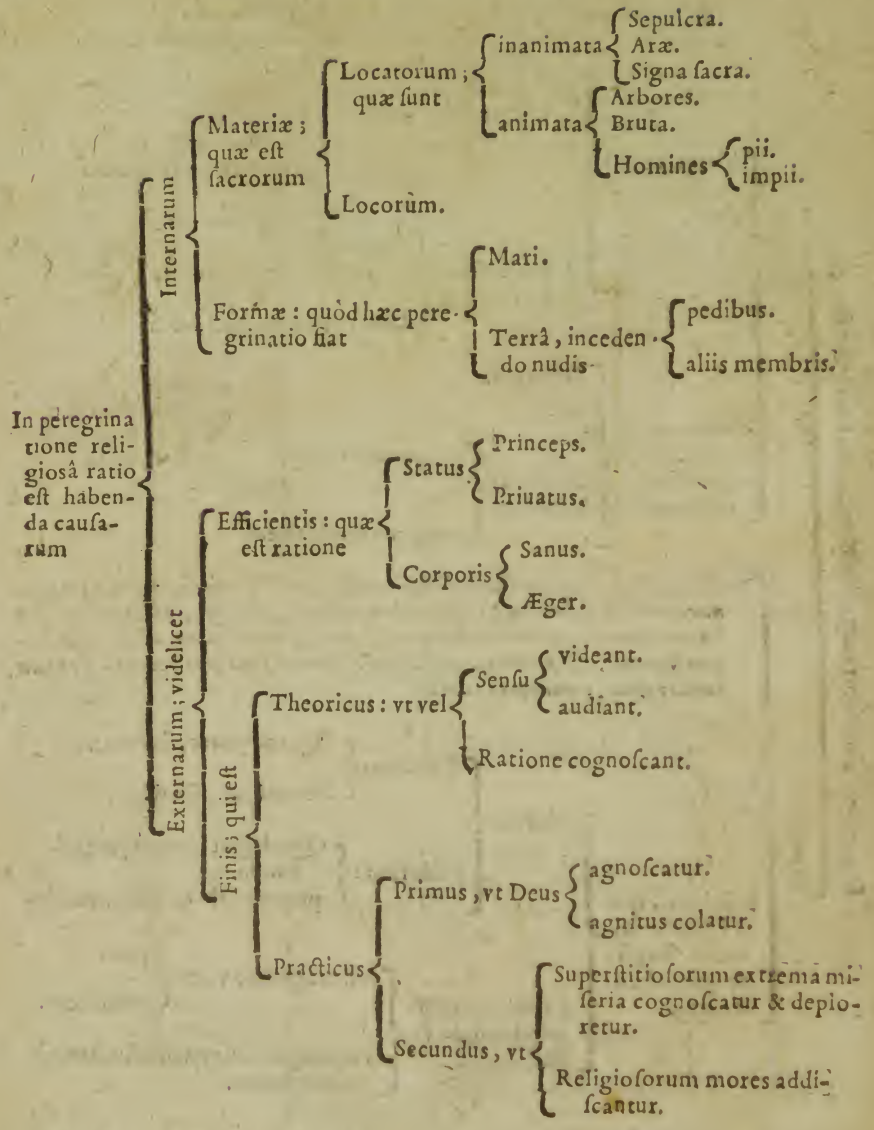
Res

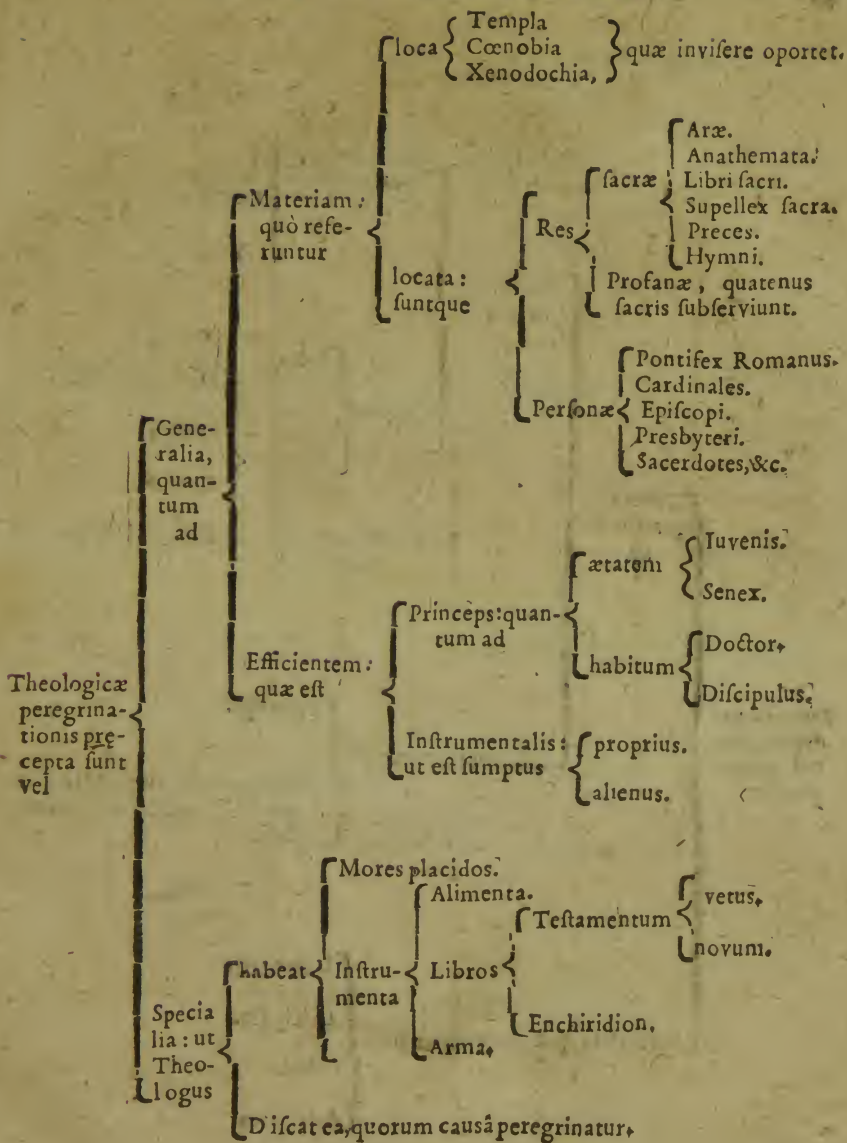
U A

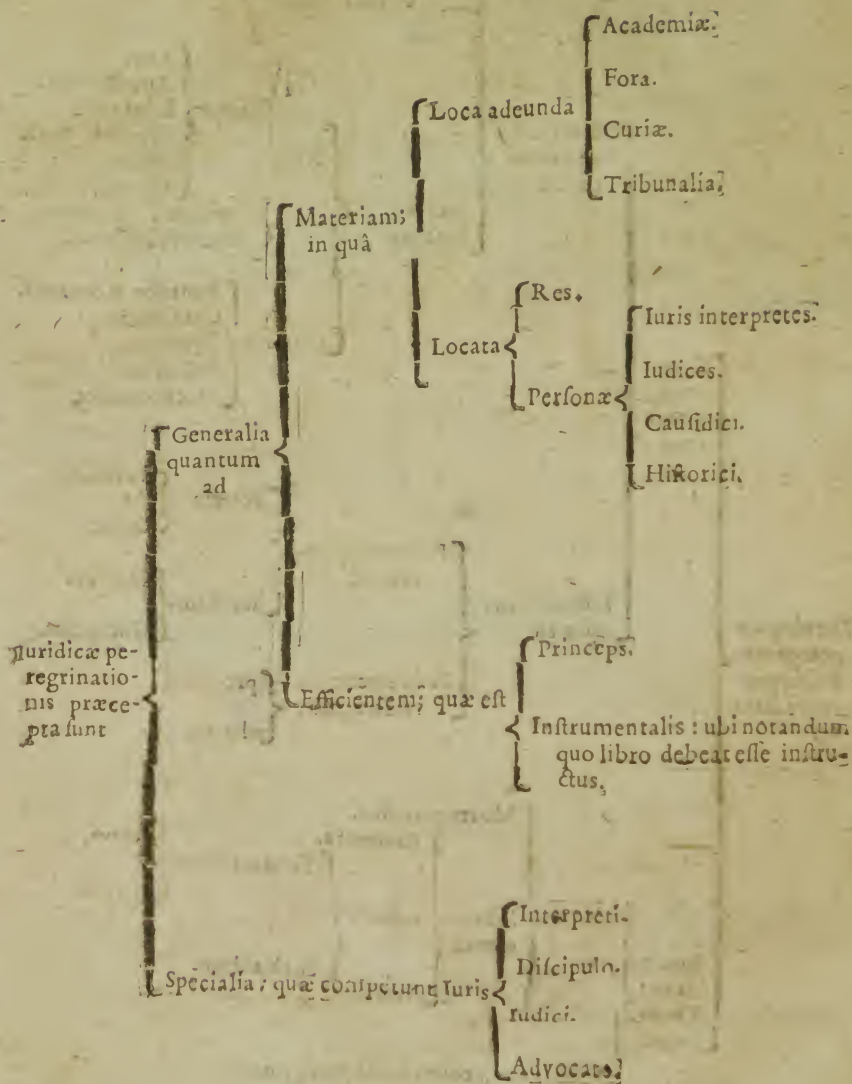
In perē-

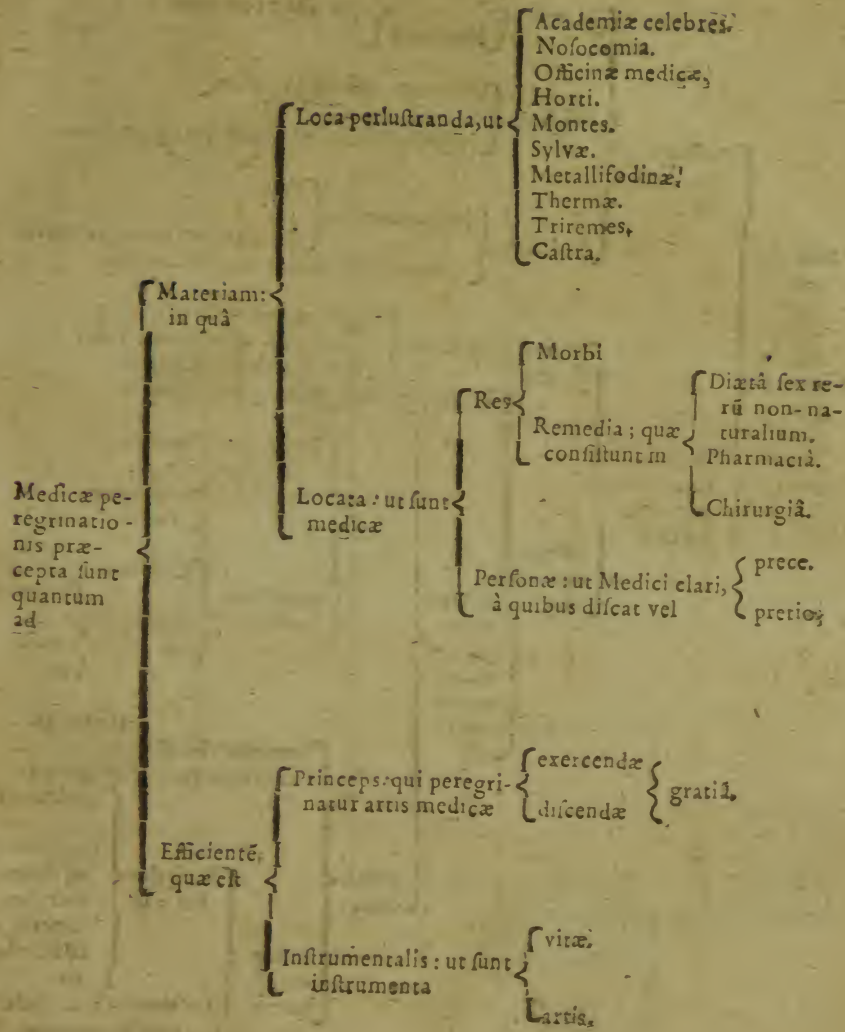
Theolo

TABULA DVODECIMA.

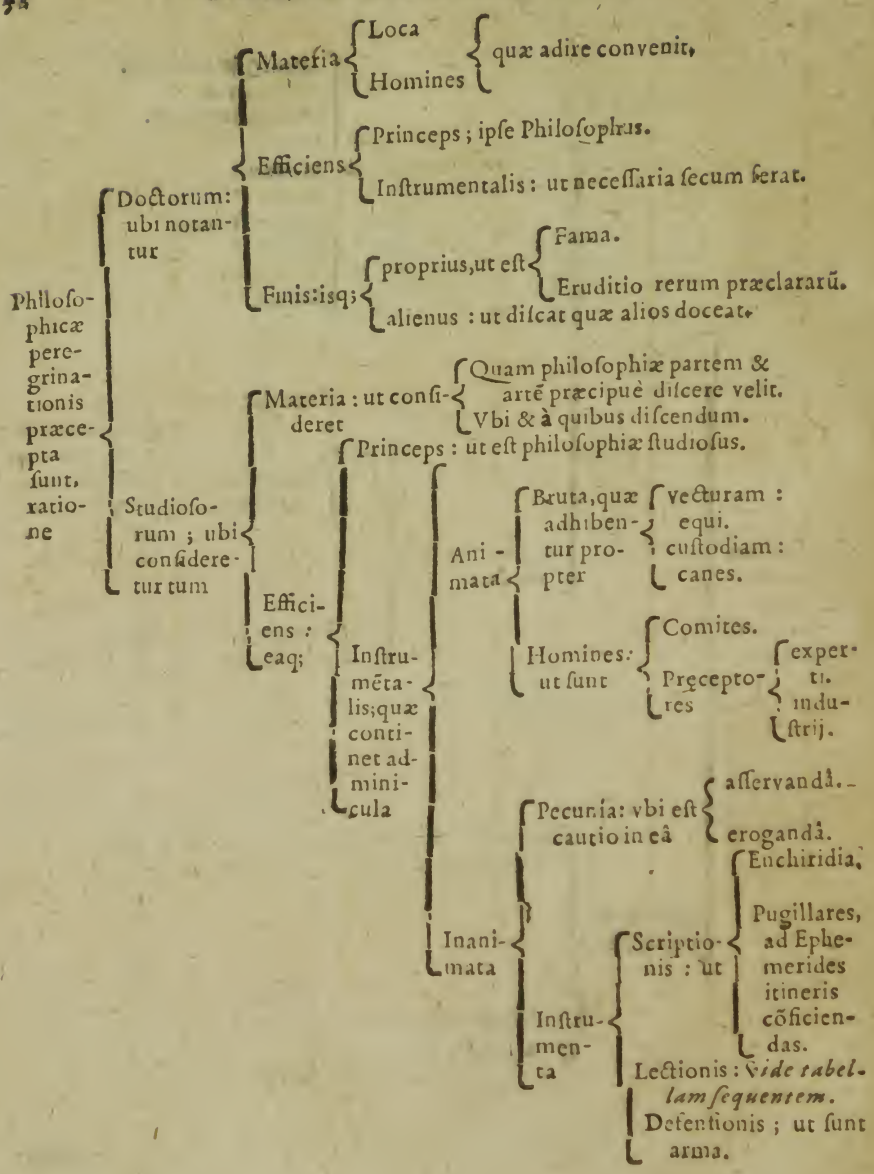

Medica

Philo-

TABVLA DECIMAQVINTA.

Lectio.

Lectio instrumenta sunt Libri & quibus veantur

Lectio instrumenta sunt Libri, quibus vratur

Inter iter faciendum : legat vnum aliquem autorem studiis suis accommodatum.

Hic diligens studiosus imitetur

Post iter confectum paucos eosque selectos legat.

Melanchthonem ; cuius hoc celebratur dictum : Quatuor autem thores constituunt Bibliothecam : videl.

Aristoteles.

Plinius.

Plutarchus vel Cicero.

Ptolemæus.

Biblia

Institutionem Caluini

Confessionem Bezae ceu Indicem ad Caluini opus

dixit esse quatuor lucernas, constituentes Bibliothecam Theologicam.

Grammaticam Hebraeam Ceuallerii

Franciscum Iunium ; qui

Aristotelem

Scaligerum ; cuius exercitationes vocat sua Biblia philosophica.

Cum primis legendos parat : eosque constituere ait Bibliothecam Philosophicam.

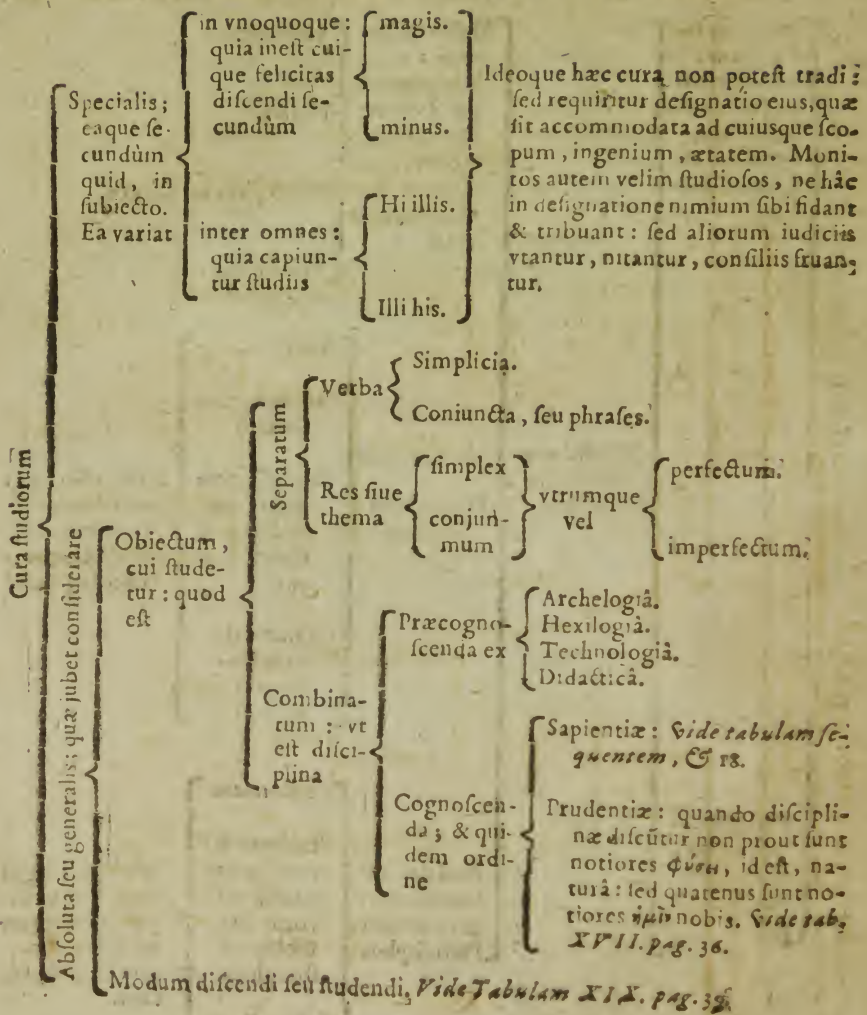
Rodolphum Goclenium, qui quatuor Philosophos

Zabarellam

Schegkium

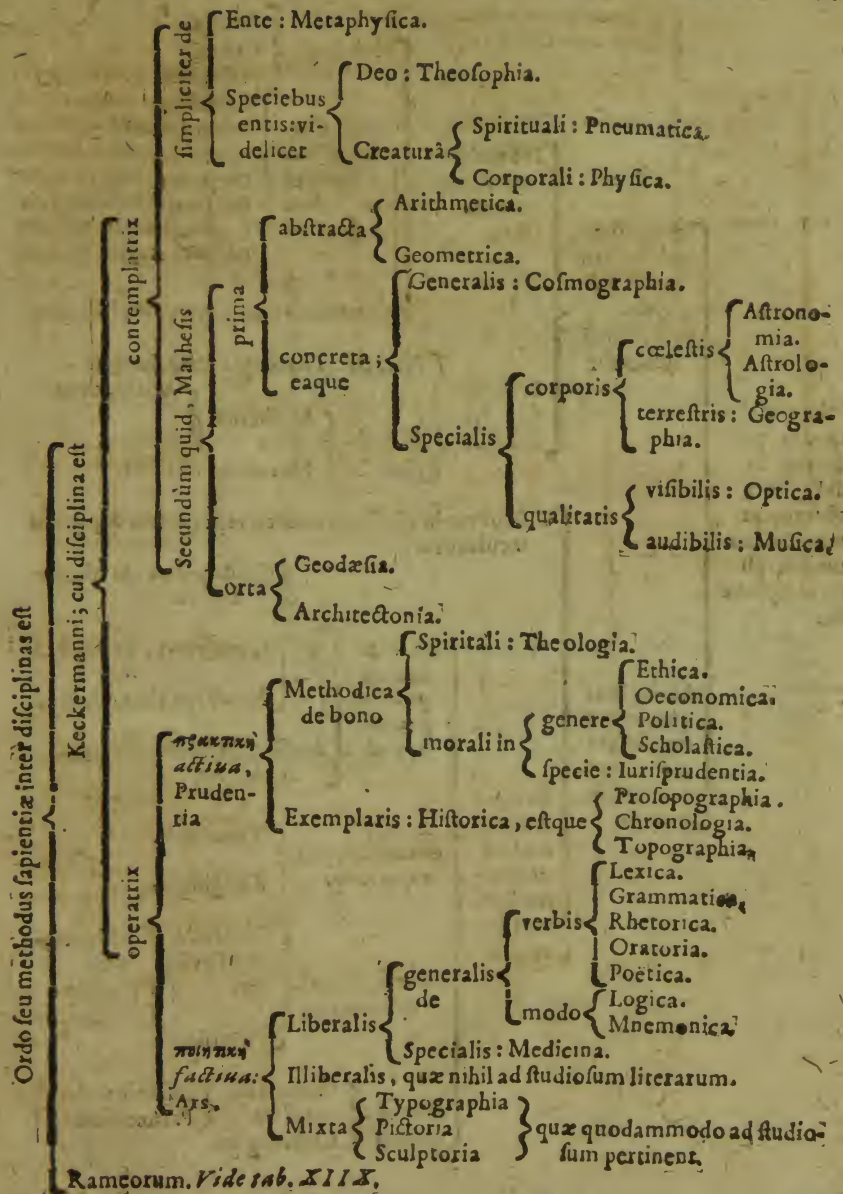
E

Cura

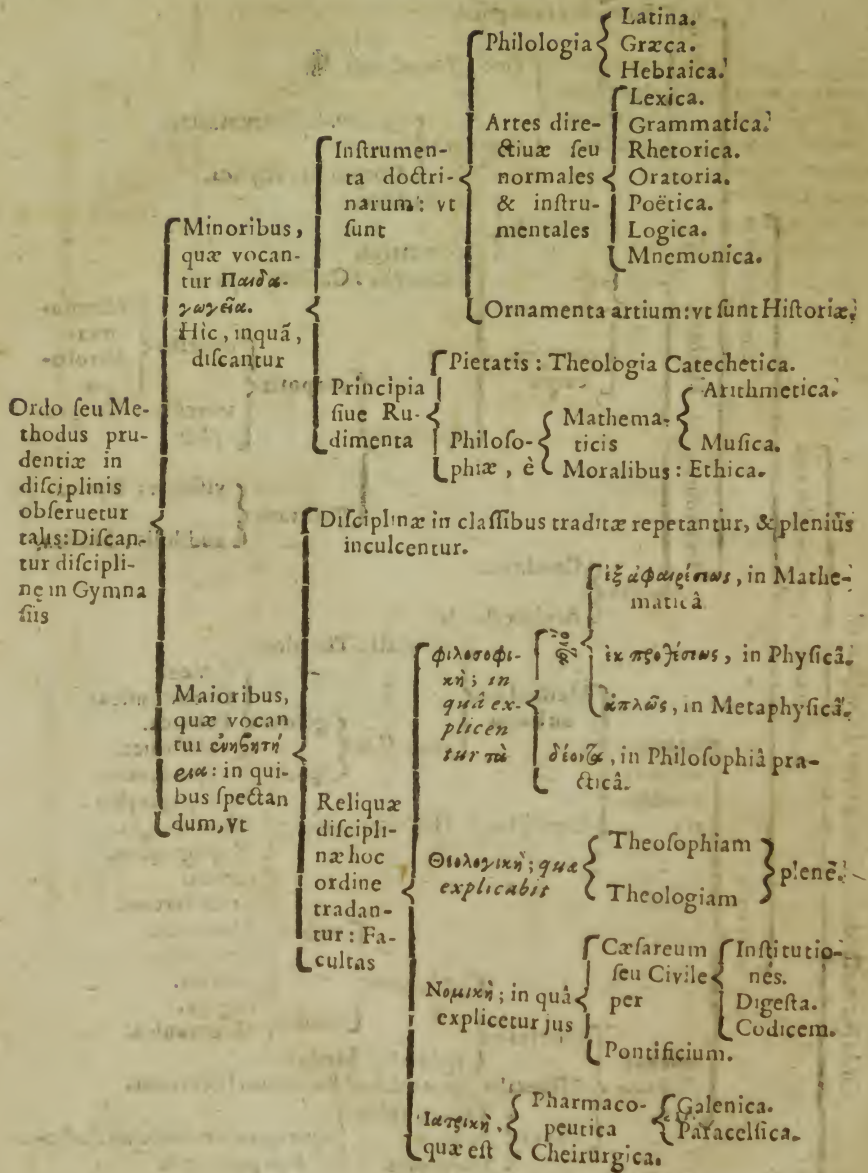
Ordo

Ordo seu methodus Sapientiæ inter disciplinas

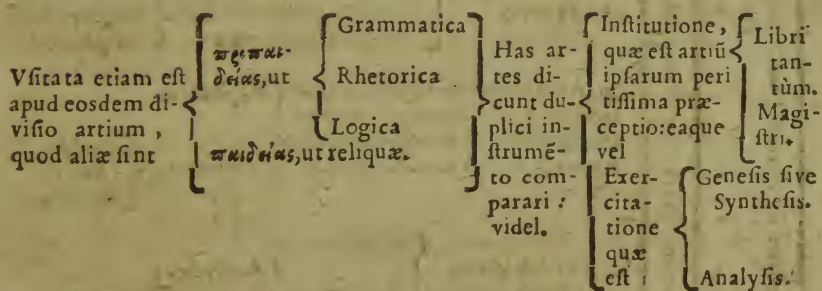
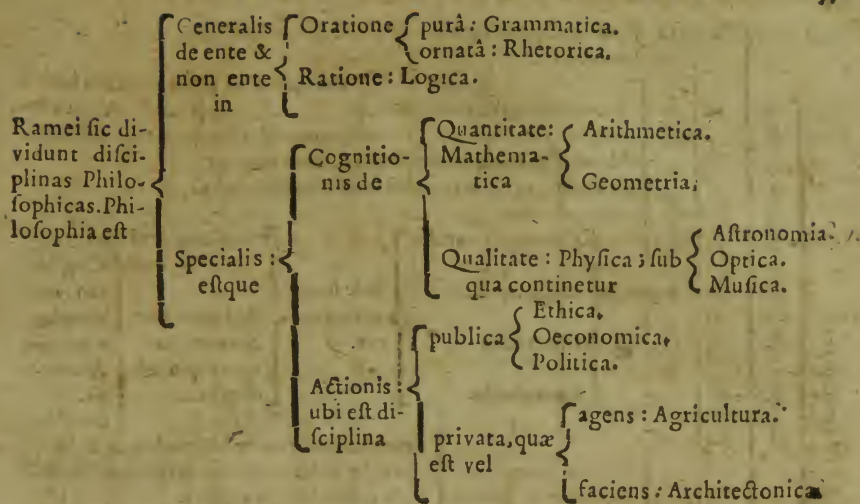

Ramcorum. Vide tab. XII X,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
 Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
 CFMAGL. 1.6.264/b

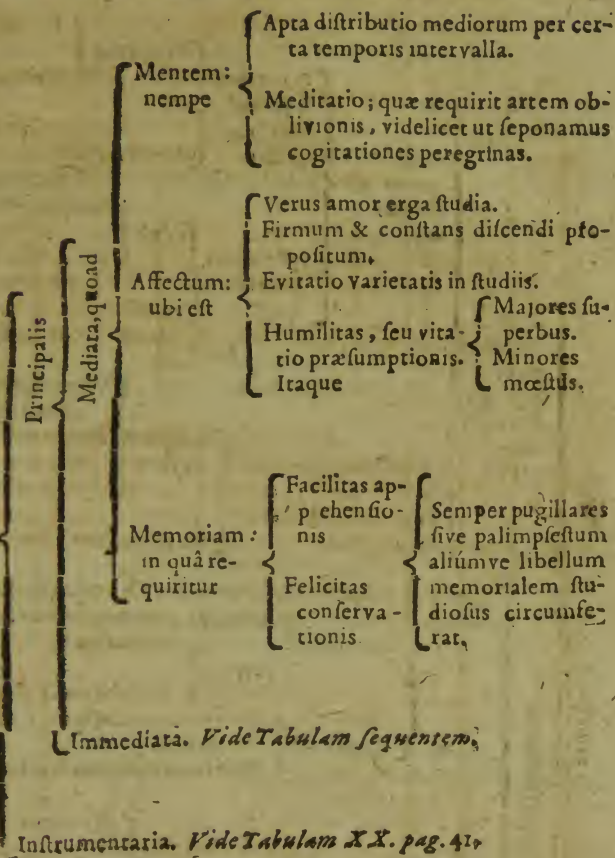

In via

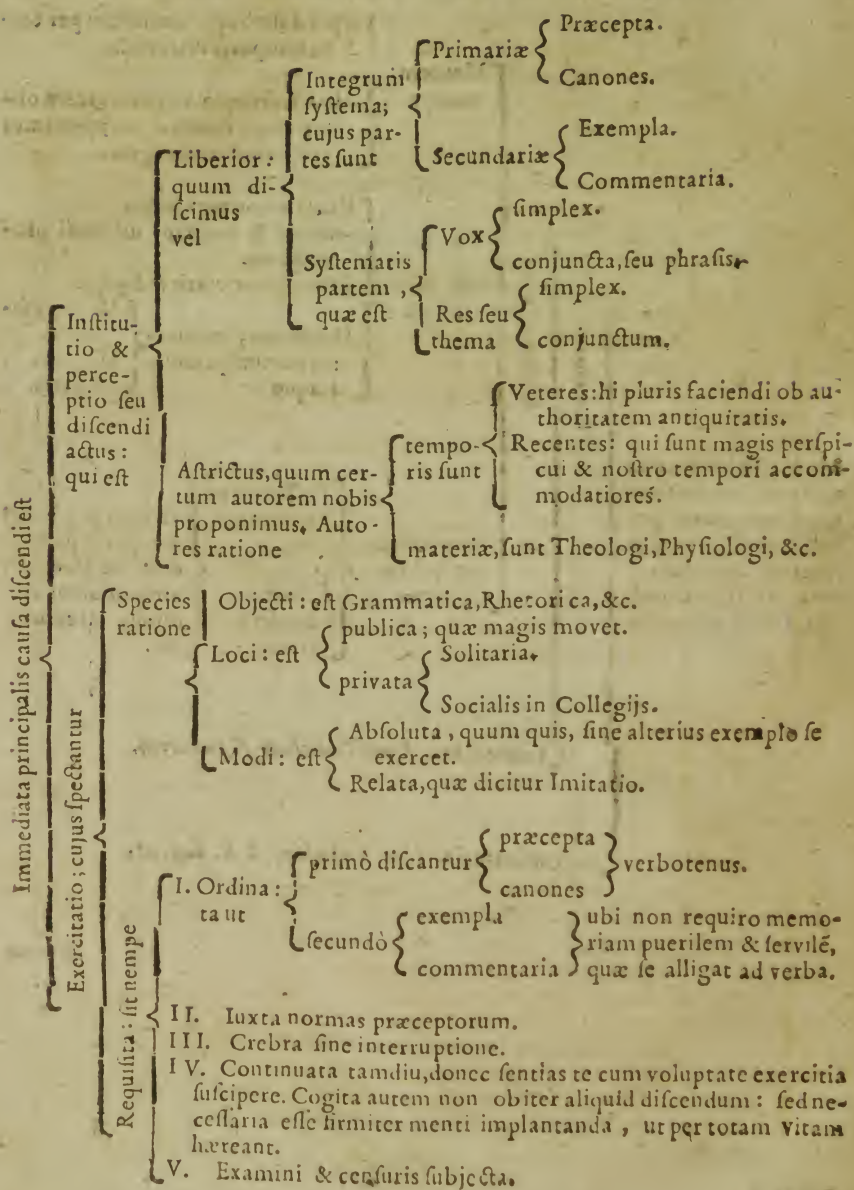

E 3 Ratio

Modus studendi juxta
nostram sententiam
continet causas per
quas ista omnia, quae
superius delineata
sunt, rectè disci pos-
sunt. Causa autem ista
est

Immo

Instru

Obiectum: quoniam sint legendi. Suntque ratione	temporis	} Recentes; qui legendi ob	} veteres; qui legendi ob autoritatem.
} Additionem ad veterum inventa.	} Accommodationem ad nostra tempora.		
		} Quinam auctores in singulis artibus legendi sint, postea monebo.	} verbis
} rebus			

Lectio authorum consideratur quantum ad

Modum

Autores præcipui legantur de puncto ad punctum: reliqui per Indices & capita tantum.

Initio pauci legantur: imò præstat sub initium certo quasi innutiri auctori, quam hinc inde vagari. Vbi jam Systemata disciplinarum fideliter comprehensa fuerint, liberè licebit vagari per omne authorum genus. In studiorum verò initio certi quidam & pauci, ii que optimi auctores sæpe multumque legantur: ut ita habeant studiosi certum veluti domicilium, & sedem perpetuæ lectionis deligant, in qua familiariter & assidue habitent, & ad quam redeant, cum ad aliorum auctorum lectionem expatiat. sunt. Nam rectè Martialis cecinit: Quisquis ubique habitat, Maxime, nusquam habitat.

Quemcumque librum legere inceperis, non prius ex manibus deponas, quam diligenter ad finem usque eum perlegeris.

Cum inter legendum occurrit locus difficilior, non subsiste, non abice librum: sed nota in margine locum. Dies enim diem docet.

In lectione auctorum } Res.
tria notentur } Loci illustriores, flores, sententiæ.
} Vniuersa orationis series, phrasæ, verba.

Ne legantur prolixo commentarii: sed afferamus ipsi ad auctores iudicium Grammaticum, Rhetoricum, Logicum, & erimus nobis ipsis fructuosissimi commentarii.

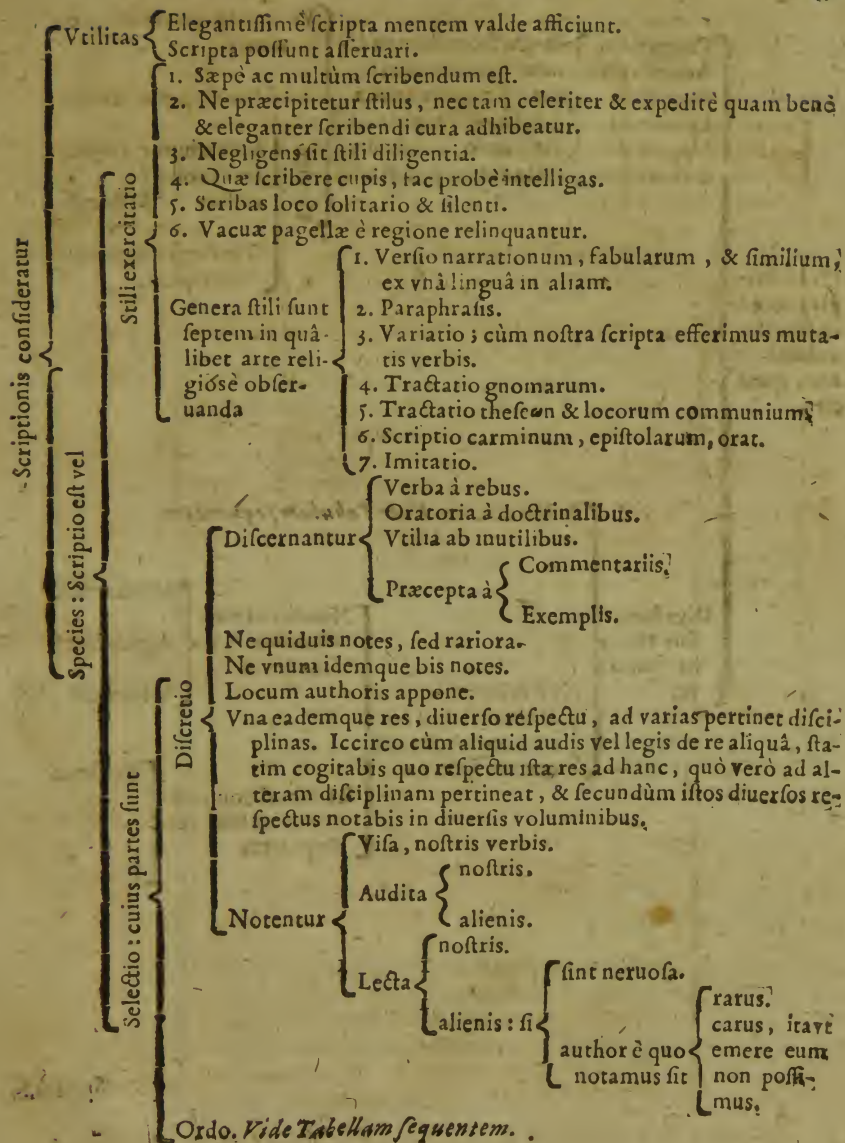
Emantur editiones auctorum recentissimæ & mundissimæ: & assueti faciat se lector ad certum exemplar, in quo comparet sibi memoriam localem.

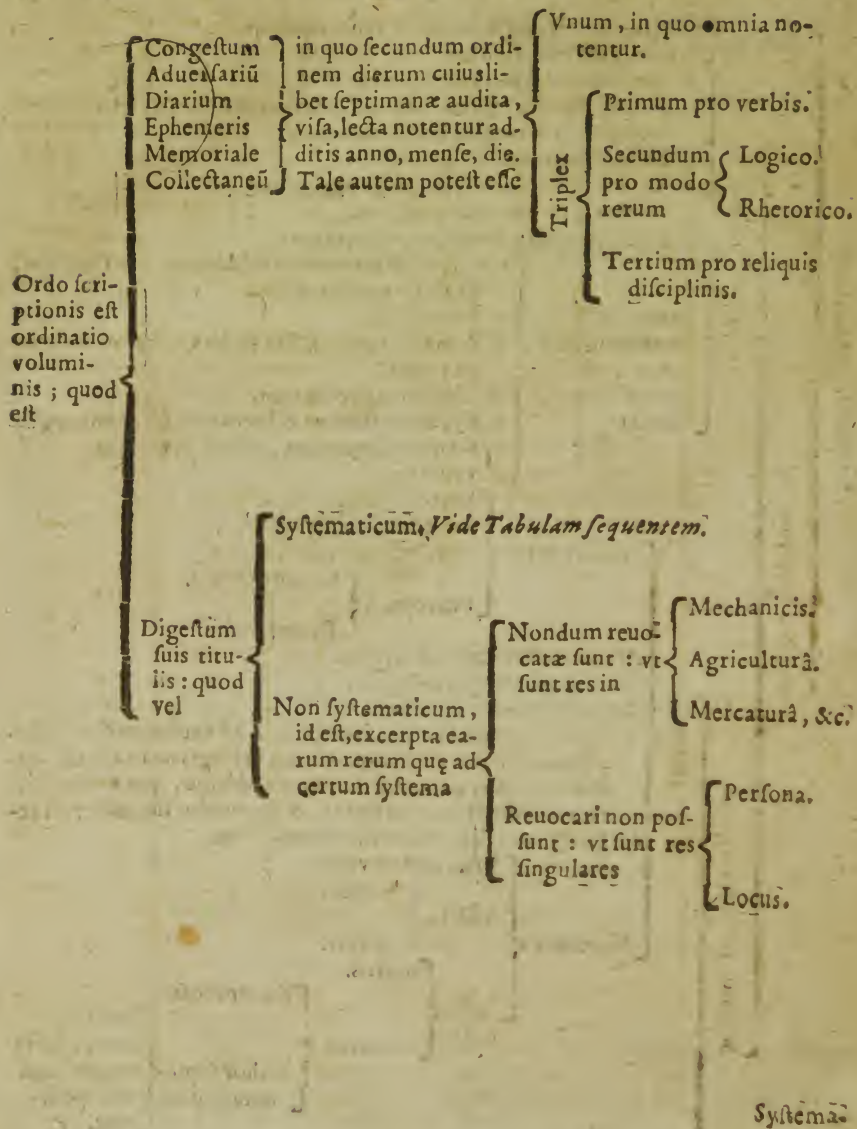
Recentes auctores præmittantur veteribus.

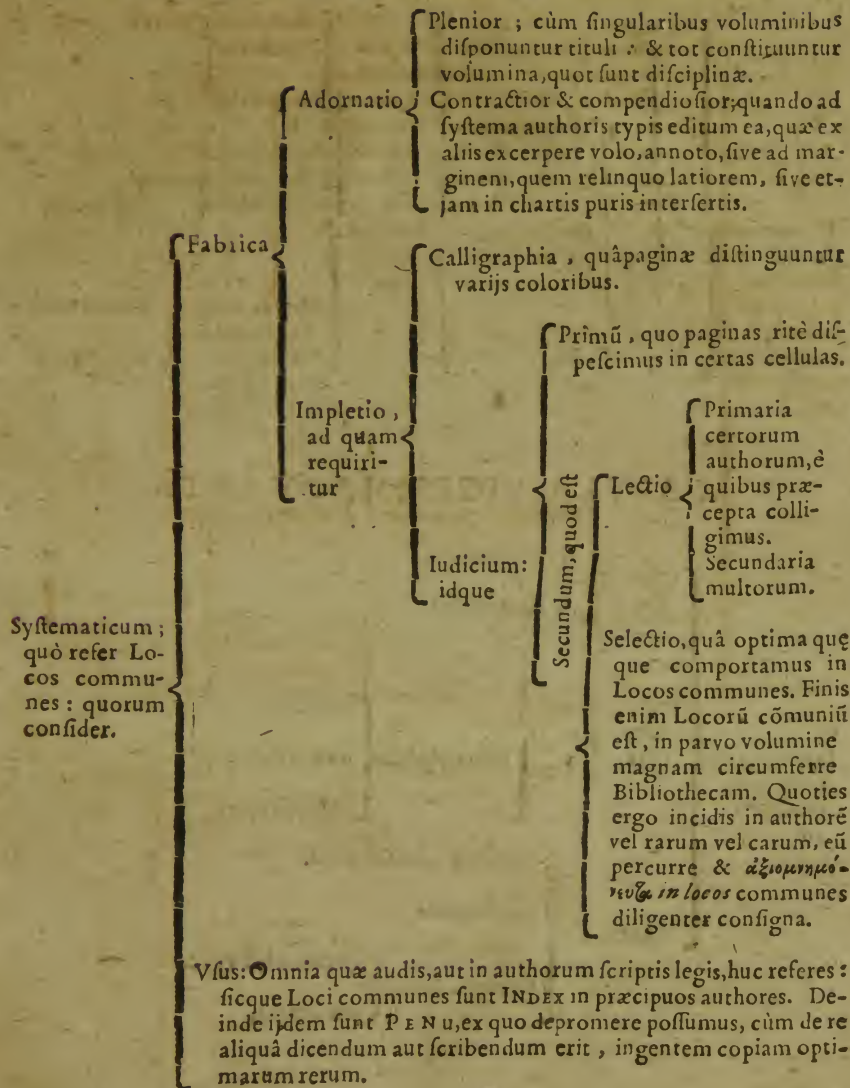
Duo, tres, sex, plures conjungant operas: seligant certum locum de quo legant varios auctores: dicto quodam die conueniant & conferant in commune quæ legerunt. v.g. primus legat Stapletonem, secundus Bellarminum, tertius Calvinum de Ecclesiâ &c.

Hæc est admiranda proficiendi ratio.

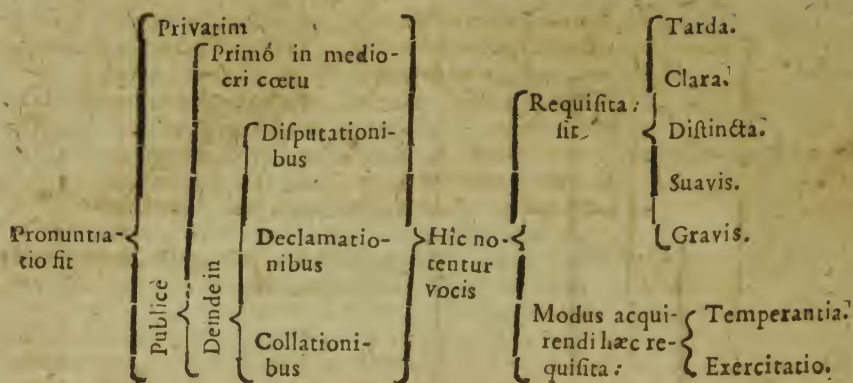
Scriptio

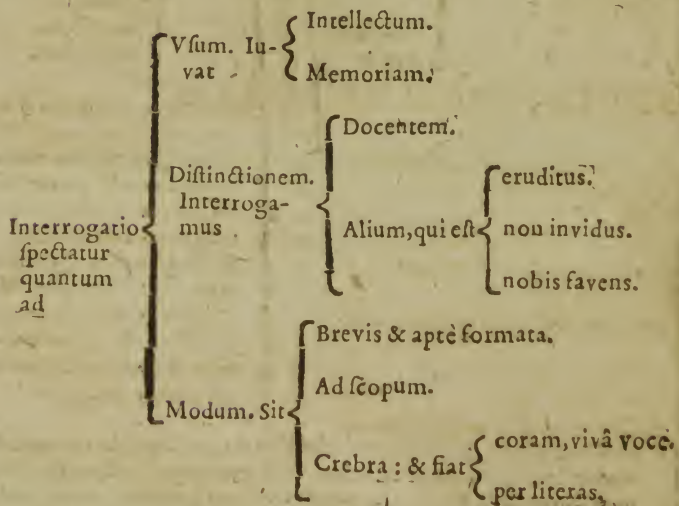

TABVLA VIGESIMATERTIA.

TABVLA VIGESIMAQVARTA.

Memoria

TABVLA VIGESIMA QVINTA.

47

Memoria spectan- tur	Vires	Facilitas in percipiendo.
		Fidelitas in continendo.
	Subsidia	Promptitudo in reddendo.
		Diata.
		Locus filens.
		Notæ illustres.
		Tempus matutinum.
		Labor, diligentia, exercitatio multa quotidie ediscendi. Sin- gulis igitur diebus, vel certe singulis hebdomadis, certæ horæ peculiariter memoriæ excolendæ, & utilibus scriptis ediscendis tribuantur: cum primis autem definitiones, re- gulæ, & versus memoriæ mandentur.
		Ordo & dispositio partium in scripto observetur.
		Vtile etiam ad memoriæ firmitatem & promptitudinem au- gendam est Pythagoream servare consuetudinem: quæ <i>Non prius in dulcem declinat lumina somnum;</i> <i>Omnia quàm longi reputa serit acta diei.</i>
		Præceptorum igitur vel contubernali recita, quid eo die ege- ris, legeris, audieris, videris,

TABVLA VIGESIMA SEXTA.

Repetitionis leges sunt	1.	Sit solitaria, & tacita, & cursoria, quæ celerius colliguntur audiri & scripta.				
		2.	Sequatur sociata, cum duo per vices repetitionem instituunt: sic, unus ut prælegat dictata, alter audiat.			
		3.	Addatur tarda & fixa repetitio.			
		4.	Repetitio fixa semper sit gemina			
			<table border="0"> <tr> <td rowspan="2">}</td> <td>Prior seruiat intellectui, ut intelligas rem.</td> </tr> <tr> <td>Posterior seruiat memo- riæ, ut intellecta impri- mas & serues.</td> </tr> </table>	}	Prior seruiat intellectui, ut intelligas rem.	Posterior seruiat memo- riæ, ut intellecta impri- mas & serues.
}	Prior seruiat intellectui, ut intelligas rem.					
	Posterior seruiat memo- riæ, ut intellecta impri- mas & serues.					

Orta

Supra pag. 47. diximus, in studiis esse necessarium ordinem temporis, qui adumbratur generalibus (de specialibus vide infra) seu universalibus

Typo studiorum; qui est

Methodicus: quando studiorum nostrorum dispositionem facimus, secundum ipsam rerum methodum, cujus lex jubet à generalissimis per subalterna ad specialissima quæq; progredi. Hunc typum, ut & sequentem, semper in conspectu in Museis suis studiosi habeant, & subinde innovent secundum intervallas, aut 4. aut ad summum 6. mensium.

Horarius. Estque	Cancellarius	Dies	☉	☾	♂	♀	♃	♄	♅	♆	
		Hora	Matutina								
			Meridiana								
		Vespertina									

Tabellaris: ut horis

Matutinis exercetur memoria. Vide Tabellam sequentem.

Pomeridianis vigeat exercitium stili & oris, id est, manus & linguæ

de his Vide Tabulam subsequentem pag. 51.

Vespertinis, reliqua diei exercitia obeantur.

Calendario studiorum. Vide Tabulam XXIX. pag. 52.

Matu-

Surgendum. Nam Sol est potens circa ortum.

IV. } Non protinus ad libros recurrendum: sed paulisper inambulandum & corpus mundandum.

Preces fundendæ: ubi adhiberi possunt Præcationes Rabbalisticæ Iulii Sperberi.

Biblia legenda: hoc nomine, ut } Historiæ sacræ intelligantur.
 Testimonia ediscantur.
 Vita emendetur.

V. } Theologicum quoddam scriptum evolendum: puta Thomas à Kempis de imitatione Christi.

Matutinis
 horis exer-
 ceatur me-
 moria. Ita-
 que hora

VI. A lectione sacrâ secedat unusquisque ad sui instituti auctores: ubi hæc est regula generalis: Ter primum Lera quadrantem legat: reliquos repetitioni & meditationi tribuat.

VII. Tentaculum assumant, qui studiis succedere velint: puta offulam, vel ovum molle, vel butyrum, vel eas minaturas, vel uvas passas, vel passulas Corinthiacas, vel cuni putamina saccharo incrustata, vel id genus alia: ne spiritus animales detraiant.

VIII. Post diligentem authoris lectionem & memoriæ exercitacionem studiosi se conferant ad auditoria.

IX. Exerceatur corpus.

X. Prandium sumatur: ubi studiosi } paucis contenti sint.
 vident varietatem } cibi.
 potus.

Horis

Calendari-
um studiorum
spectatur, quan-
tum ad

Modum.
Est Calen-
darium

Index lectionum. Libenter laboratur, cum tempus præfinitum & distinctum est, inquit Aristot. 3. Oecon. 3.

Vñm. Est Lupatum & frænum, quod iniiciendum est studiosis, qui pro volaticâ suâ levitate omnia legunt, id est, nihil intelligunt: & ita nusquam sunt, dum ubique esse volunt.

I. Omnes & singuli studiosi quotidie, antequam se dedant certæ facultati, per primum biennium se exercebunt in philologiâ & philosophiâ. Hoc igitur Calendarium Philologico-Philosophicum sibi habeant commendatum, vel aliud ad eundem modum sibi effingant.

II. Binæ singulis mensibus pagellæ dantur.

III. Lineæ perpendicularares ducuntur: illæque constituunt certas arcolas seu cellulas.

Catholici, seu Generale, quod omnibus omnino studiosis convenit: Cujus Regula

IV. Versus latus sinistræ columnæ notæ numerorum ascribuntur: ut indicent, dum literas appostas respiciunt, quotus sit quisque in mente dies.

V. Gracile intervallum columnæ sinistræ capiat literas A. b. c. d. e. f. g quibus hebdomadarum intercapedines atque dierum numerus in vulgaribus Calendarijs notari solent.

Prima columna numerum ordinemque Psalmorum habet, ita certis diebus asser. piū, semel unoquoque anno omnes percurrere ut liceat.

Secunda V. T. libros Canonicos.

Tertia libros Apocryphos.

Quarta Nov. Testamenti libros complectitur.

VI. Sinistra columna distinguatur in quatuor intervalla lineis quinque perpendicularibus demissis. Horum intervallorum talis est usus & ratio.

VII. & vide tabul. sequent.

Speciale: de quo infra. Illud enim variat, prout studia sunt varia.

Calend.

VII. Nō est quōd quis putet, hoc Calendariū esse Theologicum. Omnes enim omnium facultatum studiosi legere debent Biblia. Itaque hoc nostrum Calendariū est universale, seu Catholicum. Omnes igitur studiosi id sibi formatum putent: & quotidie Biblia legant hoc modo: Horis

Matutinis, Psalmum & caput unum vel alterum de Veteri Testamento
Pomeridianis à prandio itidem caput de Veteri Testamento.
Vespertinis evolvant libros Apocryphos & Novi Testamenti

Hoc est ipsissimum pietatis exercitium, quo Biblia semel percurruntur quotannis.

VIII. Theologi non solum semel Biblia quotannis percurrant sed semel atque iterum: quod quā fieri possit, ostendam in Calendario Theologico.

IX. Philologi Græci & Hebræi eadem operā poterunt exercere sese in linguis & sacris.

Calendarii
Catholici
Regulæ

X. Dextra columna continet Philologiam Græcam & Latinam, itemq; Philosophiam. Nam hæcæ ambas facultates studiosus classibus exemptus primo biennio juxta hoc nostrum præscriptum debet discere filium. Tria autem sunt hujus columnæ intervalla

Primum linguæ Græcæ
Secundum linguæ Latinæ
Tertium Philosophiæ

est deputatum.

XI. In utraq; Philologiā talis inest ratio. Primus annus distribuatur in quatuor quadrantes partes; quarum una quæque contineat tres menses: atque hoc modo

Primo interstitio seu trimestri verno Grammaticæ minutæ excutiantur.
Secundo trimestri æstivo Lexicon percurratur.
Tertium trimestre autumnale lectioni unius & solius Ciceronis in Latinis, in Græcis Demosthenis & Isocratis impendatur.
Quartum hyemale exercitio stili deputetur.

XII. Vide Tabellam sequentem.

Calendarii Catholici regulæ

XII. Philosophicum studium his regulis gubernetur atque formetur

1. Si disciplina non directè spectet ad scopum tuum, poteris in definitionibus, divisionibus & regulis generalibus acquiescere.
2. Sin verò directè tendat ad tuum scopum, pergendum omnino est ad specialiora: ubi generalia ritè præmittentur specialibus: quod in longioribus disciplinis spatiosesqui mensis, yel duorum mensum; in brevioribus spatio quinque septimanarum expediri poterit.
3. Subducatur calculus disciplinarum, prout supra delineavimus: & ita subducatur, ut primo illo biennio singulæ absolvanur, observato semper discrimine inter minùs & magis necessaria.

XIII. Examen instituatur quintuplex.

1. Vespertinum sive Diurnum, quo reperantur lectiones quotidianæ.
2. Hebdomadarium; quod instituatur die Solis vel Sabbathi, quo reperantur lectiones istâ septimanâ habitæ.
3. Menstruum; quod instituatur ultimâ septimanâ cujuslibet mensis.
4. Trimestre; quod instituatur sub finem cujusque anni quadrantis: putà, verni, æstivi &c.
5. Annum: quod fieri debet ultimo anni mense: Hæc repetendi & eximmandi ratio est omnium utilissima.

XIV. Die Sabbathi semper examen instituatur. Superfunt sex dies, quos ita divides, ut alternis diebus philologiam & philosophiam discas: verbi gratiâ, die

Solis	Nisi malis diem Solis sacris & exanimi deputare, & binis diebus singula studia tractare: ut diebus	Lunæ	} Latin.
Latina.		Martis	
Lunæ		Mercurii	} Græc.
Græca.		Iovis	
Martis		Veneris	} Philos.
philos.		Saturni	
Mercurii			
Latina.			
Iovis			
Græca.			
Veneris			
philos.			

XV. Calendario hæc addatur Typus studiorum horarius.

TYPVS

TYPVS
CALENDARII
CATHOLICI,

id est,

Philologo-Philosophici: quod Studiosi no-
viti, qui è classibus exempti
sunt sibi ceu

CYNOSURAM

PROPONERE DEBENT PRIMO STUDIORVM
*biennio: ita tamen, ut pro suorum studiorum ratione,
hunc typum aliter insituere vel im-
mutare liceat.*

OBSERVATIO.

In Calendario usuali, sive in fastis, non verò in Calendario
catholico, ad notandæ sunt rationes acce-
ptorum & expensorum.

Disce

Dies.	Pfalmi.	Vetus Testament.	Apocryphi.	Novum Testament.
1 A	1.	Genesis. 1. 2. 3.		Matth. 1.
2 b	2.	4. 5.		2.
3 c	3.	6. 7.		3.
4 d		8. 9.		4.
5 e		10. 11.	Tobia 1.	5.
6 f		12. 13.	2.	
7 g		14. 15.	3.	
8 A	4.	16. 17. 18.		6.
9 b	5.	19. 20.		7.
10 c	6.	21. 22.		8.
11 d		23. 24.		9.
12 e		25. 26.	4.	10.
13 f		27. 28.	5.	
14 g		29. 30.	6.	
15 A	7.	31. 32. 33.		11.
16 b	8.	34. 35.		12.
17 c	9.	36. 37.		13.
18 d		38. 39.		14.
19 e		40. 41.	7.	15.
20 f		42. 43.	8.	
21 g		44. 45.	9.	
22 A	10.	46. 47. 48.		16.
23 b	11.	49. 50.		17.
24 c	12.	Exodi. 1. 2.		18.
25 d		3. 4.		19.
26 e		5. 6.	10.	20.
27 f		7. 8.	11.	
28 g		9. 10.	12.	
29 A	13.	11. 12. 13.		21.
30 b	14.	14. 15.		22.
31 c	15.	16. 17.		23.

Latina

JANUARIUS.

57

Latina.	Græca.	Philosophica.
Grammatic. subtilitates de Orthographia.		
	Grammatic. subtilitates de Orthographia	
<i>Examen</i>	<i>hebdoma-</i>	<i>Archelo-</i> <i>gia.</i> <i>darium.</i>
Grammatic. minutæ de Etymologia.		
	Grammatic. minutæ de Etymologia.	
<i>Examen</i>	<i>hebdoma-</i>	<i>Hexilo-</i> <i>gia.</i> <i>darium.</i>
Doctrina declinatio- num analogæ.		
	Doctrina declinatio- num analogæ.	
<i>Examen</i>	<i>hebdoma-</i>	<i>Techno-</i> <i>logia.</i> <i>darium</i>
Declinationes anomala.		
	Declinationes anomala.	
<i>Examen</i>	<i>hebdoma-</i>	<i>Didacti-</i> <i>ca.</i> <i>darium.</i>
Coniugationes analogæ.		
<i>Examen</i>	<i>men-</i>	<i>struum.</i>

H

Dies

FEBRUARIUS.

Dies.	Pfalms.	Vetus Testament.	Apocryphi.	Novum Testament.
1	d	18. 19.		24.
2	e	20. 21.	13.	25.
3	f	22. 23.	14.	
4	g	24. 25.	Iudith. 1.	
5	A	16.	26. 27. 28.	26.
6	b	17.	29. 30.	27.
7	c	18.	31. 32.	28.
8	d		33. 34.	Marcus 1.
9	e		35. 36.	2.
10	f		37. 38.	3.
11	g		39. 40.	4.
12	A	19.	Levit. 1. 2. 3.	3.
13	b	20.	4. 5.	4.
14	c	21.	6. 7.	5.
15	d		8. 9.	6.
16	e		10. 11.	7.
17	f		12. 13.	
18	g		14. 15.	
19	A	22.	16. 17. 18.	8.
20	b	23.	19. 20.	9.
21	c	24.	21. 22.	10.
22	d		23. 24.	11.
23	e		25. 26.	12.
24	f		27. Numeri. 1.	
25	g		2. 3.	
26	A	25.	4. 5. 6.	
27	b	26.	7. 8.	
28	c	27.	9. 10.	

Latina

FEBRUARIUS.

59

Latina.	Græca.	Philosophica.
	Conjugationes analogæ.	
		Metaphy- fica.
<i>Examen</i>	<i>hebdoma-</i>	<i>darium.</i>
Conjugationes anomalæ.		
	Conjugationes anomalæ.	
		Metaphy- fica.
<i>Examen</i>	<i>hebdoma-</i>	<i>darium.</i>
Voces invariables.		
	Voces invariables.	
		Metaphy- fica.
<i>Examen</i>	<i>hebdoma-</i>	<i>darium.</i>
Syntaxis regularis.		
	Syntaxis regularis.	
		Metaphy- fica.
<i>Examen</i>	<i>hebdoma-</i>	<i>darium.</i>
Syntaxis irregularis.		
<i>Examen</i>	<i>men-</i>	<i>struum.</i>
	H 2	Dies

MARTIVS.

Dies.	Psalmi.	Vetus Testament.	Apoeryphi.	Novum Testament
1	d	11. 12.		16.
2	e	13. 14.	11.	Luca. I.
3	f	15. 16.	12.	
4	g	17. 18.	13.	
5	A	28.	19. 20. 21.	2.
6	b	29.	22. 23.	3.
7	c	30.	24. 25.	4.
8	d		26. 27.	5.
9	e		28. 29.	6.
10	f		30. 31.	
11	g		32. 33.	
12	A	31.	34. 35. 36.	7.
13	b	32.	Deutero. 1. 2.	8.
14	c	33.	3. 4.	9.
15	d		5. 6.	10.
16	e		7. 8.	11.
17	f		9. 10.	
18	g		11. 12.	
19	A	34.	13. 14. 15.	12.
20	b	35.	16. 17.	13.
21	c	36.	18. 19.	14.
22	d		20. 21.	15.
23	e		22. 23.	16.
24	f		24. 25.	
25	g		26. 27.	
26	A	37.	28. 29. 30.	17.
27	b	38.	31. 32.	18.
28	c	39.	33. 34.	19.
29	d		Iehosua 1. 2.	20.
30	e		3. 4.	21.
31	f		5. 6.	

Latina

Latina.	Græca.	Philosophica.
Syntaxis irregularis.	Syntaxis irregularis.	
<i>Examen</i>	<i>hebdoma-</i>	Metaphysica. <i>darum.</i>
Proodia de quantitatibus.	Proodia de quantitatibus.	
<i>Examen</i>	<i>hebdoma-</i>	Pneu- matica. <i>darum.</i>
Poetica de metris.	Poetica de metris.	
<i>Examen</i>	<i>hebdoma-</i>	Pneuma- tica. <i>darum.</i>
Collatio variorum Grammaticorum	Collatio variorum Grammaticorum.	
<i>Examen</i>	<i>hebdoma-</i>	Pneuma- tica. <i>darum.</i>
Collatio variorum Grammaticorum.	Collatio variorum Grammaticorum.	
<i>Examen</i>	<i>men-</i>	<i>strum.</i>
<i>Examen</i>	<i>tri-</i>	<i>estire.</i>

H 3 Dies

Dies.	Pfalmi.	Vetus Testam.	Apocryphi.	Novum Testam.
1	g		7. 8.	
2	A	40.	9. 10. 11.	22.
3	b	41.	12. 13.	23.
4	c	42.	14. 15.	24.
5	d		16. 17.	Iohan. 1.
6	e		18. 19.	2.
7	f		20. 21.	
8	g		22. 23.	III Ezrae 1.
9	A	43.	24. Iudic. 1. 2.	3.
10	b	44.	3. 4.	4.
11	c	45.	5. 6.	5.
12	d		7. 8.	6.
13	e		9. 10.	7.
14	f		11. 12.	
15	g		13. 14.	
16	A	46.	15. 16. 17.	8.
17	b	47.	18. 19.	9.
18	c	48.	20. 21.	10.
19	d		Ruth. 1. 2.	11.
20	e		3. 4.	12.
21	f		I. Samuel 1. 2.	
22	g		3. 4.	
23	A	49.	5. 6. 7.	
24	b	50.	8. 9.	
25	c	51.	10. 11.	
26	d		12. 13.	
27	e		14. 15.	
28	f		16. 17.	
29	g		18. 19.	IV. Ezrae 1.
30	A	52.	20. 21. 22.	18.

Latina

APRILIS.

Latina	Græca.	Philosophica, Phyfi- ca.
Lexici litera A percurratur.	Lexici litera A. percurratur.	Phyfi- ca.
<i>Examen</i>	<i>hebdoma-</i>	<i>darum.</i>
Lexici litera B. & C. perlegantur.	Lexici litera B. & Γ perlegantur.	Phyfi- ca.
<i>Examen</i>	<i>hebdoma-</i>	<i>darum.</i>
Lexici litera D. & E legantur.	Lexici litera Δ & E legantur	Phyfi- ca.
<i>Examen</i>	<i>hebdoma-</i>	<i>darum.</i>
Lexici litera F. G. & H. legantur	Lexici litera Z. H. & Θ legantur.	Phyfi- ca.
<i>Examen</i>	<i>hebdomadarum.</i>	<i>et mensurum.</i>

Dies

Dies.		Pſalmi.	Vetus Testam.	Apocryphi.	Novum Testam.
1	b	53.	23. 24.		19.
2	c	54.	25. 26.		20.
3	d		27. 28.		21.
4	e		29. 30.	2.	Acta Apolt. t.
5	f		11. Samuel 1.2.	3.	
6	g		3. 4.	4.	
7	A	55.	5 6 7.		2.
8	b	56.	8. 9.		3.
9	c	57.	10. 11.		4.
10	d		12. 13.		5.
11	e		14. 15.	5	6.
12	f		16. 17.	6.	
13	g		18. 19.	7.	
14	A	58.	20. 21. 22.		7
15	b	59.	23. 24.		8.
16	c	60.	1. Regum. 1.2.		9
17	d		3. 4.		10
18	e		5. 6.	8	11
19	f		7. 8.	9.	
20	g		9. 10.	10	
21	A	61.	11. 12. 13.		12.
22	b	62.	14. 15.		13.
23	c	63.	16. 17.		14
24	d		18. 19.		15
25	e		20. 21.	11.	16.
26	f		22. II. Regum. I	12.	
27	g		2. 3.	13.	
28	A	64.	4. 5 6.		17
29	b	65.	7. 8.		18.
30	c	66.	9. 10.		19.
31	d		11. 12.		20.

Latina

<i>Latina.</i>	<i>Græca.</i>	<i>Philosophica.</i>
Lexici literæ I. & K evolvatur.		
	Lexici literæ I. & K. leguntor.	
		Arithme- tica. darium.
<i>Examen</i>	<i>hebdoma-</i>	
Lexici literæ L. & M. legantur		
	Lexici literæ A & M. legantur	
		Arithme- tica. darium.
<i>Examen</i>	<i>hebdoma-</i>	
Lexici Literæ N. & O legantur.		
	Lexici literæ N. & Æ perlegantur.	
		Geome- tria. darium.
<i>Examen</i>	<i>hebdoma-</i>	
Lexici literæ P. & Q. legantur.		
	Lexici litera O. perlegatur.	
		Geome- tria. darium.
<i>Examen</i>	<i>hebdoma-</i>	
Lexici litera R. evolvatur.		
<i>Examen</i>	<i>men-</i>	<i>struum.</i>

I

Dies.

Dies.	Pfalni.	Vetus Testament.	Apocryphi.	Novum Testament.
1	e	13. 14.	14.	21.
2	f	15. 16.	15.	
3	g	17. 18.	16.	
4	A	67.	19. 20. 21.	22.
5	b	68.	22. 23.	23.
6	c	69.	24. 25.	24.
7	d		I. Paralip. 1. 2.	25.
8	e		3. 4.	I. Mach. 1.
9	f		5. 6.	2.
10	g		7. 8.	3.
11	A	70.	9. 10. 11.	27.
12	b	71.	12. 13.	28.
13	c	72.	14. 15.	Roman. 1.
14	d		16. 17.	2.
15	e		18. 19.	4.
16	f		20. 21.	5.
17	g		22. 23.	6.
18	A	73.	24. 25. 26.	4.
19	b	74.	27. 28.	5.
20	c	75.	29 II. Paralip. 1.	6.
21	d		2. 3.	7.
22	e		4. 5.	8.
23	f		6. 7.	8.
24	g		8. 9.	9.
25	A	76.	11. 11. 12.	9.
26	b	77.	13. 14.	10.
27	c	78.	15. 16.	11.
28	d		17. 18.	12.
29	e		19. 20.	13.
30	f		21. 22.	11.

Larina

JUNIUS.

<i>Latina.</i>	<i>Græca.</i>	<i>Philosophica.</i>
	Lexici litera Π. perlegatur.	
		Cosmo- graphia.
Lexici litera S. evolvatur,		
	Lexici litera P. legatur.	
		Astrono- mia.
<i>Examen</i> Lexici litera T. legatur.	<i>hebdoma-</i>	<i>darium.</i>
	Lexici literæ Σ & T. legantur.	
		Astro- nomia.
<i>Examen</i> Lexici Literæ V. & X. legantur.	<i>hebdoma-</i>	<i>darium.</i>
	Lexici literæ Y. ϕ & X perlegantur.	
		Astro- nomia.
<i>Examen</i> Lexici literæ Y. & Z. leguntor.	<i>hebdoma-</i>	<i>darium.</i>
	Lexici literæ ϕ. & Ω evolvantur.	
<i>Examen</i>	<i>men-</i>	<i>struum.</i>
	I 2	Dies

Dies.		Pfalmt.	Vetus Testament.	Apocryphi.	Novum Testam.
1	g		23. 24	12	
2	A	79.	25. 26. 27.		14.
3	b	80.	28. 29.		15.
4	c	81.	30. 31		16.
5	d		32. 33.		I. Corinth. 1.
6	e		34. 35	13.	2
7	f		36. Ezræ 1.	14.	
8	g		2. 3.	15.	
9	A	82.	4. 5. 6.		3.
10	b	83.	7. 8.		4.
11	c	84.	9. 10.		5.
12	d		Nehem. 1 2.		6.
13	e		3. 4.	16.	7.
14	f		5. 6.	II Machab. 1	
15	g		7. 8.	2.	
16	A	85.	9. 10. 11.		8.
17	b	86.	12. 13.		9.
18	c	87.	Ester. 1. 2.		10.
19	d		3. 4.		11.
20	e		5. 6.	3	12.
21	f		7. 8.	4.	
22	g		9. Iesaiæ. 1.	5.	
23	A	88.	2. 3. 4.		13.
24	b	8.	5. 6.		14.
25	c	90.	7. 8.		15.
26	d		9. 10.		16.
27	e		11. 12.	6.	II Corinth. 1
28	f		13. 14.	7.	
29	g		15. 16.	8.	
30	A	91	17. 18. 19.		2.
31	b	92.	20. 21.		3.

LATINA

<i>Latina.</i>	<i>Græca.</i>	<i>Philosophica.</i>
Ciceronis officia.	Demosthenis oratio Olynthiaca prima.	Attrologia.
<i>Examen</i> Ciceronis officia.	<i>hebdoma-</i>	<i>darum</i>
	Demosthenis oratio Olynthiaca prima	Geographia.
<i>Examen</i> Ciceronis officia.	<i>ebdoma</i>	<i>darum</i>
	Demosthenis oratio Olynthiaca secunda.	Geographia.
<i>Examen</i> Ciceronis officia.	<i>hebdoma-</i>	<i>darum</i>
	Demosthenis oratio Olynthiaca secunda.	Geographia.
<i>Examen</i>	<i>hebdoma-</i>	<i>darum</i>
<i>Examen</i>	<i>men-</i>	<i>strum.</i>

AUGUSTUS.

Dies.		Pfalm.	Vetus Testament.	Apocryphi.	Novum Testam.
1	c	93.	22. 23.		4.
2	d		24. 25.		5.
3	e		26. 27.	9.	6.
4	f		28. 29.	10.	
5	g		30. 31.	11.	
6	A	94.	32. 33. 34.		7.
7	b	95.	35. 36.		8.
8	c	96.	37. 38.		9.
9	d		39. 40.		10.
10	e		21. 42.	12.	11.
11	f		43. 44.	13.	
12	g		45. 46.	14.	
13	A	97.	47. 48. 49.		12.
14	b	98.	50. 51.		13.
15	c	99.	52. 53.		Galat. 1.
16	d		54. 55.		2.
17	e		56. 57.	15.	3.
18	f		58. 59.	Baruch. 1.	
19	g		60. 61.	2.	
20	A	100.	62. 63. 64.		4.
21	b	101.	65. 66.		5.
22	c	102.	Jeremia. 1. 2.		6.
23	d		3. 4.		Ephes. 1.
24	e		5. 6.	3.	2.
25	f		7. 8.	4.	
26	g		9. 10.	5.	
27	A	103.	11. 12. 13.		3.
28	b	104.	14. 15.		4.
29	c	105.	16. 17.		5.
30	d		18. 19.		6.
31	e		20. 21.	6.	Philipp. 1.

LATINA

AUGUSTUS.

71

<i>Latina.</i>	<i>Græca.</i>	<i>Philosophica.</i>
Ciceronis Lælius de amicitia.		
	Demosthenis oratio Olyntiaca tertia.	
<i>Examen</i>	<i>hebdoma-</i>	Optica. <i>darium.</i>
Ciceronis Cato major de senectute.		
	Demosthenis oratio Philippica prima.	
		Opti- ca. <i>darium.</i>
<i>Examen</i>	<i>hebdoma-</i>	<i>darium.</i>
Ciceronis somnium Scipionis.		
	Demosthenis oratio Philippica secunda.	
		Opti- ca. <i>darium.</i>
<i>Examen</i>	<i>hebdoma-</i>	<i>darium.</i>
Ciceronis Paradoxa.		
	Demosthenis oratio Philippica tertia.	
		Musi- ca. <i>darium.</i>
<i>Examen</i>	<i>hebdoma-</i>	<i>darium.</i>
Paradoxa Cicero. nis,		
<i>Examen</i>	<i>men-</i>	<i>struum.</i>

Dies

Dies.	Pfalms.	Vetus Testament.	Apocryphi.	Novum Testament.
1	A	188.	30. 31. 32.	6.
2	b	119.	33. 34.	II. Timoth. I.
3	c	120.	35. 36.	2.
4	d		37. 38.	3.
5	e		39. 40.	4.
6	f		41. 42.	15.
7	g		43. 44.	16.
8	A	121.	45. 46. 47.	17.
9	b	122.	48. Daniel. I.	Titum. I.
10	c	123.	2. 3.	2.
11	d		4. 5.	3.
12	e		6. 7.	Philemon I.
13	f		8. 9.	Hebræos. I.
14	g		10. 11.	18.
15	A	124.	12. Hosea 1. 2.	19.
16	b	125.	3. 4.	Ecclesiast.
17	c	126.	5. 6.	2.
18	d		7. 8.	3.
19	e		9. 10.	4.
20	f		11. 12.	5.
21	g		13. 14.	6.
22	A	127.	Ioel. 1. 2. 3.	7.
23	b	128.	Amos. 1. 2.	8.
24	c	129.	3. 4.	9.
25	d		5. 6.	10.
26	e		7. 8.	11.
27	f		9. Abdias. I.	5.
28	g		Ionas. 1. 2.	6.
29	A	130.	3. 4. Michea. I.	7.
30	b	131.	2. 3.	12.
31	c	132.	4. 5.	13.

L. M. M.

<i>Latina.</i>	<i>Grecæ.</i>	<i>Philosophica.</i>
Phraeo- logia.		
	Phraeo- logia.	
		Ethi- ca.
Examen Phraeo- logia	hebdoma- Phraeo- logia.	darium
		Ethi- ca.
Examen Florile- gium	hebdoma- Florile- gium.	darium
		Ethi- ca.
Examen Florile- gium.	hebdoma- Florile- gium.	darium.
		Ethi- ca.
Examen Examen	hebdoma- men-	darium. struum.
	instruatur.	

K 2 Dies

Dies.	Pfalms.	Vetus Testament.	Apocryphi.	Novum Testament.
1	d		6. 7.	2.
2	e		8. Nahum. 1.	3.
3	f		2. 3.	
4	g		Habac. 1. 2.	
5	A	133.	3. Zephon. 1. 2.	4.
6	b	134.	3. Haggai. 1.	5.
7	c	135.	2. Zachar. 1.	I Petri 1.
8	d		2. 3.	2.
9	e		4. 5.	
10	f		6. 7.	3.
11	g		3. 9.	
12	A	136.	10. 11. 12.	
13	b	137.	13. 14.	4.
14	c	138.	Malach 1. 2.	5.
15	d		3. 4.	II. Petri 1.
16	e		Iob. 1. 2.	2.
17	f			3.
18	g		3. 4.	
19	A	139.	5. 6.	
20	b	140.	7. 8. 9.	I. Iohan 1.
21	c	141.	10. 11.	2.
22	d		12. 13.	3.
23	e		14. 15.	4.
24	f		16. 17.	5.
25	g		18. 19.	
26	A	142.	20. 21.	
27	b	143.	22. 23. 24.	II. Iohan 1.
28	c	144.	25. 26.	III. Iohan 1.
29	d		27. 28.	Iudæ. 1.
30	e		29. 30.	Apocalypf. 1.
			31. 32.	2.
			20.	

Latina

NOVEMBER.

77

<i>Latina.</i>	<i>Græca.</i>	<i>Philosophica.</i>
Stilus		
epistolicus		
	Stilus	
	epistolicus.	
		Oecono-
		mica.
Stilus		
epistolicus.		
	Stilus	
	epistolicus.	
		Oecono-
		mica.
Examen	hebdoma-	darium.
Stilus		
epistolicus.		
	Stilus	
	epistolicus.	
		Poli-
		tica.
Examen	hebdoma-	darium.
Stilus		
oratorius.		
	Stilus	
	oratorius.	
		Poli-
		tica.
Examen	hebdoma-	darium.
Stilus oratorius		
		Politica.
Examen	men-	struum.

K 3

Dies.

Dies.	Pfalmt.	Vetus Testament.	Apocryphi.	Novum Testam.
1	f		33. 34	21.
2	g		35 36	22
3	A	145.	37 38 39.	3.
4	b	146.	40 41	4.
5	c	147	42. Proverb. 1.	5
6	d		2 3.	6.
7	e		4 5.	7.
8	f		6. 7.	24.
9	g		8 9.	25.
10	A	148	10. 11. 12.	8.
11	b	149.	13. 14.	9.
12	c	150.	15. 16.	10.
13	d		17. 18.	11.
14	e		19 20	26.
15	f		21. 22.	27.
16	g		23. 24.	28.
17	A		25 26. 27.	13.
18	b		28. 29.	9 30.
19	c		30. 31.	31. 32.
20	d		Ecclesiast. 1 2.	33 34.
21	e		3 4.	35 36.
22	f		5 6.	37 38.
23	g		7. 8.	
24	A		9. 10 11.	18
25	b		12. Canticum 1.	39 40.
26	c		2. 3.	41. 42.
27	d		4. 5.	43 44.
28	e		6 7	45. 46.
29	f		8	47. 48.
30	g			49 50
31	A			51.

L. 20. 4

<i>Latina.</i>	<i>Graea.</i>	<i>Philosophica.</i>
Stilus		
oratorius		
	Stilus	
	oratorius.	
		Scho-
		la-
		stic a.
Examen	hebdoma-	darium.
Stilus		
historicus		
	Stilus	
	historicus.	
		Histo-
		rica.
Examen	hebdoma-	darium.
Stilus		
historicus.		
	Stilus	
	historicus.	
		Histo-
		rica.
Examen	hebdoma-	darium.
Stilus		
historicus.		
	Stilus	
	historicus.	
		Histo-
		rica.
Examen men-	struum, trimestre	& annum.

Delinea-

Delineavi Calendarium Catholicum: & quidem negligentiusculè delineavi. Id feci studio ut meâ negligentia studiosorum exercerem diligentiam, eamque excitarem. Sat mihi gustum huius rei dedisse. Studioforum est, pro suorum studiorum ratione rem totam immutare.

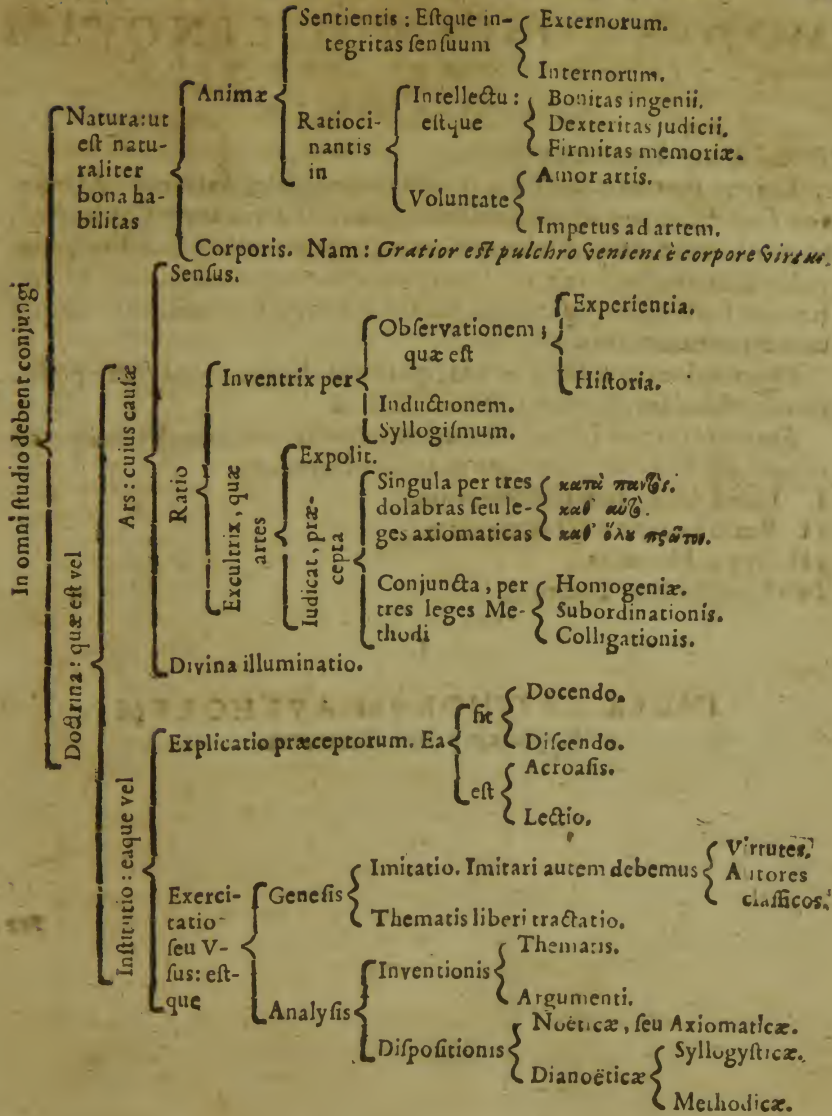
Sed descendamus ad modum discendi specialem, cujus supra meminimus *Tab. V. pag. 16. Tab. XXIX. pag. 52.* Hactenus enim tradita sunt generalia, quæ omnibus & universis studiosis observanda veniunt. Reliquum est, ut in specie ostendamus, quænam debeat esse studiorum ratio in hac vel illâ professione.

Modus discendi specialis continet theoriam de	Distinctione facultatum seu professionum: ut sunt	Recapitulatione generalium <i>Vide Tabellam sequentem.</i>																				
		Observatione illorum, quæ in quovis studio spectanda: ut sunt ista quatuor	1. Index authorum præcipuorum. 2. Locorum communium ratio. 3. Calendarium speciale. 4. Typus studiorum horarius.																			
		I. Philologia: eaque præcipuè	<table border="0"> <tr> <td> <table border="0"> <tr> <td>Latina</td> <td rowspan="3">} cum quis linguam discit, ut in illâ excellat, eamque doceat.</td> </tr> <tr> <td>Græca</td> </tr> <tr> <td>Hæbræa</td> </tr> </table> </td> </tr> <tr> <td>II. Philosophia; cum quis totum Philosophiæ studium percurrit, vel certam disciplinam, ut in scholâ doceat.</td> <td></td> </tr> <tr> <td>III. Theologia; cum quis eam discit, ut doceat in</td> <td> <table border="0"> <tr> <td>Scholâ.</td> </tr> <tr> <td>Ecclesiâ.</td> </tr> </table> </td> </tr> <tr> <td>IV. Iurisprudentia quis discit, ut exerceat vel in</td> <td> <table border="0"> <tr> <td>Scholâ.</td> </tr> <tr> <td>Foro.</td> </tr> </table> </td> </tr> <tr> <td>V. Medica; quæ pro sectarum recen- tiorum numero est</td> <td> <table border="0"> <tr> <td>Galenica.</td> </tr> <tr> <td>Paracelsica.</td> </tr> </table> </td> </tr> </table>	<table border="0"> <tr> <td>Latina</td> <td rowspan="3">} cum quis linguam discit, ut in illâ excellat, eamque doceat.</td> </tr> <tr> <td>Græca</td> </tr> <tr> <td>Hæbræa</td> </tr> </table>	Latina	} cum quis linguam discit, ut in illâ excellat, eamque doceat.	Græca	Hæbræa	II. Philosophia; cum quis totum Philosophiæ studium percurrit, vel certam disciplinam, ut in scholâ doceat.		III. Theologia; cum quis eam discit, ut doceat in	<table border="0"> <tr> <td>Scholâ.</td> </tr> <tr> <td>Ecclesiâ.</td> </tr> </table>	Scholâ.	Ecclesiâ.	IV. Iurisprudentia quis discit, ut exerceat vel in	<table border="0"> <tr> <td>Scholâ.</td> </tr> <tr> <td>Foro.</td> </tr> </table>	Scholâ.	Foro.	V. Medica; quæ pro sectarum recen- tiorum numero est	<table border="0"> <tr> <td>Galenica.</td> </tr> <tr> <td>Paracelsica.</td> </tr> </table>	Galenica.	Paracelsica.
		<table border="0"> <tr> <td>Latina</td> <td rowspan="3">} cum quis linguam discit, ut in illâ excellat, eamque doceat.</td> </tr> <tr> <td>Græca</td> </tr> <tr> <td>Hæbræa</td> </tr> </table>	Latina	} cum quis linguam discit, ut in illâ excellat, eamque doceat.	Græca		Hæbræa															
		Latina	} cum quis linguam discit, ut in illâ excellat, eamque doceat.																			
Græca																						
Hæbræa																						
II. Philosophia; cum quis totum Philosophiæ studium percurrit, vel certam disciplinam, ut in scholâ doceat.																						
III. Theologia; cum quis eam discit, ut doceat in	<table border="0"> <tr> <td>Scholâ.</td> </tr> <tr> <td>Ecclesiâ.</td> </tr> </table>	Scholâ.	Ecclesiâ.																			
Scholâ.																						
Ecclesiâ.																						
IV. Iurisprudentia quis discit, ut exerceat vel in	<table border="0"> <tr> <td>Scholâ.</td> </tr> <tr> <td>Foro.</td> </tr> </table>	Scholâ.	Foro.																			
Scholâ.																						
Foro.																						
V. Medica; quæ pro sectarum recen- tiorum numero est	<table border="0"> <tr> <td>Galenica.</td> </tr> <tr> <td>Paracelsica.</td> </tr> </table>	Galenica.	Paracelsica.																			
Galenica.																						
Paracelsica.																						

§ OBSERVATIO.

Delineavi nonnulla Calendaria specialia: at non implevi. Hoc incumbit studioso, qui id pro sua sagacitate & conditione præstabit: præsertim cum rationem ea implendi ostenderit.

Recapitu-

L MODVS

MODVS DISCENDI LINGVAM
LATINAM, SEV DE STUDIO ELO-
QVENTINÆ LATINÆ.

Philologia est Linguarum cognitio.

Lingvæ sunt numero LXXII. quot numerantur nationes. Aliæ au-
tem sunt Principes: aliæ minus principales. Illæ vocantur Cardinales,
suntque numero tres, Hebræa, Græca, Latina: quibus nobilitatus fuit
titulus crucis CHRISTI. Has igitur Philologus cum primis sibi di-
scendas statuat; iisque utetur, imo nitetur ceu firmamento: reliquis
utetur pro ornamento.

Quomodo autem feliciter has, quas dixi, linguas perdiscere possit,
paucis ostendam, initium facturus à Latinâ.

Studium linguæ Latinæ est Oratorium vel Poëticum. Vtrumque est
conjungendum: & in utroque quatuor observanda,

- I. Index Authorum præcipuorum.
- II. Ratio Locorum Communium.
- III. Typus Horarius.
- IV. Calendarium Latinum.

I.

INDEX LATINORVM AVTHORVM
& quidem primò Oratorum.

372

Sex sunt periodi lectionis Oratoriae in linguâ Latinâ	Prima quæ	Continetur intra annum 14. aut 15. ætatis, quæ non tam iudicio quàm memoriâ pollet.	Scopo Grammaticam elegantiam. Objecto sensualia & familiaria scripta; quibus illa ætas delectatur: ut sunt	1. Colloquia. 2. Comœdiæ. 3. Epistolæ familiares. 4. Fabellæ.	
	Habet pro	Medio Latinos Authores, qui sensualiter scripserunt.			
	Secunda; sub cuius	Initiû ars Logica discenda quantâ ad	Præcepta. Regulas. Vsum.		
	Progressum Historici sensuales à prandio legendi: ut sunt	Iovius cumprimis. Iustinus. Sleidanus.			
	Tertia. Studio Logico absoluto, in manus sumatur Philosophia practica, quantum ad primâ impressionem: ut videlicet generaliter cognoscas Ethicam, Oeconomicam, Politicam: & quidem ex unico Keckermanno. Ratio quia artis Logicæ usus dexter haberi non potest, nisi in materiâ circa quam Logicus versatur. Ista autem materia sunt res ipsæ, præsertim practicæ, quæ facilius ab adolescentibus intelliguntur, quam theoreticæ. Accedit, quod teste Scalig. exerc. 1. s. 3. Oratoria sit quasi pars quædam Politicæ. At studiosus non contentus erit hâc simplici Philosophiæ practicæ impressione, sed titulos practicos disponet per volumina. Tertiò legatur Rhetorica: Quartò Ciceronianus Rami. Nam in hâc tertia periodo studiosus se præparabit ad lectionem Ciceronis. Itaque tria sunt huius periodi intervalla:	Primura consistit in Philosophiæ practicæ	Impressione. Dispositione per volumina locorum communium.		
	Secundum absolvitur Rhetoricæ	Lectione. Ter legatur præcepta. Exercitatione. Tres orationes disponantur secundum illa præcepta.	Adornatione locorum communium.	Oratoriorum. Epistolicorum.	

Quarta: Vide Tabulam sequentem.
 Quinta: Vide Tabulam XXXIII. pag. 86.
 Sexta: Vide Tabulam XXXIV. pag. 87.

Tertium absolvitur lectione Ciceroniani Rami: in quo de Ciceronis Eloquentia, &c. tractatur.

- I. Rhetorica & Dialectica: quę hoc ordine evolventa
 - 1. Topica.
 - 2. De Inventionē.
 - 3. Partitiones oratorię.
 - 4. Libri III. de oratore.
 - 5. Liber de claris oratoribus.
 - 6. Liber unus de oratore.
 - 7. Rhetoricorum Libri IV.
 - 8. Liber de optimo genere oratorum.

- II. Oratoria. Ita que hæc secunda est meta lectio- nis Cicero- nianę. Sunt autem ora- tiones Cice- ronis
 - Quinqua- ginta sex; earumq; alia
 - Legenda ita ut
 - Iuvenes: quę primò le- genda.
 - Viriles. { Gothofredum.
 - Vide { Fregium.
 - Resolvatur unica illa pro- Quinctio.
 - Reliquę resolvatur tacite.
 - Non opus est multis com- mentariis: vnus Frei- gius sufficit.
 - Quatuordecim orationes componantur ad imi- tationem Ciceronis.

Ordo; quo sint legē da. Huc pertinet divisio scripto- rum Ci- ceronis. Alia sunt

Quarta pe- riodus de- putetur le- ctioni Ci- ceronis: in cuius scri- ptis specta- ni

- III. Dogmatica; eaque
 - Philosophica
 - Ethica
 - Officia.
 - Tusculanę quęstiones.
 - De finib. bonor. & malor.
 - De amicitia.
 - Paradoxa.
 - Politica
 - Somnium Scipionis.
 - Academicę quęstiones.
 - Theologica: libri de
 - Naturā deorum.
 - Diuinatione.

IV. Epistolica. Hic velim legi omnes epistolas: præter eas, quę sunt ad Atticum.

- Modus quo legenda sunt ista scripta. Duo in il- lis noten- tur;
 - Verba: vt
 - 1. Voces elegantiores, epitheta, &c.
 - 2. Phrasę quę referentur in locos communes. de quib. infra.
 - 3. Formulę
 - Res: quę re- ferentur in locos
 - Præcticos
 - Ethicos.
 - Oeconomicos.
 - Políticos.
 - Λογικῶν;
 - Logicos.
 - Rhetóricos.
 - Theoreticos.

Erobarus

NOTÆ AD TABULAM TRIGESIMAM SECUNDAM.

I.

Probatnr nobis editio Ciceronis in quartâ formâ, auctore Dionysio Gothofredo Iurifconsulto clarissimo.

II.

Toti Ciceroni, præter Epistolas ad Atticum, perlegendo annus, vel ad summum sesquiennium sufficiet: ut putat Keckermannus. Lipsius requirit biennium.

III.

Partitiones Oratoriæ & libri de Oratore à nullo præteriri debent.

IV.

Lectio Orationum Ciceronis quatuor aut quinque mensium spatio absolvi potest.

V.

Lectio Dogmaticorum librorum Ciceronis absolvi potest duobus aut tribus mensibus.

VI.

Res quæ in locos $\pi\omicron\mu\lambda\eta\tau\iota\varsigma$ referendæ sunt, multæ in scriptis Ciceronis Logicis & Rhetoricis occurrunt.

VII.

Index, qui additur editioni Ciceronis Gothofrediana, philologo sit quàm commendatissimus.

VIII.

Antequam accedas ad lectionem Ciceronis, vitam ipsius cognosces, & simul historiam illius temporis, quod proximè præcessit.

TABVLA TRIGESIMATERTIA.

- I. Iulii Cæsaris : cuius stilus est *ivniçis* & dulcissimus.
 II. Salustii : cuius stilus est gravissimus.
 III. Panegyricorum auctorum, qui uno volumine sunt editi : inter quos cum primis excellit Plinii Panegyricus.

Quinta periodus est, quâ studiosus Eloquentiæ sese conferet ad lectionem

Aliorum auctorum Latinorum: qui dividuntur secundum ætates linguæ Latinæ; ut sunt	I. Infantia seu Pueritia ante Terentium: ubi floruerunt	{ Lucilius, Accius, Plautus, Gallus, Crassius, Antonius.
	II. <i>ἄκμῃ</i> , ætas vigens & incorrupta, seculum aureum : quod habuit	{ Terentium, Varronem, Ciceronem, Cæsarem, Salustium, Livium.
	III. <i>παρακμῆ</i> seu declinans ætas ad senium : in cuius classe sunt præcipui	{ Quintilianus, Valerius Max. Plinius Secundus, Suetonius, Celsus, Plinius Iunior, Florus, Lactantius, Vlpianus, Iustinianus Imp. Boëtius, Hieronymus, Sedulius, Ausonius, Apuleius, Fulgentius, Martianus Capella.
	IV Senectus & Sepultura; ad quam pertinent Scholastici Theologi principes & quidam Icti: ut	{ Albertus Magnus, Thomas Aquinas, Ioannes Scotus, Alanus, Bonaventura, Petrus Hispanus, Gabriel Biel, Occam, Bartholus, Baldus, &c.
	V. <i>ἀνοίξεως</i> seu renovatio & pristina virtas: ubi est ætas	{ Prima sub { Aldigerio, Franc. Petrarchâ, Ioan. Bocatio, Franc. Philelpho, Laurent. Vallâ, Ænea Sylyio, Baptista Mantuano.
Media sub { Angel. Politiano, Hermolao Barbaro, Martilio Ficino, Pico Mirandul. Rudolph. Agricola, Conrad. Celte, Jac. Sadolero, Christ. Longolio, Philip. Melanthon. Ioach. Camerario, Ioan. Sturmio. Nizolio &c.
Nova sub Iusto Lipsio, &c.

Sexta

Seneca, Plautus, Tacitus.

Sexta perio-
dus erit jam
in Laconico
stilo formā-
do : ubi le-
gendi sunt

Principio

Iustus Lipsius : cuius scripta sunt

I. Epistolica { Octo cēturia Epistolarum.
Et libri quinque Epistolarum quaestionum.

II. Philosophica { Libri sex Politicorum.
Libri tres Physiologiae Stoicorum.
Libri tres Manuductionis ad Stoicam Phi-
losophiam.
Monita & Exempla politica.
Dissertatio ad Principes Belgarum.
Libri duo de Constantiā.

III. Historica & Critica { Libri tres de cruce.
Commentarii in Panegyricum Plinii.
Libri quinque de Militiā Romanā.
Libri sex de admirandis sive de magnitudi-
ne Romanā.
Libri quinque Poliorceticā.
Libri tres Variarum } Lectionum.
Libri tres Antiquarum }
Commentaria in Tacitum.
De rectā pronuntiatione linguā Latinā
Institutio Epistolica.
Electorum libri duo.
Saturnaliorum libri duo.

IV. Theologica { Liber de unā religione
Divina { Hallensis.
Sichemensis.

Deinde veniendum ad epistolas Laconicas. Et hic primò diligenter
legendæ erunt Epistolæ Ciceronis ad Atticum : de hinc Epistolæ
Senecæ, Plinii Secundi, & aliorum veterum & recentium autho-
rum.

Pres

¶ *Dicta sunt Periodi in studio Oratorio: Sequuntur Periodi studij Poetici.*

Tres sunt periodi studij Poetici	Prima est, quâ cognoscuntur præcepta Poeticæ de	}	Quantitate Syllabarum.	
	Secunda, quâ carmina qualia qualia componuntur.		Generibus Carminum.	
	Prima: sub quâ	}	Cæcilius, Ennius, Terentius, Plautus	omnium optimi.
	Secunda: in quâ		Vergilius, Cornelius Gallus, Lucretius, Quintilius Varus, Propertius, Ovidius, Tibullus, Catullus, Horatius,	Et hæc ætas omnium felicissima.
	Tertia, quâ Authores leguntur: quorum sunt quinque ætates	Tertia: in quâ	}	Sulpitia femina, Valerius, Flaccus, Statius, Iuvenalis, Persius, Seneca, Silius, Sulpitius, Lucanus.
	Quarta: in quâ	Macer, Serenus, Sidonius, Calphurnius, Nemetianus, Boëtius, Aufonius, Paulinus, Claudianus, Prudentius.		
	Quinta recentior: in quâ numerantur	}	Petrarca, Philephus, Marullus, Vegius, Baptista Fiera, Baptista, Mantuanus, Accius, Michael Verinus, Strozzi pater & filius, Palingenius, Pierius, Mycillus, Alciarus, Ioan. Secundus, Eoban. Hællus, Stigelius, Ioan. Major, Buchananus, Lotichius, Sabmus, Paganus, Melanchron Nath. Chytræus, V Videbramus, Meisterus, Paul. Melissus, Frischlinus, Rudolphus Goclenius, Frider. Taubmannus, Ioan. Ovvenus, Meibomius, Kirchnerus &c.	

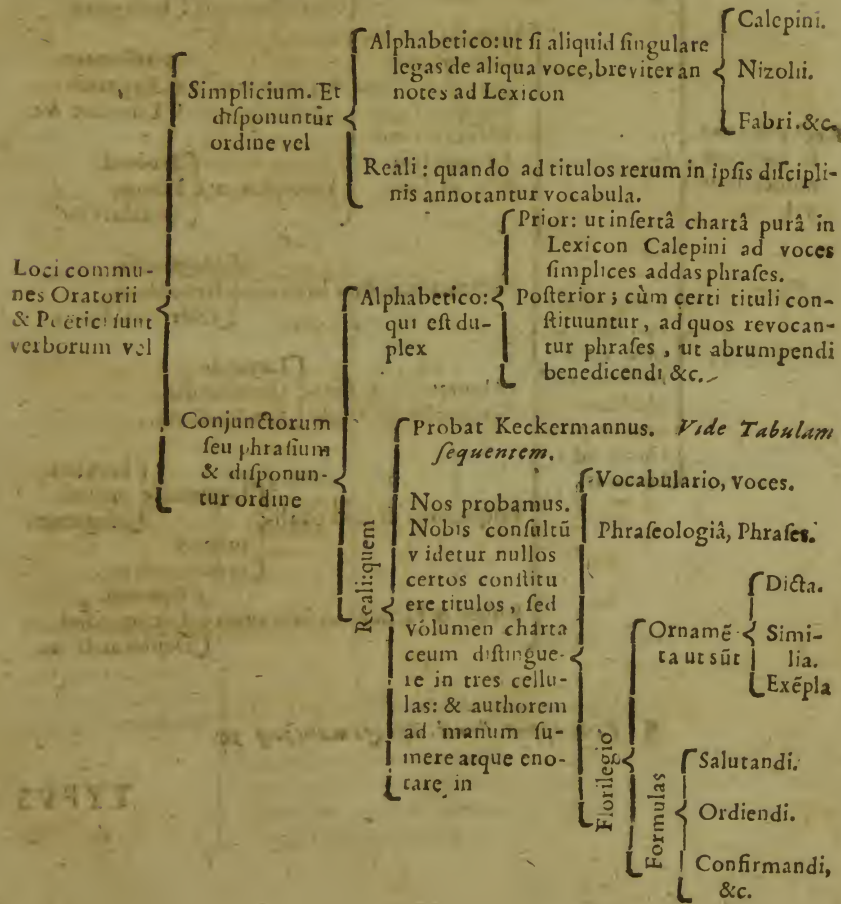
Chronologiam poetarum Vide in Thesuro nostro Chronologia.

RATIO

II.

RATIO LOCORVM COMMVNIVM
in studio Oratorio & Poetico.

*Duo hic indicanda Primum quisnam ordo in titulis observandus.
Deinde quomodo ipsa volumina adornanda.*

M

Kecker-

Constituuntur tot volumina phrasewn, quot sunt d
sciplinæ.

Laxiores: Ad singulas disciplinas notantur phrascs, verbi gra-
cum vel tia, cum in Theosophiâ, ad titulum de Dei Provi-
dentia notantur elegantiores phrascs, quibus ea
exprimitur:

Keckermanno
hi loci com-
munes sunt
vel

Apprehensio } Cogitandi. &c.
simplicium: }
ubi sunt tituli } Indagandi.

Mentem seu In- }
lectum: quò }
pertinent phra- } Sententia: ut } Affirmare.
ses, quæ signi- } } Negare.
ficant tres me- } } Limitare &c.
sis operatio- }
nes: ut sunt } Discursus: ut } Probare.
} Inferre.
} Ordinare &c.

Contractio- }
res: cum u- }
nico volu- }
mine com- }
plectimur }
ea quæ per- }
tinent ad }
hominis }
Memoriam: ut sunt hi tituli } Meminisse.
} Recordari.
} Oblivisci, &c.

Voluntatem: ut sunt }
quàm plurimi tituli } Latandi.
} Gratulandi.
} Suadendi. &c.

Loquelam: ut sunt tituli } loquendi } breuiter.
} } prolixè.
} } elegantè.
} jubendi.
} prohibendi &c.

Risum & Fletum: ut sunt tituli } Ridendi.
} Lachrymandi.
} Deplorandi, &c.

¶ Vide appar. Praef. Keckerman. pag. 90.

TYPVS

III.
TYPVS HORARIVS STVDIORVM IN
Eloquentiæ Latinæ studio.

Studioſus Oratoria & Poëtica exercebit memoriam horis matutinis: pomeridianis linguam & ſtylum: veſpertinaſ itidem memoriam.

IV.
CALENDARIVM LATINVM.

4. Thematibus ſingularibus: ut ſunt	} Perſonæ.
Loca.
Tempus.
Facta.
3. Thematib. univerſalibus: ut ſunt res	
3. Laudationibus & Vituperationibus.	} Theoreticæ 2.
Practicæ 1.

$\frac{1}{2}$ Motui poenitentia.

} Liberis
menſes
xxxi.
hoc modo:	3. Gratulationi.
	2. Adhortationibus.
	2. Deliberationi ſolitariae.
	2. Deliberationi ſociatae, ſeu conſiliis habendis.
	2. Petitioni & interceſſioni.

$\frac{1}{2}$ Lamentationi & Deprecationi.

2. Conſolationi.

3. Dehortationi.

$\frac{1}{2}$ Inveſtivæ.

2. Accuſationi.

$\frac{1}{2}$ Comminationi.

Formandis & habendis

Curriculum ſtudii Oratorii fini debet ſpatio triennii: ut nempe tribuantur orationibus & carminibus

Textualibus menſes quatuor.

Reſolvendis quinque menſes. Quod reliquum erit temporis, impendetur exercitiis extemporalibus: ut ſtudioſi Eloquentiæ quoque aſſueſcant ex tempore diſſerere, puta Laudare, Conſolari, Accuſare. &c.

M 2 RATIO

VOCABULARIUM

PHRASEOLOGIA

<i>Exemplum Oratorium Epistol. I. Cic. lib. I.</i>	Conquiesci <i>syncope.</i>	In causa hæc sunt.
	Idus. <i>explicetur hæc vox.</i>	Res agitur per creditores.
	Religio.	Nec precibus, nec admonitionibus nostris reliquit locum.
	Legatus.	Agere causam alicuius.
	Familiaris.	Ostendit se fore accerrimum tui defen- sorem.
	Exulceratus.	Inclinata res est.
	Exagitans.	In eam opinionem rem adduxerunt.
	Fides.	
Senatus consul- tum.		
<i>Exemplum poeticum.</i>	Moecenas vel Mecenas.	ODA PRIMA. Editus atavis regibus.
	Editus <i>Sulgo</i> Aeditus.	Colligere pulverem Olympicum.
	Curriculum.	Tergeminis tollere honoribus.
	Palma.	Condere horreo.
	Quirites.	Gaudet findere agros sarculo.
	Libyci.	Nauta pavidus fecat mare.
	Sarculo.	Nauta indocilis pati pauperiem.
	Attalici.	Partem demere de die solido.
	Cypria.	Multos castra juvant. &c.
	Icareus.	
	Africum.	
	Ratis.	
	&c.	

¶ Hac notata sunt sterilia, nisi addantur glossæ, observationes &c.

FLORI-

FLORILEGIUM SEV POLYANTHEA.

- Dicta.* Gratiam nostram extinguit hominum suspicio.
Si esset in iis fides, in quibus summa esse debebat, non laborare-
mus.
- Similia.* *Similitudo contracta:* Homo exulceratus.
Ea explicanda est.
- Exempla.* I. Ammonius, regis legatus, aperte pecunia oppugnavit Pom-
pejum.
II. Pompejus & ejus affeclæ.

HORATII.

- Dicta.* Multos castra juvant, & lituo tubæ
Permissus sonitus, bellæque matribus
Detestata.
O & præsidium, & dulce decus meum!
- Similia.* *Notetur illustris similitudo de palmâ.*
Item de hederâ.
- Exempla.* 1. Mæcenatis. 2. Horatij. 3. Quiritum. 4.
Musarum, Euterpes, &c.
- Nam etiam mythistoria, quas vocat πολυισωγίλλε
Lipsius huc referri debent.*

M 3

In col-

TABVLA TRIGESIMA OCTAVA.

interea fuerit instituire Collegium Oratorium, cujus processum de-
 secuti ductum eminentiss. Reckermanni.

		1. Certum ordinem instituat inter studiosos Elquentiar: & eorum profectum habeat exploratum. 2. Materias ac Dispositionem primò aliquoties sup-
peditet: deinde nuda themata præscribat: denique in-
ventionem thematum ipsis studiosis permittat. 3. Proponat auctores resolvendos. 4. Censores nominet septenos singulis vicibus. 5. Dum oratio habetur, notet errata. 6. Censuras ex ordine requirat: & de iis iudicium ferat. 7. Suum iudicium ultimò dicat liberè.
In collegio
Oratorio
est	Præstes seu
Præses &
Directores;
qui	
	Palæstri-
ta, qui se
exercet.
Ille	1. Sit utcunque versatus in Logicis & Re-
thoricis. { diligenter ad- ascēdere in
formet, eo- cathedrâ.
2. Oratio- fideliter que dicere in
nem ediscat, sci- cathedrâ.
graviter at descēdere
recitet, ex cathe- 3. Post habitam { Audiat censuras. (drâ.
orationem { Domi corrigat defectus.
	Collegij
Particeps;
qui est	Taci-
tus:
qui
	Auditor:
isque vel	1. Præmeditatus accedat, suâmq;e
orationem in parato habeat. 2. Cùm oratio recitatur, omnia at-
tentissimè examinet juxta præ-
cepta Grâmat. Rhetor. Dialect.
	Cen-
sor:
qui	3. Si quid audiat correctione di-
gnum, vel memoriâ vel palim-
ptesto notet. (vavit. 4. Ingenuè proferat, quæ obser-
5. Quæ verò ab antecessore suo jâ
ante censori & moneri audit,
prætereat, vel suum quoque de
iis iudicium proferat.

Primum

CALENDARIVM LATINVM.

Primum Trimestre.

	Januarius.	Februarius.	Martius.
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			
30			
31	Examen	men	strum.

Sextus

CALENDARIUM LATINUM.

Secundum Trimestre.

Aprilis.

Majus.

Iunius.

1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		
21		
22		
23		
24		
25		
26		
27		
28		
29		
30		
31	Examen	menstruum.

Tertium.

Tertium Trimestre.

	Iulius.	Augustus.	September.
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			
30			
31	<i>Examen</i>	<i>mer-</i>	<i>struum.</i>

N Quartum

	October.	Quantum Trimestre. November.	December.
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			
30			
31	<i>Examen</i>	<i>men-</i>	<i>struum.</i>

MODVS

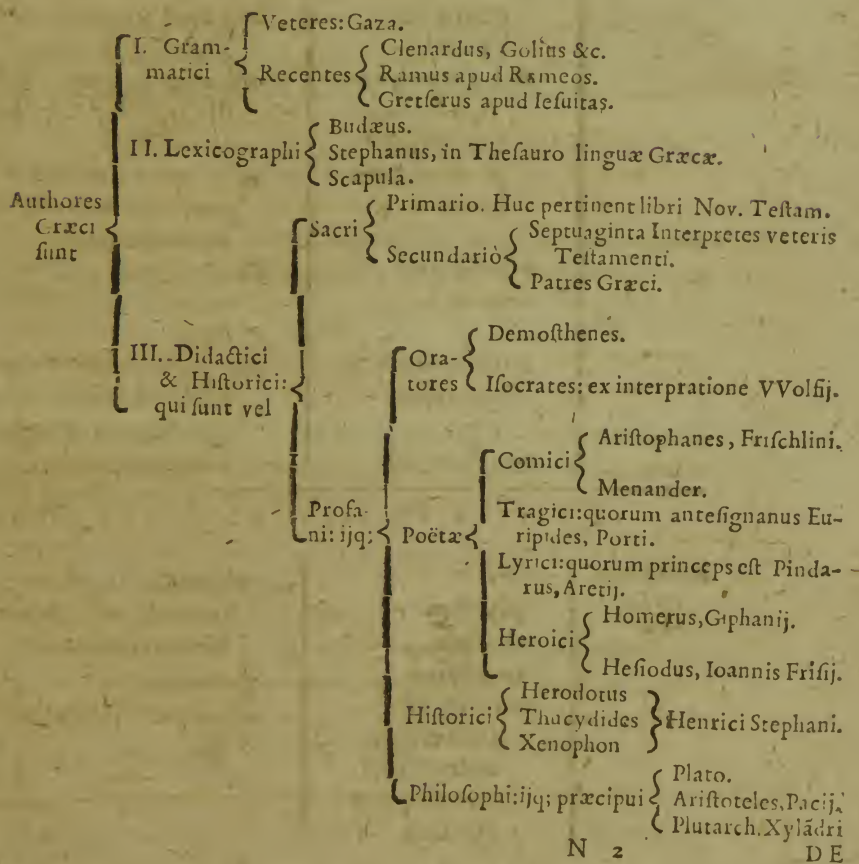
TABVLA TRIGESIMANONA.
MODVS DISCENDI LITERA-
ruram Græcam.

Quatuor in studio huius linguæ nobis observanda.

- I. Quam autores legendi.
- II. Quomodo loci communes adornandi.
- III. Typus Studiorum horarius.
- IV. Calendarium Græcum.

I.

DE AVTHORIBVS PRÆCIPVIS.

DE LOCIS COMMUNI-
Quomodo Locos Communes in linguâ Græcâ adornan-
ubi duorum exemplorum appositione Ra.

VOCABULARIVM.

PHRASEOLOGIA.

Exemplum
sacrum
I. cap. I.
epist. ad
Ephesios.

ἀπόστολος Legatus. v. 1.
Ἰησῦς, vox Hebraica. v. 1.
Χριστός Uctus: nomen officij ibid.
Θεός ἔ Πατήρ uocula ἔ ponitur exegetice, non copulativè. v. 3.

ἡ θεσία. v. 5.
ἡ δοκία. v. 5.

Ἀπολύτρωσις. v. 7.
ἡ ῥάπτωμα. v. 7.
μυστήριον. v. 9.

οἱ ὄντες ἐν ἐφέσω. Ephesij. v. 1.
εὐλογεῖν ἐν εὐλογία. v. 3. Hebraismus.
πρὸ καταβολῆς κόσμου. v. 4.
προερίζειν εἰς ἡμετέραν. v. 5.
ἐν χάριτι χαριτέων. v. 6. Pleonismus Hebraicus.
σοφία καὶ φρόνησις. v. 8. Differunt: illa intellectum, hæc voluntatem perficit.
τὰ πάντα. v. 10. & 11. Articulus præpositivus restringit universalitatem.
ἑβραῖοι καὶ ἑλληνισμοί. v. 11. Unus è quatuor hellenismis Nov. Testam.
ἡ ἀπολύτρωσις ἡ ἐπιποίησις. v. 14. Est hellenismus N. Test quo significantur duæ partes justificationis.

EPISTOLA PHILIPPI AD ALEXANDRUM MAG.

Exemplum
profanum

ἰδι
γεγονότα
προφέντα
παιδία ἔντα
παιδία ἔντα est filialiter, non autem serviliter, aliquem tractare.

Φίλιππος Ἀριστέλει χαίρειν. est formula inscriptionis in epistolis Græcicis.
χάριν ἔχειν.
ἄξιον εἶναι τῆς πραγμάτων ἀξιοχίας.

FLORI.

dos putem è subjecto typo ingeniosus lector facilè colligat :
tio Locorum communium ostenditur.

FLORILEGIUM SEU GNOMOLOGICA.

Dicta.

χαρις υμιν &c. salutationis Apostolicæ Paulinæ formula.
vers. I.
ευλογητος. &c. v. 3. formula ευχαριστίας sacrae.

¶ Singula fermè versus suppeditant singula dicta.

Similia.

καὶ ὅλη κόσμος. vers. 4. Mundus est instar ædificii, cuius
architectus est DEUS.

υιοθεσία. v. 5. Electi sunt DEI filii adoptivi.

ὑπολύτρωσις. vers. 6. Christus persolvit λύτρον pro nobis,
er hat das Lösegelt oder die Manzion bezahlt.

ἁπόστασις. v. 6. Peccatum est lapsus seu apostasia, aver-
sio à bono immutabili ; & conversio ad bonum mu-
tabile.

οικονομία τῶν πληρώματων. v. 10.

ἐσφραγίσθητε τῷ πνεύματι. v. 14.

ὅς ἐστιν ἀρρήτων. v. 14.

Exempla.

I. Pauli. v. 1. II. Ephes. v. 13.

VIEXTAT APUD GELLIUM NOC. AT. LIB. 1. cap. 3.

Dictum.

Parentes non tam ἐπὶ τῇ γυνήσῃ, quàm παλιγγενεσία li-
berorum gaudent.

Exempl.

¶ Hoc dictum elici potest è sententiâ Philippi.

I. Philippi Macedonis, qui animum filii potiore duxit
corpore. II. Alexandri magni. III. Aristotelis.

¶ Hisce studiosus huius linguæ adiiciet glossemata
& notas.

N 3

EXPLI-

EXPLICATIO PRÆCEDENTIS TYP
 locorum Communium in linguâ
 Græcâ.

Candidatus Philologiæ Græcicæ sumat authorem Græcum eum-
 que ordine percurrat: & pro re natâ observet obvia quæque: & insignio-
 ra ex iis comportet in Locos communes, quos hîc distinximus in tres
 cellulas, suis subtitulis prænotatas.

Ad *Vocabularium* referantur voces insigniores, ἐμφανώτεροι, rare,
 tropicæ; brevibus notis appositis, & annotatâ paginâ authoris.

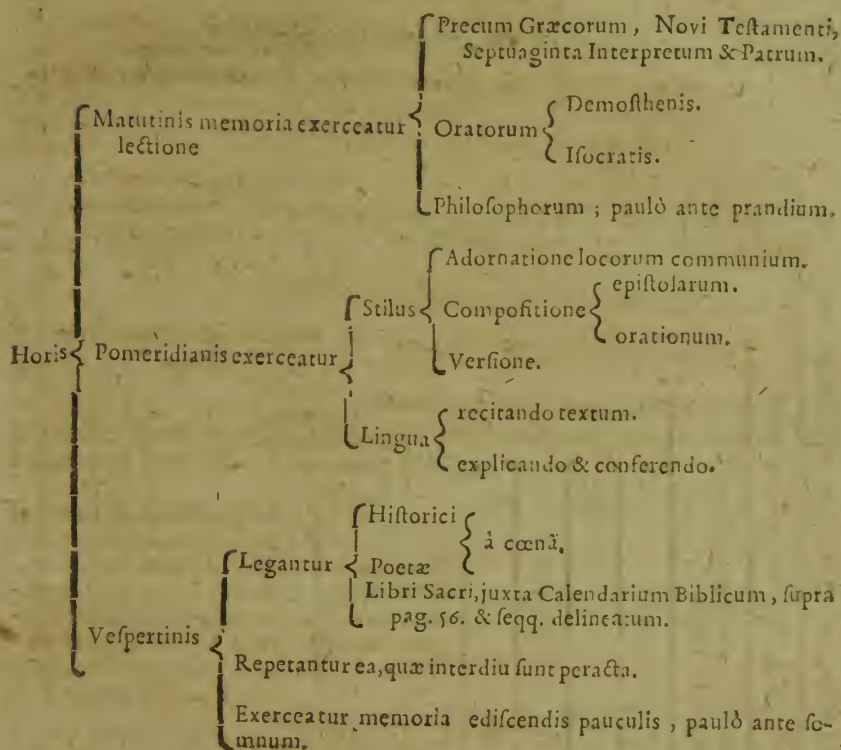
Ad *Phraseologiam* referantur phrasæ illustriores & idiotismi. Certè
 quilibet author habet peculiarem stili characterem. Itaque meo iudicio,
 utilissimum erit hoc ord ne enotare, quo occurrunt apud authores, ita
 ut seorsim scribantur phrasæ Demosthenis, Isocratis &c. Quod si mo-
 lestum alicui videtur & laboriosum, minutatim hæc singula persequi,
 necessum erit in ipso libro variis coloribus & signis notare, dictiones,
 phrasæ, &c.

Ad *Florilegium* referantur ornamenta, id est, dicta acuta, similia ele-
 gantia, exempla illustria, prout apud authores occurrunt. itemque for-
 mulæ variæ exordiendi, &c.

TYPUS

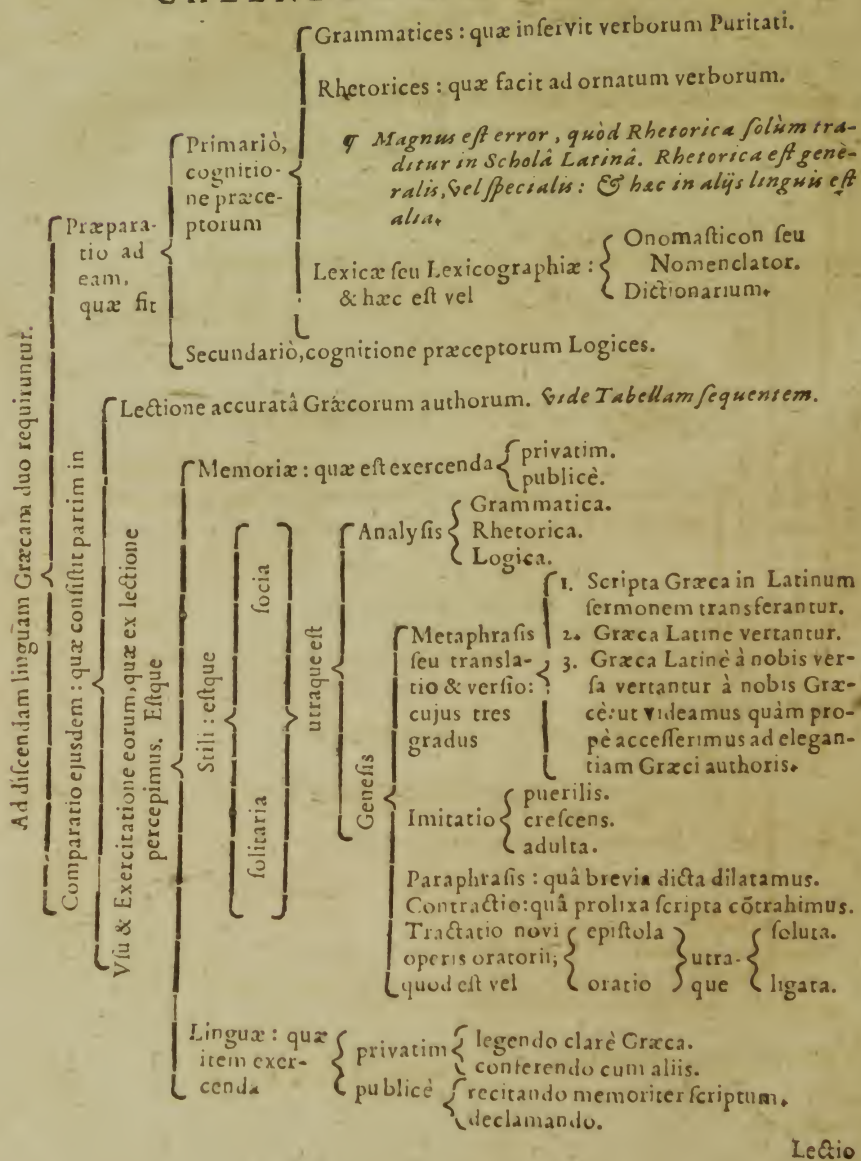
III

TYPUS HORARIUS IN
Studio Græco.

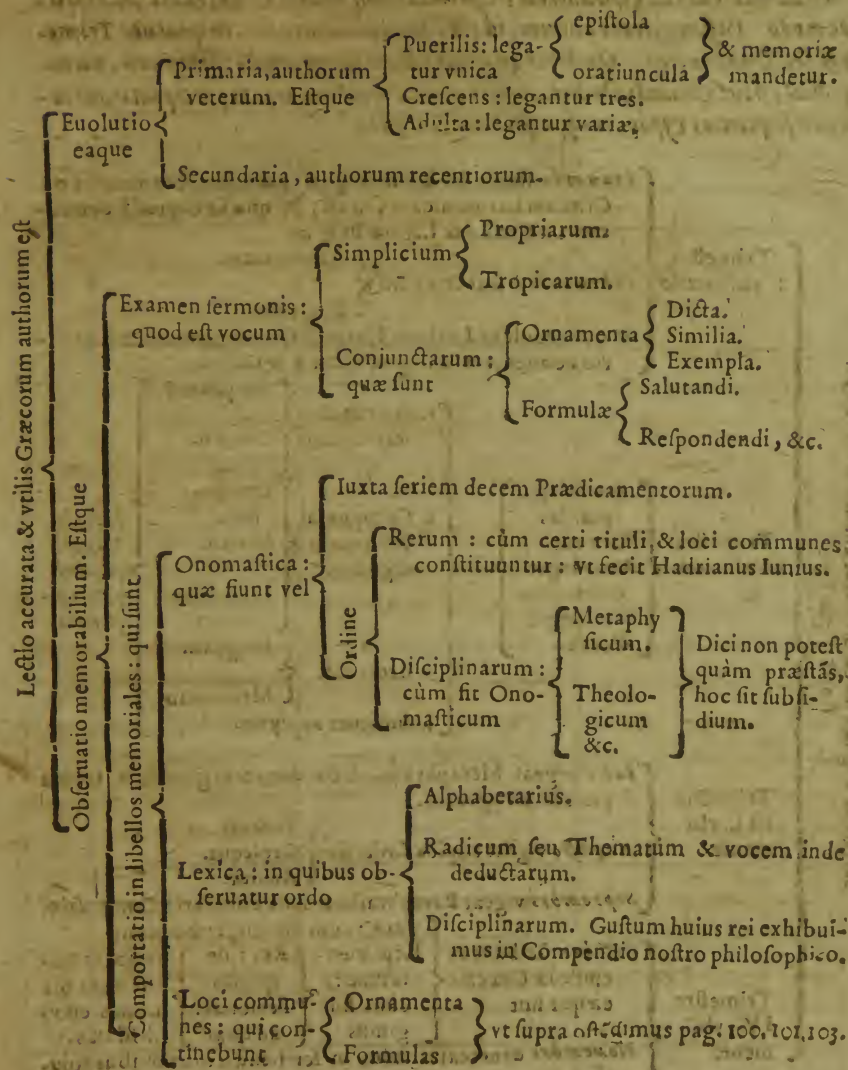

CALEN.

CALENDARIUM GRÆCUM.

TABVLÆ QVADRAGESIMÆ PRIMÆ PARS ALTERA 105

Ex

¶ Ex hac Tabellâ, Φιλάνθρωπος, Calendarium eruere & extruere poteritis, hoc modo. Distinguitote annum, id est, duodecim menses, in quatuor Trimestria seu Quadrantes. Quilibet quadrans habeat ὀρθογωνίον, ἑπίγωνίον, κατω-γωνίον, sicut Comœdia habet. Sed vt melius mentem meam percipiatis, inspicite sequentes Typos, eosq; aqvi boni consulite.

Primum

CALENDARIVM GRÆCVM.

107

Primum Trimestre.		
Ianuarus.	Februarius.	Martius.
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		
21		
22		
23		
24		
25		
26		
27		
28		
29		
30		Examen tri-
31	Examen	menstruum. mestre.

2

Secundum

Secundum Trimestre.

	Aprilis.	Majus.	Iunius.
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			
30			
31	Examen	men-	strum.

Tertium.

Tertium Trimestre.

Julius.

Augustus.

September.

1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			
30			
31	Examen	men-	strum.

O 3

Quartum

	October.	Quartum Trimestre. November.	December.
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			
30			
31	Examen	men-	struum.

CANO-

CANONES EXPLICANTES

CALENDARIUM STUDII

GRÆCI.

I. Omnes tibi veteres Græcos autores evolvendos, si fieri potest, certò statue : si quidem velis excellenter & cum voluptate Philologus Græcus evadere.

II. Quò melior quis author, eò plus operæ ac temporis, in illo evolvendo collocandum est.

III. Non simul omnes autores Græci evolvendi sunt : sed discrimen liquid temporum est observandum.

IV. Est enim prima quædam & puerilis evolutio : est crescens : est adulta.

V. In primâ illâ unus solus author evolvatur.

VI. Crescens unum atque alterum percurrat.

VII. Adulta tandem & virilis evolutio liberè se exerat, & vagetur per veterum Scriptorum omne genus.

VIII. De comparatione singularum vocum in Lexica notentur tria. Primum est quòd in vocibus primitivis disponendis ordo alphabeticus observandus sit. Secundum est, quòd vocibus primitivis derivativæ, eæque tum simplices tum compositæ sunt subjungendæ Tertium est, quòd vocibus & primis & derivatis adijci debeant, 1. significationes, eæque tam tropicæ quàm propriæ, 2. convenientia Epitheta & adjuncta, si voces adjuncta admittant, 3. oppositæ voces, seu Antitheta.

IX. Fiant etiam Synonymorum libelli, quibus Synonymiæ tum singularum vocum, tum integrarum phrasium contineantur.

X. Voces ac phrasæ seorsim ponendæ sunt pro discrimine Scriptorum : Demosthenis solæ, Biblicæ solæ, Homeri solæ, solæ Historicorum, quod quæque pro judicio suo, aut industriâ facito.

XI. Præcipuâ curâ notabis, quæ à præceptis communibus sunt aliena.

XII. Libelli memoriales fiant triplices. Vnus Ornamentorum : quòd referantur insigniores sermonis universi seu conjuncti flores. Hic liber inscribatur Fiorilegium, sive Sylva acutiorum dictorum, similitudinum & exemplorum. Secundus libellus sit formularum materiæ. Hic observe-

observetur ordo materiarum juxta causarum genera : de quibus in Rhetoricis agitur. Tertius denique sit formularum contextus : ubi sequemur ordinem partium orationis & formularum , quarum in partium orationis pertractatione usus esse solet.

XIII. Ad Lectionem Novi Testamenti duo sunt perquam necessaria. I. delectus librorum est habendus : ita quidem , ut eos primò legamus, in quibus stilus est facilior. Est autem stilus historicus fermè omnium facillimus. Matthæus in stilo est sat facilis : Lucæ stilus est floridus & tersus : Marci mediocris : Joannis sublimis. In Epistolis sacris hic ordo servetur. Primò legantur epistolæ catholicæ : deinde Epistolæ particulares Paulinæ, & quidem principiò breviores, deinde prolixiores. II. si quis volet operæ pretium facere in lectione Novi Testamenti, observet quatuor hellenismos.

Hellenismi Novi Te- stamenti sunt qua- tuor	}	1. Hebraismus : in gratiam Iudaorum Ἑβραϊζόντων.
		2. Thalmudismus : in gratiam Iudaorum Θαλμυδιζόντων.
		3. Gentilismus { Atticismus { in gratiam Ἑλληνιζόντων & Latinismus { λαλιζόντων.
		4. Hellenismus Septuaginta Interpretum.

Hæc dicta sunt de Studio Linguae Græcæ.

MODUS

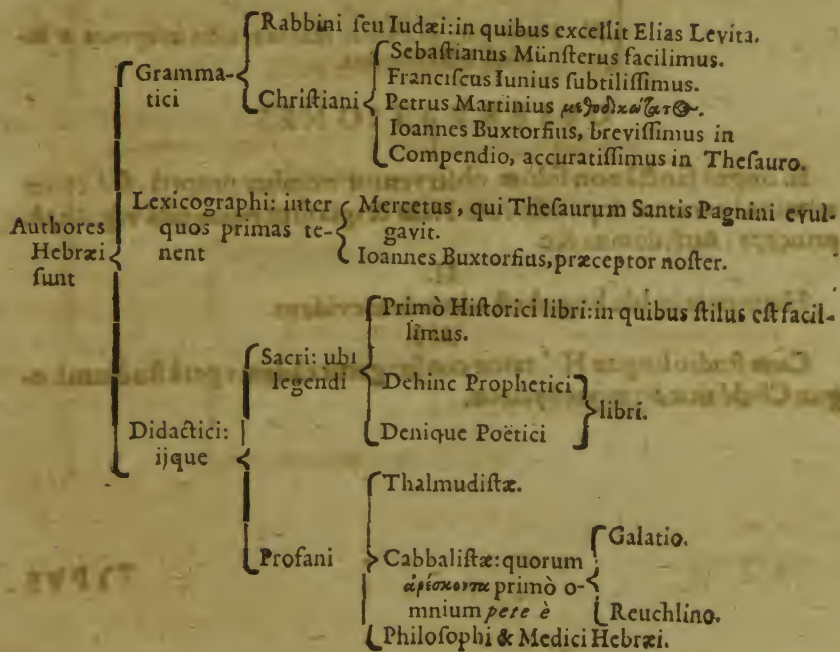
113

TABVLA QUINQUAGESIMATERTIA.
**MODVS DISCENDI HEBRAI-
 CAM PHILOLOGIAM.**

Studiofo linguæ sanctæ quatuor sunt observanda.

- I. Index authorum.
- II. Ratio libellorum memorialium.
- III. Typus studiorum horarius.
- IV. Calendarium Hebraicum.

I.
**QVINAM AVTORES HEBRÆI
 sint evolvendi.**

P II. Quo

II.

QUOMODO LIBELLI MEMORALES
in linguâ sanctâ conficiendi.

Libelli Memoriales
in linguâ Hebræâ
erunt triplices.

- I. Vocabularia: in quibus notentur voces insigniores. ad-
ditis figuris variis & anomalijs. Hic velim haberi
rationem nominum propriorum Hebraicorum. Ea
enim sunt *σημαντικα*, ita ut ex ijs possimus eruere alias
voces Hebræas præsentissimo memoriae subsidio.
- II. Phraseologia: in quibus consignentur varij Hebraismi,
seu elegantiae Biblicæ.
- III. Florilegia: in quibus notentur dicta insigniora & Bi-
blica & Rabbinica.

OBSERVATIONES.

I.

In linguâ sanctâ non solum observentur nomina propria, sed etiam
nomina literarum & punctorum. Nam & ipsa sunt *σημαντικα* v. g. *Aleph*.
princeps; *Beth*, domus &c.

II.

Harmonia in hac linguâ est admodum evidens.

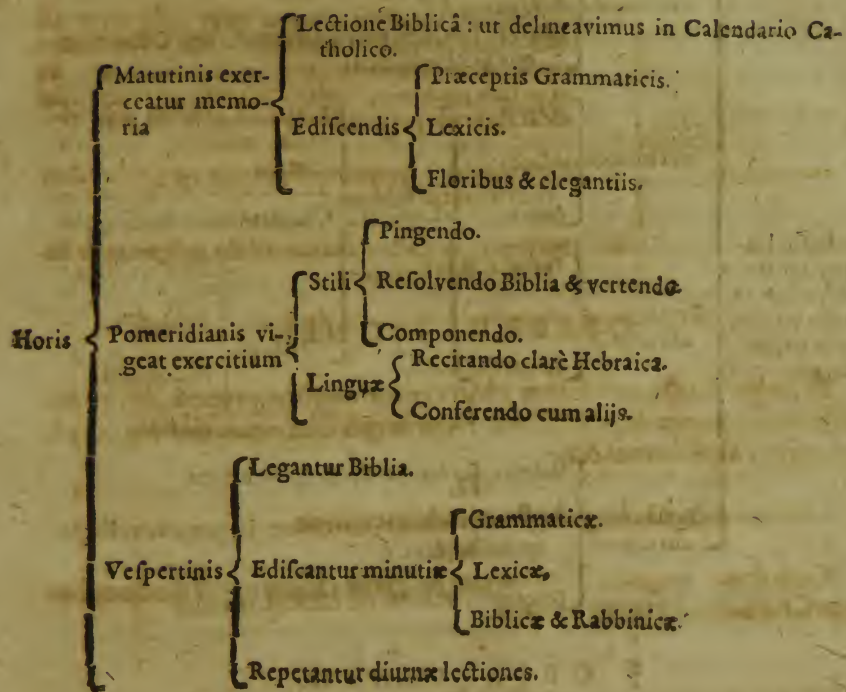
III.

Cum studio linguæ Hebraicæ conjungatur eadem operâ studium lin-
guæ Chaldaicæ, itemque Syriacæ.

TYPVS

III.

TYPVS HORARIVS STVDIORVM
in linguâ sanctâ.

CALENDARIUM HEBRAICUM.

Studiosus lin- guæ sanctæ discescat an- num in qua- tuor trime- stria..	{	Primum: ubi mense	{ <i>Ianuario</i> <i>Februario</i> <i>Martio</i>	} Grammatica plena discatur: adhibito Quadrato Hutteri. Lexicon percurretur: adhibito Cubo, item- que Globo Hutteri..	
		Secundum: ubi mense	{ <i>Aprili</i> <i>Mai</i> <i>Iunio</i>		} Legatur { Biblia <i>על כפאלהס אפס נו- דוס</i> adhibitis commen- tariis Christianorum. Rabbinoꝝ..
		Tertium: ubi mense	{ <i>Iulio</i> <i>Augusto</i> <i>Semptēb.</i>		
		Quartum: ubi mense	{ <i>Octobri</i> scribantur Epistolæ Hebraicæ.. <i>Novembri</i> vigeat exercitium linguæ, in collegio quodam privato.. <i>Decembri</i> instituatutur examen annuum.		

§ OBSERVATIO.

*Quoniam maxima linguæ sanctæ difficultas versatur in doctrinâ Coniuga-
tionum. author sum, ut studiosus huius linguæ quinque septimanas seligat:
sunt enim quinque formæ Coniugationum, videlicet 1. Pa-kad, 2. Ma-za, 3. Ga-
lab, 4. Sab, 5. Kam. Singulis septimanis singulas formas perdiscat..*

Primum

Primum Trimestre.		
Januarius.	Februarius.	Martius.
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		
21		
22		
23		
24		
25		
26		
27		
28		
29		
30		
31	<i>Examen</i>	<i>menstruum.</i>

P 3

Secundum

	Aprilis.	Secundum Trimestre. Majus.	Iunius.
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			
30			
31	<i>Examen</i>	<i>men-</i>	<i>brum.</i>

Tertium

CALENDARIVM HEBRAICVM.

Tertium Trimestre.

	Iulius.	Augustus.	September.
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			
30			
31	<i>Examen</i>	<i>mer-</i>	<i>struum.</i>

Quartum

CALENDARIUM HEBRAICUM.

Quartum Trimestre.

October.

November.

December.

1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			
30			
31	<i>Examen</i>	<i>men-</i>	<i>struum.</i>

OBSER-

Studioſus ſanctę lingue ad dextram ponat Grammaticam, ad finiſtram Lexicon, in medio Textum quem reſolvat hoc modo.

I. Ter quaterve legat Textum, quidque intelligere & explicare poſſit ex ſeſe, videat.

II. Adhibeat verſionem.

III. Grammaticę & Lexicę reſolvat, ſingula hoc modo:

Sit textus:

בשם האב והבו והרוה הקדוש אמר:

.Amen hak kedósch verúach vehabbén haáb Beſchem

בשם est vox conjuncta è duabus. כ est litera ſervilis & labialis. Habet ſervile punctum, ſcheva. Separata vox est שם, quam memoria mandabis, ſi recorderis filij Noachi Schem. Schemi, est nomen meum.

האב est vox conjuncta, à radice אבה. Vocabulum אב memoria mandabis, ſi recorderis Latina dictionis Ab, vel nominis ABraham vel ABſchalom. Hac vox declinetur & deducatur per affixa & praſixa. ה qua huic dictioni hic praſigitur, est articulus Genitivi, Litera ſervilis & gutturalis. Eodem modo procedatur in reliquis vocibus.

Itaq, in Analyſi

I. Reducantur Literę ad ſuas claſſes.

II. Oſtendatur ratio punctorum.

III. Oſtendatur modus radices mandandi memoria.

IV. Vox ſeparata deducatur per collegium affixorum & praſixorum.

RATIO

RATIO PHILOSOPHICI

S T V D I I.

Exposita est ratio studii Philosophici: quod restat, accingemur ad exponendū modum discendi Philosophiā. Quatuor hinc itidē sunt notāda.

- I. Index authorum.
- II. Ratio locorum communium.
- III. Typus studiorum horarius.
- IV. Calendarium Philosophicum.

I.

INDEX AVTHORVM IN

studio Philosophiæ.

Philosophia Doctor seu Professor futurus cupit vel totam Encyclopediam docere, vel ejus partem. Qui totam docere publice profitendo satagit, det operam, ut habeat Bibliothecam probe à Philosophis quā veteribus quā recentioribus instructam. Qui verò unicam Encyclopediam partem docere vult, principiorum reliquas Philosophia partes percurret, ut eorum principia & fundamenta utcumq; assequatur: dein ex professo & fundamentotenus eam disciplinam cognoscat, ad cuius studium animum suum planè adiecit. Conficiat sibi cumprimis Indicem authorum putà Logicorum, Historicorum, Ethicorum, &c. Regula generales de istorum authorum evolutione sunt ista.

I. Emantur authores qui scripserunt præcepta vera, perspicua, methodica, usui apta, propria isti discipline, rectè collocata & connexa inter se, adæquata denique, quæ neq; sint redundantia neq; mutila.

II. Primò discantur Compendia, sive Synopses: in quibus præcepta, id est definitiones & divisiones, item regula traduntur.

III. Præceptis cognitis evolvantur Commentaria: quorum requisita sunt, ut sint vera, perspicua & illustra, præceptis accommodata, denique concinna, id est ne nimium brevia aut longa.

IV. Semper generalia specialibus, simplicia compositis, brevia prolixis, facilia difficilibus, absoluta restrictis, doctrinalia oratoris, id est, ea quæ ad nudam & puram mentem pertinent, illis quæ ad affectum sive delectationem & ornatum, atq; adeo vestitis, denique propria impropria præmittantur.

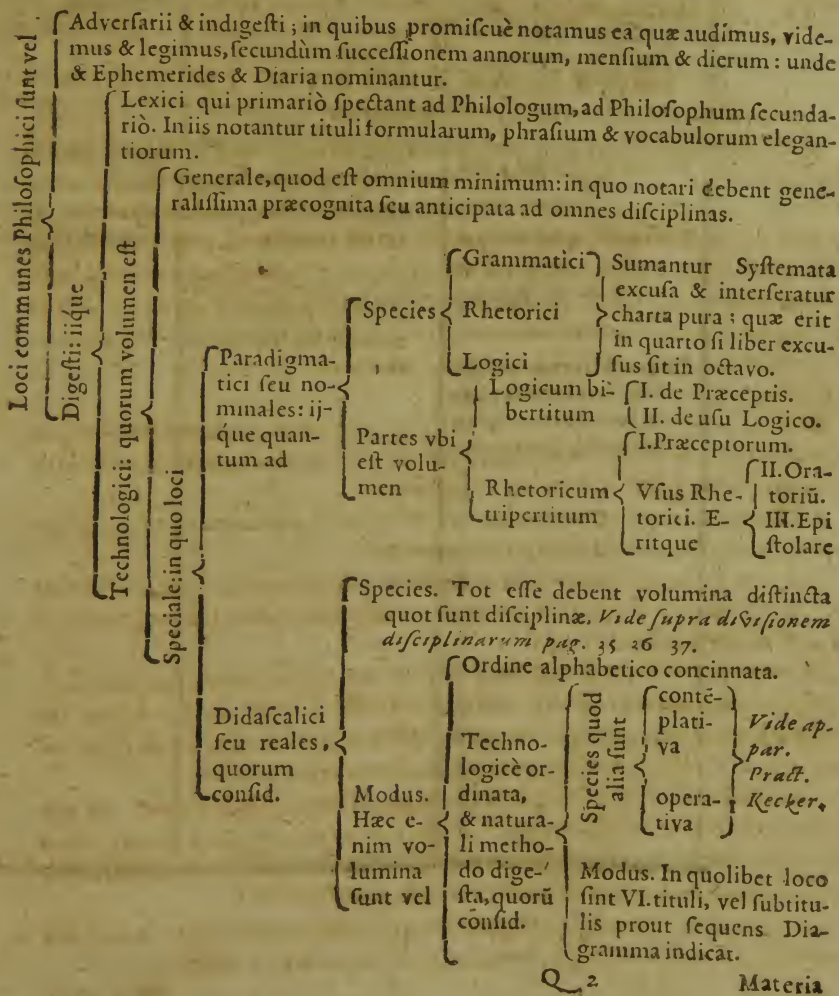
V. Studiosus in quâlibet disciplinâ unum excellentem sibi proponat. Ex uno enim universa haurire est ineptum. Nam, Omnia non uni dat sua dona Deus. Interim hi sequentes erunt instar omnium, Aristoteles, Scaliger, Zabarella, Keckerman. Hi quatuor erunt duces in curriculo philosophico.

VI. Candidatus Philosophia in quâlibet disciplinâ proprio Marte formet sibi Synopsin. Nam nostra impensius amamus, & citius memoriæ mandamus.

RATIO

II.
RATIO LOCORUM COMMUNIVM
Philosophicorum.

*Locorum Communium Philosophicorum consideratur tum Partitio, tum
modus sive ratio: id est, Distributio generis in species, & integri in membra. Di-
stributio Locorum Philosophicorum peti potest ex subiecta Tabella.*

Materia.

<i>Textus seu praecepta.</i>	<i>Explicatio Praeceptorum.</i>	<i>Quaestiones.</i>
Materia est principium passivum, quod cum formâ corpus naturale primò componit & constituit.	Materia dicitur à nomine <i>μήτηρ</i> Doricè <i>μάτηρ</i> . Græcè <i>ύλη</i> .	I. An materia prima sit Ens imaginarium? N.
Estque vel Prima, vel Secunda.	Dicitur principium passivum: quia est otiosa in se spectata. Est enim radix potentiae. Omnis autem operatio est à formâ.	II. An materia prima sit ens actu? A.
Prima est, quæ semper manet simplex, & nunquam fit composita.	Nihilominus tamen est & dicitur Principium, ratione sui materia-ti.	III. Quòdnam sit discrimen inter materiam primam Aristotelicam & Mosaicam? &c.
Ea consideratur vel absolute, vel relatè tum ad formam tum ad totum compositum, &c.		

Materia

NIUM PHILOSOPHICORUM
 appositione declarata.

Materia

Obiectrones.	Regula & Di- stinctiones.	Testimonia Philosophorum.
<p>I. Omnis materia est sensibilis. Materia prima non est sensibilis. Ergo non est.</p> <p>II. Quicquid est, est species Entis. Materia prima non est species Entis. Ergo, Materia prima non est. & c.</p>	<p>I. Materia est ens incompletum.</p> <p>II. Materia & formâ sunt partes rei essentielles.</p> <p>III. Materia prima est generalissimum illud, in quo omnia corpora naturalia conveniunt.</p> <p>IV. Materia prima est præexistens, vel coexistens.</p> <p>V. Materia prima non est sensilis per se & immediatè.</p>	<p>Indicentur Authores præcipui, qui de materiâ in genere, & in specie de materiâ primâ scripserunt. Loca allegentur, & elegâtiora dicta annotentur verbi gratiâ:</p> <p><i>Aristotel. text. 81. l. 1.</i> <i>Phys. Materia ornari cupit à forma, tanquam fœmina à viro.</i> <i>Confer. Piccol. l. 2. de materia. c. 11.</i></p>

Q 3

Regula

Regulæ ob- servandum in colligen- dis locis communi- bus Philo- sophicis re- spiciūt vel	Ordinem discipli- narum: ubi oportet	Incipere à propæ- diâ: id est, à	Grammaticâ. Rheticâ Logicâ.	Contemplativam.
Modum colligen- di. <i>Vide tabel. seq.</i>	Definere in individuīs, quæ non exemplificant, ut lo- quuntur, h. e. non possunt referri ad certam ali- quam disciplinam, sed ad varias pertinent. Alia est ratio individuorum, quæ dicuntur exemplificantia. Nam illa subjiciuntur artium regulis, tanquam va- des.			

Modus

Solitarius: cum ipsi pro nobis soli scitu digna colligimus.

Pimò

Socius; quando conjunguntur operæ: qui modus omnium est optimus. Itaque tres quatuorve vel

Ipsi

Legant varios auctores de eodem loco.

Consignent dominæ *ἐπιμνηστικὰ ἐν χάριτι.*

Convenient postea, & singuli suas gazas in commune conferant.

Lectorem seu Anagnosten alant.

Modus colligendorum Locorum communium Philosophicorum est

Secundò

Præcognoscendum: idcircoque pertinet ad

Archelogiam.

Hexilogiam.

Technologiam.

Didacticam.

Objectivus: ut cogites quid illud sit, quod in locis est notandum: videlicet est

Cognoscendum: idque est

Directum: estque vel

Res

Univerſalis, quæ notetur Systemate distinguendo.

Præcepta.

Regulas.

Commentaria.

Singularis

Exemplificans: & hoc notetur ad Systema suum.

Non exemplificans: & hoc notetur ordine alphabetico.

Verbum

simplex.

coniunctum

Rei signum Estque

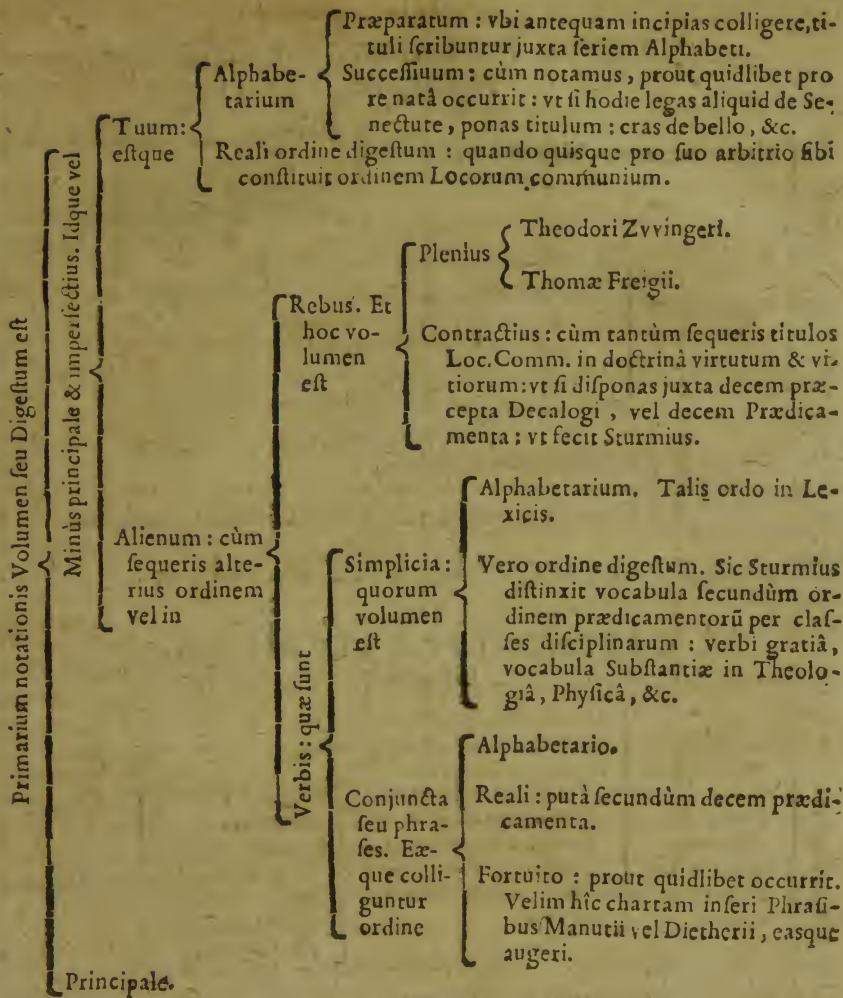
Indirectum: ut est explicatio loci alicuius difficultis & obscuri in auctore.

Subjectivus: *Tabulam sequentem.*

Modus

- Alphabetarium, quod distinguitur in Alphabetum unum vel plura ejusdem disciplinæ.
- I. Quilibet sibi adornet tales Ephemerides: alij vocant Diaria & volumina memoralia.
- II. Incipias à certo anni tempore: putà Calendis Ianuarij.
- III. Singulis annis singulos libros conficias, id est, finito anno novum ad manus sumas. Nam volumina Locorum Comm. debent esse portatilia.
- IV. Pagina certis numeris notentur, putà anni, mensis, diei, horæ.
- V. Addatur nomen loci.
- VI. Si domi sis, non est quòd referas multa in volumen adversarium. Id facias, si sis occupatus vel peregrineris. Sed ita facies, ut postea transcribas in Digesta.
- VII. Peregrinantes poterunt pro singulis provinciis adornare Adversaria, verbi gratià, Adversarium Germaniæ, Italiæ: vel etiam Urbibus, v. g. Adversarium Basiliense &c.
- VIII. Semper ad manum habeas pugilares.
- I. Pro rebus universalibus & singularibus.
- IX. Qui domi versantur, habebunt tria Diaria
- II. Pro normis Logicis & Poëticis.
- III. Pro verbis.
- Subsidiarium, quod etiam vocatur Secundarium & Secundariū. Idque vel
- Adversarium, in quo obvia quæque notamus, secundum ordinem dierum: his regulis observatis
- Modus Subjectivus est quo cogitamus de subjecto notationis, quod est Volumen
- Primarium seu Digestum. *Vide Tabulam sequentem.*

Prima-

R

III. TY.

Primum Trimestre.			
Ianuarus.	Februarius.	Martius.	
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			
30			
31	<i>Examen</i>	<i>men-</i>	<i>struum.</i>

R. 2

Secundum

Secundum Trimestre.			
Aprilis.	Majus.	Iunius.	
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			
30			
31	<i>Examen</i>	<i>mer-</i>	<i>struum.</i>

Tertium

Tertium Trimestre.		
Julius.	Augustus.	September.
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		
21		
22		
23		
24		
25		
26		
27		
28		
29		
30		
31	<i>Examen</i>	<i>men- firuum.</i>

R 3 Quartum

Quartum Trimestre.		
October.	November.	December.
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		
21		
22		
23		
24		
25		
26		
27		
28		
29		
30		
31	Examien	men- struum.

OBSERVATIO.

Philosophia, ratione Secularum, hodie potissimum est triplex, Aristotelica, Rationa, Lulliana, Triplex igitur requiritur Calendarium: nisi quis velit conjungere. Ratio Secro Calendaris Lulliani praescribitur ab ipsemet Lullio, in arte magna, part. 13.

RATIO

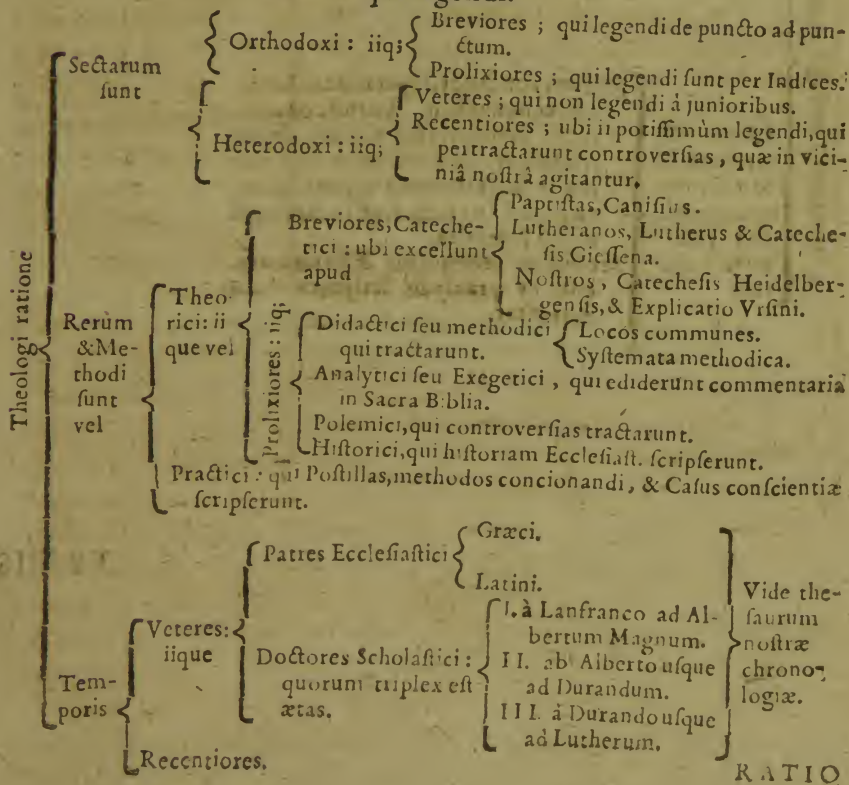
135

RATIO THEOLOGICI STVDII

Diximus de ratione studii Philosophici : ad rationem studii Theodogici jam, Deo nos iuvante, progrediemur. Hic itidem quatuor delineanda sunt studio Theologiae.

- I. Index Theologorum qui legendi.
- II. Ratio Locorum communium.
- III. Typus studiorum horarius.
- IV. Calendarium Theologicum.

I. INDEX THEOLOGICORUM, qui legendi.

RATIO

II.

RATIO LOCORVM COMMUNIVM
in studio Theologico.

studiosus Theologiæ cupit docere vel in

Ecclesiâ. Is adornet sibi duo Locorum communium volumina

Scholâ. Hic præparet sibi Locorum communium duo volumina; quorum

Vnum erit Theoricum, cuius ratio à nobis describitur paulò post, pag. 138. 139.

Alterum erit Practicum: in quo notabit

Formulas. Ornaments. quib. uti queat in concionando.

Hæc de re videas consilium Excellentiss. Keckermanni in Rhetoricâ Ecclesiast.

Primum contineat disputationes locorum communium. Vbi hæc est cautio, ut controversiæ veteres obiter tractentur, recentiores, & nominatim in vicinâ nostrâ agitari solitæ, eo modo, ut factum est in theologiâ nostrâ Polemicâ.

Secundum persequatur disputationes, quæ de præcipuis scripturæ locis moventur.

TYPUS

RATIO LOCORUM COMMUNI-
 unici exempli appo-
 LOCUS COMMUNIS.

<i>Textus seu praecepta Theologia diductica.</i>	<i>Explicatio textus.</i>	<i>Quaestiones seu Problemata.</i>
<p>Deus est ens independens. In Deo consideratur tum Unitas, tum Trinitas. Unitas est ratione Es- sentiae, in qua sunt proprietates essen- tiales. Iste sunt absolutæ & vel relatæ &c. Trinitas est ratione personarum, quæ sunt Pater, Filius, & Spiritus Sanctus.</p>	<p>Vocabulum Deus est Græcè originis. Dedu- cunt <i>θεός</i> & <i>θεῶν</i>: vel à nomine <i>דַּי</i>, vel ab Hebræo <i>דַּי</i> Dai, id est Sufficientia. Deus vocatur Ens. & Ens est genus analogicum, quod vocant <i>עֵשׂ</i> & si- ve <i>אֱלֹהִים</i>.</p>	<p>I. An Deus sit in prædica- mento Substantiæ? Resp. Distingüendo. Non est directè, sed indire- ctè, id est, <i>negot' analogo- gicæ</i>. Nam Dei nullum est genus univocum. II. An ullum possit dari nomen Dei essentiæ? III. Quotuplicia sint Dei nomina? IV. Quid statuendum sit de nomine tetragram- mato <i>יהוה</i> Ichovah? V. An è nomine <i>אלהים</i> Elohim possit probari mysterium SS. Trini- tatis?</p>
<p>CAUTIO. <i>Studiosus non existi- mabit locos communes esse semel & simul im- plendos. Hic enim est Loc. Commun. usus, ut obvia quæq; quotidie in iis consequentur.</i></p>		<p>NOTA. <i>De ratione studii Theologici lege Salsiti- um, Perkinsum, Hyper- um, Arctium, Osi- drum.</i></p>

DE DEO

NIUM IN THEOLOGIA
 sitione declarata,

DE DEO.

<i>Obiectiones seu Theologia polemica.</i>	<i>Canones seu Theorematum & Reg.</i>	<i>Testimonia seu Theologia analytica.</i>
<p>I. Scriptura testatur multos esse Deos. Ergo non tantum est Vnus. Resp. Est fallacia homonymiæ. Nam magistratus vocantur Elohim, id est, Dii. II. Deus quievit die septimo. Ergo est mutabilis : ac proinde non est independens &c. III. Deus poenitudine ducitur. Ergo est mutabilis. Resp. ad utrumque Multa dicuntur de Deo <i>ἀνθρωποποιῶς</i>, quæ intelligenda sunt <i>θεοποιῶς</i>.</p>	<p>I. Dei nomen sumitur aut proprie ; idque tum <i>εἰσὸς</i>, tum <i>ὑποστατικός</i> : aut improprie : idque vel per concessionem & <i>μικρῶν</i>, cum S. Scriptura agit de falsis diis ; vel nuncupative, seu <i>κατὰ ἀναλογίαν</i>, cum agit de diis, non natura, sed donorum & officii ratione. II. Vnum ratione essentiali, & trinum ratione personarum non opponuntur. III. Proprietates Dei à priori non differunt.</p>	<p><i>Deut. 6. & 4.</i> Audi Israel, Iehova Deus noster Iehova unus est. <i>1. Ioan. 5. & 7.</i> Tres sunt in caelo, qui testantur, Pater, <i>Λόγος</i> & Spiritus. Et hi tres Vnum sunt. Huc refer testimonia Sybillarum & Ethnicorum de Unitate Dei: dicta Patrum de SS. Trinitate: itemque aliorum Theologorum orthodoxorum.</p>

S 2 RATIO

RATIO CALENDARIi IN
studio Theologico.

Studiosus Theologiae tribus modis potest sibi Calendarium conficere, & speculi instar proponere:	I. Menses dividat in quatuor septimanas. Et	{ Primam Philologiam Secundam Philosophiam } discat. Tertiam Theologiam Quartam instituat examen seu repetitionem eorum, quae didicit in Philologia, Philosophia, Theologia.
	II. Auctores certos sibi seligat: & quidem quotidie legat auctorem	{ 1. Catecheticum. 2. Didacticum. 3. Analyticum. 4. Polemicum. 5. Historicum. 6. Ecclesiasticum seu Practicum. } Diem igitur partiatur in senas partes seu horas. Istos auctores ordine percurrat à capite ad calcem. Hic poterit vel singulis mensibus, novum sibi sumere, ita ut habeat 12. Scriptores Catecheticos, totidem Didacticos, &c. Vel poterit singulis semestribus, trimestribus. &c. novum in quolibet ordine sumere: vel denique poterit singulos auctores sive libros in 12. membra pro numero mensium, parti ita ut singulis mensibus singula membra, & ita singulis annis singulos auctores percurrat.
	III. Annum dividat in duo semestria,	{ Primo evolvat auctores sex istarum classium: primo mense Catecheticum, secundo Didacticum, & sic deinceps. Altero idem faciat, vel in iisdem vel in aliis auctoribus.

Primum

Primum Trimestre.		
Januarius.	Februarius.	Martius.
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		
21		
22		
23		
24		
25		
26		
27		
28		
29		
30		
31	<i>Examen</i>	<i>menstruum</i>

S 3 SOLLIDUM

Secundum Trimestre.			
Aprilis.	Majus.	Iunius.	
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			
30			
31	<i>Examen</i>	<i>men-</i>	<i>struum.</i>

Tertium

Tertium Trimestre.

	Iulius.	Augustus.	September.
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			
30			
31	<i>Examen</i>	<i>men-</i>	<i>struum.</i>

10. 12. 14. 16. 18. 20. 22. 24. 26. 28. 30.

| | October. | Quartum Trimestre.
November. | December. |
|----|----------|---------------------------------|-----------|
| 1 | | | |
| 2 | | | |
| 3 | | | |
| 4 | | | |
| 5 | | | |
| 6 | | | |
| 7 | | | |
| 8 | | | |
| 9 | | | |
| 10 | | | |
| 11 | | | |
| 12 | | | |
| 13 | | | |
| 14 | | | |
| 15 | | | |
| 16 | | | |
| 17 | | | |
| 18 | | | |
| 19 | | | |
| 20 | | | |
| 21 | | | |
| 22 | | | |
| 23 | | | |
| 24 | | | |
| 25 | | | |
| 26 | | | |
| 27 | | | |
| 28 | | | |
| 29 | | | |
| 30 | | | |
| 31 | Examen | men- | strum. |

RATIO

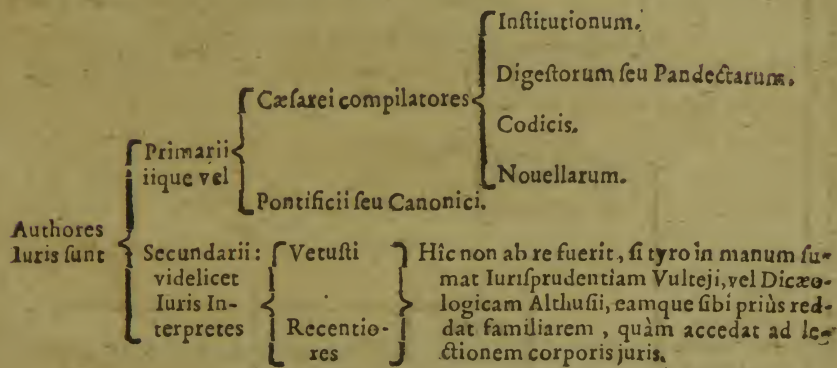
RATIO IVRIDICI
STVDII.

Studiosus Iurisprudentiæ sequentia obseruare poterit.

- I. Quinam Authores sint euoluendi.
- II. Quæ ratio Locorum Communium.
- III. Typus horarius qualis obseruandus.
- IV. Calendarium Iuridicum.

I.

AVTHORES IVRIS.

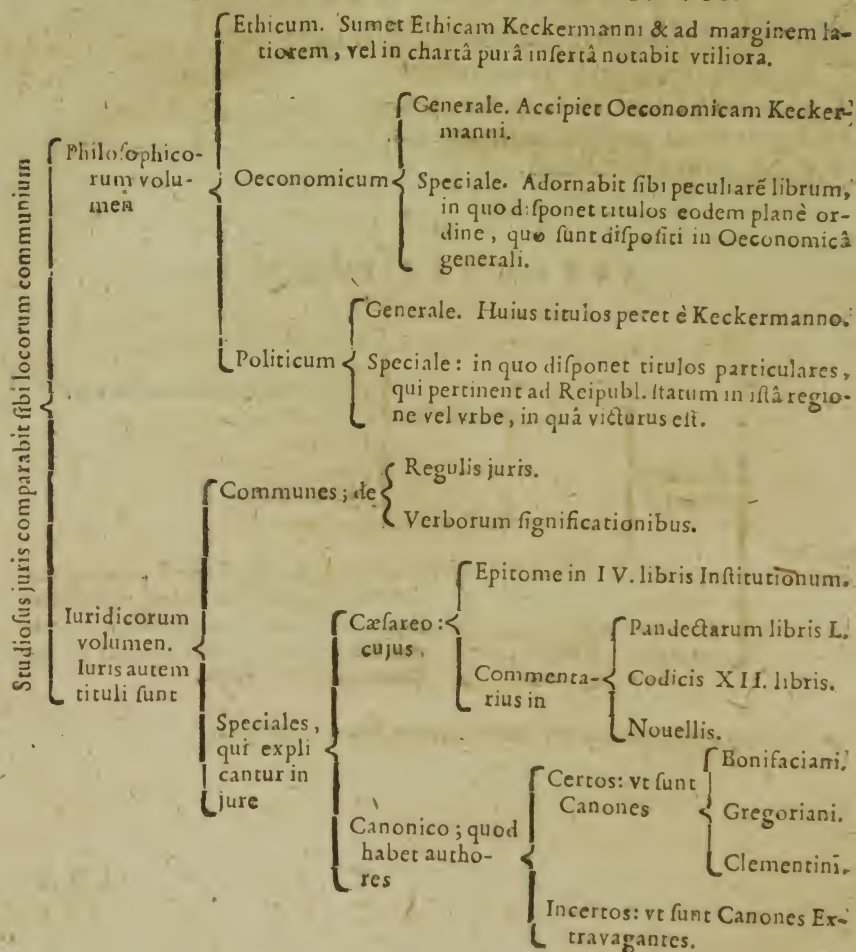
¶ Catalogum ICtorum vide in thesauro nostra Chronologia.

T

II. RA.

II.

RATIO LOCORVM COMMVNIVM.

ADMO.

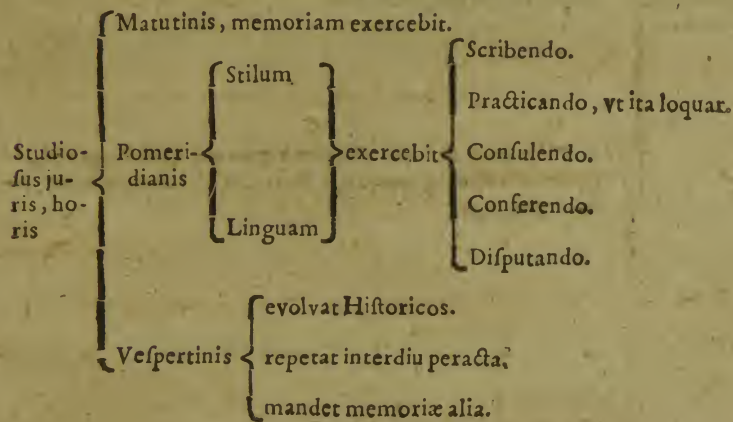
ADMONITIO.

Velim autem Studiosos Iuris ita adornare suos locos communes, vt chartas puras in folio interserant Institutionibus, Pandectis, Codici, &c. in quarto. Sex erunt subituli horum locorum. I. Textus est excusus, cui in margine latiore adicientur praecepta alia. II. Explicatio textus. III. Quaestiones. IV. Obiectiones. V. Regula. VI. Auctoritates. Binam igitur chartas puras interserat singulis excusis, easque rite dividet, adhibitis coloribus, in certas cellulas & columnas.

III.

TYPVS HORARIVS

Studii juris.

T 2

VI. RA.

RATIO CALENDARII
Juridici.

I. Poterit Studiosus,
quem informamus,
annum dispecere
in quatuor Trime-
stria: ita vt	Primo, Institutiones	} præcipud
euoluat.
	Secundo, Pandectas	
	Tertio, Codicem	
	Quarto, Ius Canonicum	
- Calendarium Iu-
ris sequentibus
modis confieri
potest
- II. Vel sit hoc Studium Menstruum: ita vt singulis Septimanis
singulos istos libros euoluat.
- III. Vel poterit denique Corpus vtrumque sic distinguere, vt
quotannis semel percurrat: sicut in Calendario Biblico fa-
ctum videmus.

RATIO

RATIO MEDICI STVDII.

Studiosus Medicinæ quatuor illa, ad rævum usque decantata, obser-
vabit: ut sunt,

- I. Index Authorum.
- II. Ratio Locorum communium.
- III. Typus Studiorum Horarius.
- IV. Calendarium.

I.

A U T H O R E S.

Medicina candidatus evolvat Authores veteres & recentiores, Galenistas & Paracelsistas: imò & Empiricos. De his vide in Thesaurò nostra Chronologia.

II.

R A T I O L O C O R V M

communium.

Cùm Studiosus
medicinæ

{	Peregrinatur, adornabit sibi volumen Adversarium seu Diarium.	{	Chartam puram interferet nobiliori alicui
			Scripto, ut observatu digna annotet.
			Herbarium vivum adornabit.
{	In loco uno agit	{	Enchiridion habebit, in quo juxta seriem alpha-
			beti scribat optima experimenta.

T 3

TYPVS

TABVLA SEXAGESIMA PRIMA.

III.

TYPVS HORARIVS STVDII
Medici.

	{	Matutinis exerceat memoriam.	
Studiosus
Medicine
horis	}	Pomeridianis	{
			Ingredietur officinas, tempore hyberno.
			Expatietur ad dignoscendum & colligendum simplicia,
tempore æstivo.
			Conferat cum { Empiricis.
Doctoribus.
Sodalibus.
			{
			Visitet ægrotos.
			Ruminet acta diei.
			Commendet aliquid memoriz.
	{	Vespertinis	

IV.

RATIO CALENDARIJ
Medici.

*Studiosus Medicina, Calendarium ne negligat: sed probè pensitet, quanam
vel qualia per totius anni decursum, debeat & possit effectui dare.*

Abfolvi, per DEI gratiam, CONSILIARIUM ACADEMI-
CUM. Confido hunc excitaturum esse alios, quibus major relicta est
gloriæ materia.

Tu JESU CHRISTE benedic nostris laboribus! etiam JESU
benedic! Amen.

F I N I S.

CONSI-

CONSILIVM IOHANNIS HEN- RICI ALSTEDII,

*De Copiâ
Rerum & Verborum.*

ROTERAM colophonem imponere huic Scripto, Lector benevole, quum titulum spectabam: sed tuum commodum, meumq; tibi gratificandi studium quum spectabam, non poteram. Id enim mihi curæ & cordi est, ut viam compendiarium studiorum pro virili meâ tibi commone-
stem. Hoc feci hæctenus: sed AuctarI loco tibi dono CONSILIVM meum DE COPIA RERUM ET VERBORUM. De copiâ dico utrâque. Quia nempe video Studioſo utramque esse, vel saltem debere esse propositam. Nam qui consecutus est id per DEI gratiam, ut copiam rerum & verborum habeat: nã! ille multum profecit. Fideliter igitur tecum agam: quidque mihi videatur eâ de re, paucis exponam. Tu utere, frueri.

Copiam rerum quatuor Sigillis ceu Clavibus contineri & referari ajo, testor.

PRIMUM est sigillum *Encyclopædiæ*. Oblato enim themate, illud deducendum est per omnes & singulas disciplinas: exempli gratiâ, de *Pane* verba facturis consideret eum *Metaphysicè*, ratione veritatis, bonitatis perfectionis &c. *Physicè*, ratione materiæ, formæ, privationis generationis &c. *Theologicè*, ratione DEI, hominis utentis vel abutentis &c. *Oeconomicè*, ratione matris familias, pistoris, &c. Hoc memorandi & amplificandi artificium pro singulari habeas velim. Necessum autem est in promptu habere *Technologiam*, ex quâ pervideri queat singularum disciplinarum nexus: ut hâc ratione ex unâ in aliam ritè progrediar. Oportet insuper titulos disciplinarum tenere memoriâ, ut eos de propositâ materiâ recte enunties,

SECUN-

SECUNDUM Sigillum est *Universitatis*: quo fit ut omnia de omnibus dici possint, affirmando vel negando: propriè vel impropiè &c. Exempli gratiâ, de *Homine* dici potest, quòd sit deus, angelus, diabolus, lupus, planta, ovis, serpens, columba &c. Vide *Brunum de Lamp. Combinat. Lullian. cap. 2. membro 2.*

TERTIUM Sigillum est *Authoritatis*: quo fit, ut oblato themate aliquo, sumatur ad manum liber aliquis, qualis qualis ille sit; & obvia quæque de proposito themate enuntientur. Verbi gratiâ: si de *Prudentiâ* tibi sermo fuerit habendus, accepto Psalmo primo, qui se tibi primò offeret hoc pacto disseres. Prudentia est, quæ hominem ad *beatitudinem* perducit. Hæc *vir* differt à puero & fatuo. Prudens est *qui de rebus agendis rectè consulit, & meditando præsentia, & recolendo præterita, & providendo futura.* Non est qui tantùm pensitat, quæ sunt *κατὰ νόδον*, &c. Sic totum Psalmum percurres. Ad eundem modum, ex initio Lib. 1. *Æneidos*, probabis mundum esse æternum vel non æternum.

QUARTUM Sigillum est *Alphabetum Lullianum*, quod nos sequente dispositionis veste, in gratiam philosophantium, ornavimus.

Principia

	B	C	D	E	F	G	H	I	K
Principia artis Lullianæ sunt I. Subiecta: eaque Mixta: quæ modo Subiecta, modo Prædicata eaque Naturaliter: in circulo I. Moraliter Virtutes: in circulo VV Vitia: in circulo VV Absoluta: in circulo A Respectiva: in circulo T III. Quæstiones sive Regulae in circulo Q.	Deus.	Angelus	Cœlum.	Homo.	Imaginativa.	Sensitiva.	Vegetativa.	Elementativa.	Infrumentativa.
	Quantitas.	Qualitas	Relatio.	Actio.	Passio.	Habitus.	Situs.	Tempus	Locus.
	Iniusticia.	Prudentia.	Fortitudo.	Temperantia.	Fides.	Spes.	Charitas	Patientia.	Pietas.
	Avaritia.	Gula.	Luxuria.	Superbia.	Acedia.	Invidia.	Ira.	Mendacium.	Inconscientia.
	Bonitas.	Magnitudo.	Duratio.	Potestas.	Sapientia.	Voluntas.	Virtus.	Veritas.	Gloria.
	Differentia.	Concordantia.	Contrarietas.	Principium.	Medium.	Finis.	Majortas.	AEqualitas.	Minoritas.
	Vtrum.	Quid.	De quo	Quare.	Quantum.	Quale.	Quando.	Vbi.	Quomodo. Cum quo.

A

SIXA PRAXIS

CONSILIUM DE COPIA
PRAXIS ALPHABETI
LULLIANI.

I. Quoties offertur Thema simplex, considera ad qualemam subiectum pertineat. Deinde prædicata absoluta de illo effer: hæc lege, ut unumquodque prædicatum absolutum deducas per singula respectiva. verbi gratiâ, *Hominis bonitas* consideratur, quatenus *differt* à bonitate *Dei, Angeli, Cæli, &c.* quatenus *concordat* cum eisdem: quatenus *contrariatur* *avaritiæ, gula, &c.*

II. Cùm offertur thema compositum, ambos terminos ejus reduc ad sedes & deduc per cellulas: exempli gratiâ: *Num Deus sit author peccati?* Negatur. I. Quia *Deus est bonus.* 2. quia *est infinitus.* 3. quia *est æternus, &c.* ex circulo A. *Malum autem non est bonum, non est infinitum, non æternum, &c.* ex circulo T. *Deus differt & distat* à malo distantia infinita. Non est *Principium* mali E circulo W. virtutum: *Deus est author & fautor justitiæ, prudentiæ, &c.* Ergo non peccati. E circulo W. vitiorum. Si *Deus est author & fautor Peccati,* est author *avaritiæ, gula, &c.* At non hoc. Ergo. Sed quid tuo! Quodvis problema probari potest è Lullio argumentis. LXII principalibus, & accessoriis MMM DCCC. LXXXIV. Vide nostrum Syntagma Mnemonicum. Satis de copiâ rerum. Nunc de

COPIA VERBORUM.

Verborum copiam tribus modis acquiri posse autumo, imò credo: videlicet, nostro duplici, & uno Brunii.

I. Primus modus, quo nos delectamur, ita habet.

Princi-

Principiò varietur sententia proposita per casus utriusque numeri, per tempora & regulas Syntacticas Grammaticas, verbi gratiâ hęc sententia, *Omnes homines scire desiderant*, sic variari potest. Non est homo quem non delectet scientia: Cuiuslibet *hominis* natura est, desiderare scientiam: *Homini* cuius in natum est insatiabile sciendi desiderium, &c.

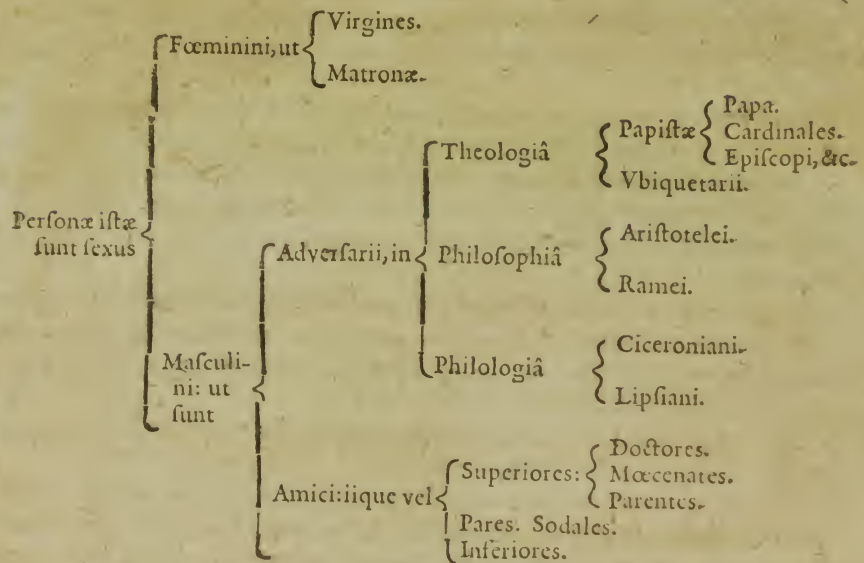
Secundò eadem scientia varietur per Tropos, Figuras, item dictionis, & sententiæ totius Rhetoricæ, exempli gratiâ: Egregius scilicet est homo qui aspernatur scientiam. Est *Ironia*. Homo, qui non capitur scientiâ multarum rerum, est stipes. Est *Metaphora*. O hominem austerum & inhumanum, qui à literis humanioribus abhorret! Est *Exclamatio*.

Tertiò eadem sententia deducatur per terminos Logicæ inventionis; verbi gratiâ: Homo usque ad eò tenetur sciendi desiderio, ut tandem fiat *efficiens causa* scientiæ. Homo per *formam* suam, quæ est anima rationalis, appetit scire &c.

II. Secundus modus est, qui fit per epistolas veras, vel repræsentativas.

Epistolæ veræ sunt, quando ad amicos vel dominos nostros scribimus, variis de rebus & quæstionibus Philologicis, Philosophicis, Theologicis, &c. Fiat ergò Index amicorum juxta seriem alphabeti: eorumque nomina ascribantur, & quæ de re ad illos scripserimus annotetur. Acceptis literis amicorum, eæ semel atque iterum perlegantur: & summa earum in dorso notetur. Postea referantur in volumen: ita ut eæ, quæ ab uno eodem perlata sunt, jungantur. Et hoc fiat quotannis.

Epistolæ repræsentativæ dicuntur quando fingimus personas ad quas scribamus, de rebus vel veris vel fictis.

Quotidiè igitur fingas personam: verbi gratiâ Mauritium H. L. Patrem, &c. ad quos scribas Latinè, Gallicè, Germanicè. Quod si feceris, & copiam hoc modo non addiscis, nã jam conclamatum est.

III. Tertius modus est Jordani Bruni, quem ille in m. s. Rhetoricâ, (quam penes me habeo, liberalitate præstantissimi Dn. Regneri Barels Frisii, amici mei honorandi) tradidit; sed obscure. Hunc ergo perspicue & breviter explanabo.

Alphabetica cetera sunt tenenda, quæ nobis suppeditant verborum phrasumque innumerabilem multitudinem.

Termini generales, qui vel in omni oratione, vel in plurimis locum habent, sunt præmittendi: quia ex illis alphabetum primarium constituitur. Suntque.

I. Esse

I. *Esse vel Non esse.* Non enim est oratio, quæ in verbum substantivum non resolvatur, affirmativè vel negativè.

II. *Sentire, opinari, scire, intelligere, ignorare, imaginari, dubitare.*

III. *Consentire, Dissentire.* In oratione enim accidit, ut omnes vel plures, pauci vel nulli consentiant & dissentiant.

IV. *Eligere, repudiare, curare, despicere, magnifacere, negligere.*
Hoc alphabetum exercetur universaliter circa ea, quæ consistunt in deliberando.

V. *Affirmatio & negatio.* Alphabetum affirmandi erit, Ajo, cenfeo, dico, existimo, fateor, judico, &c.

VI. *Interrogandi* alphabetum, ut, An, Fortè Numquid, Nonne?

VII. *Evidentis & occulti.* Evidentis: ut, Patet, manifestum est, palam est.

VIII. *Facilis & Difficilis.*

IX. *Similis & Dissimilis.* In omni enim proposito omnis generis similia adhibere possumus.

X. *Rationes atque Causæ,* quibus utimur in quolibet discursu: ut, quia, siquidem, quandoquidem, cum sit hoc, si hoc, si illud &c.

XI. *Convenientia & differentia* alphabetum.

XII. *Probationis seu Confirmationis, Improbationis seu infirmationis:* ut absurdum est, inconveniens est. &c.

XIII. *Perfecti & imperfecti:* ut planè, sufficienter, insufficienter, pro captu &c.

XIV. *Totius & Partis, universalitatis & Particularitatis:* ut, omnes, cuncti, nemo est qui non, nullo excepto, universi, quidam, aliqui, nonnulli, sunt qui, non defunt qui, &c.

V 3

XV. Com-

XV. *Comparisonis, Superlationis & Exaurationis notæ*: ut perinde, maximè omnium supra quam possibile sit.

XVI. *Per id cui satis fit, vel minus satis fit, vel unde aliquis quiescat, seu suspensus maneat, acquiescat vel hæset, certus sit vel anceps.*

XVII. *Per Possibile & Impossibile*: ut, nihil impedit: item *ex contingenti & necessario*: ut esse à naturâ, vel divinâ providentiâ inditum; à *communi sensu, à propria imbecillitate*: ex quibus omnibus & similibus & ratio & oratio ditescit.

XVIII. *Per finem, seu causam finalem*: ut, propter quid, cujus gratiâ, &c.

XIX. *Conditionalium variatio*: ut, Homo scire desiderat, dummodo non sit stultus.

XX. *Modus est inspiciendus & ponderandus*: ut an benè, malè, perfectè, an imperfectè per se, per accidens, &c.

XXI. *Frequentissima copulandi notæ*: ut, Et, Etiam, atque, &c.

XXII. *Continuationum copia*: ut, primò, initio, secundò, deinde, præterea, subinde, adhæc, proinde, neque illud obiter prætereundum, tandem, ultimò, ad extremum.

XXIII. *Notæ Assumendi*: utpote in quibus argumentationum principia proponimus.

XXIV. *Notæ Subsumendi*: ut sunt, sed, porro, atqui, cæterùm, &c.

XXV. *Conclusionum seu Illationum varietas est inspicienda*: ut, Ergo, igitur, iccirco, &c.

XXVI. *Diverse rationes*, quibus positio totius eiusdem argumenti variari potest.

Ex hoc Catalogo depromere licet omnia, quorum dictionem possimus variando ditare. Sed & hæc loca sunt (exceptis tribus, quatuorve) ad res

ad res atque rationes multiplicandas apta : ut ita duplex copiz genus in eodem liceat inspicere Catalogo.

Postquam ex pluribus dictionibus alphabeta fuerint constituta, quod possimus infinitam variandi copiam habere, constituemus Alphabetum Indumentorum.

Nomine Indumentorum hoc Alphabetum inscribimus, quia non ad Substantiam orationis pertinent, seu ad materiam : sed tantum ad extrinsecam formam. Neque est ulla oratio cui omnia & singula hæc indumenta nequeant accommodari.

Sunt autem Indumenta sequentia.

ALPHA.

CONSILIUM DE COPIA
ALPHABETVM INDVMENTO-
torum.

- A. *Esse.*
- B. *Non esse.*
- C. *Sentire.*
- D. *Imaginari.*
- E. *Intelligere.*
- F. *Opinari.*
- G. *Ignorare.*
- H. *Dubitare.*
- I. *Consentire.*
- K. *Dissentire.*
- L. *Affirmare.*
- M. *Negare.*
- N. *Verum esse.*
- O. *Falsum esse.*
- P. *Quarere.*
- Q. *Respondere.*
- R. *Apertum esse.*
- S. *Occultum esse.*
- T. *Firmum seu certum esse.*
- V. *Dubium vel Incertum.*
- X. *Exemplo vel similitudine manifestabile.*
- Z. *Ratione consentaneum.*
- A. *Necessarium.*
- B. *Possibile.*
- Γ. *Conueniens.*
- Δ. *Absurdum.*

Hæc sunt, quæ quilibet suo modo, certâque industriâ literis propriis
pro lubitu ascribere debet.

DE

DE VSV HUIVS ALPHABETI.

Est unica ratio, quâ orationem seu discursum, & libellum ita fermè innumeris modis variare possumus, ut nunquam eadem videatur repeti cantilena. Exempli gratiâ: Si oratio constet triginta enunciationibus; illæ primum singulæ singulis regulantur literis: ut A, dicatur de primâ: B, regulet secundam: C, tertiam, &c. Deinde B, regulet primam: C, secundam: D, tertiam, &c. Postea C, primam: D, secundam: E, tertiam, &c. A verò ultimam. Hoc igitur alphabetum literis suis inscribatur circulo, adjectis significatis enarratis, ut hâc ratione fiat continua circulatio.

Porro in hujus alphabeti usu illud animavertendum est, ut hæc pro modo cujusvis propositi sumantur, affirmativè vel negativè, absolutè vel modaliter, &c. quatenus videlicet orationis seu rei significatæ conditio patitur.

Constituatur igitur Alphabetum modorum seu rationum, quibus prædictæ singulæ ac omnes orationes variantur tanquam coloribus. Prius enim Alphabetum Indumentorum variatur per hoc Alphabetum colorum. Nam unum idemque indumentum variis modis variatur colorum singulorum diversitate, non sine jucunditate. Colores autem, seu modi illi, sunt Affirmatio, Negatio, &c. quæ sequuntur, quæ non eodem modo accipiuntur, quo supra. Supra enim formaliter accipiebantur, hîc modaliter: ut ex Alphabeto, quod exemplis illustravi, patet.

Nam hæc propositio: *Omnes scire desiderant.* coloratur sic ut in sequentibus vides.

X

ALPHA-

ALPHABETVM MODO-
RVM SEV COLORVM.

- A. *Affirmativè*: Omnes homines naturâ se re desiderant.
- B. *Negativè*: Nullus hominum est, qui naturaliter scire non desideret.
- C. *Interrogativè*: An quisquam hominum esse potest, in quem sciendi desiderium non aliquando cadat?
- D. *Responsivè*: Si quis à me quærat, Quid est quod homini maximè conveniat? Aliud respondere seu afferre non possum præter sciendi desiderium.
- E. *Activè*: Scire concupiscit homo.
- F. *Passivè*: A naturæ multiplici instinctu ad scientiæ adeptionem erigitur & dirigitur Homo.
- G. *Privativè*: Homo ægrè fert, si privetur scientiâ.
- H. *Contradictoriè*: Nihil scire velle non decet hominem.
- I. *Gerundivè*: Sciendi desiderio tenetur homo.
- K. *Mutando nomen*: Artes scire homo desiderat.
- L. *Infinitivè*: Homo desiderare videtur scientiam.
- M. *AEquipotentivè*: Cognitione homo delectatur.
- N. *In præterito*: Nunquam homo fuit qui scire non desiderarit.
- O. *In presenti*: Hominum nullus est hodie, qui non scientiam desideret.
- P. *In futuro*: Nullus ad finem sæculi erit, qui scientiam non sit desideraturus.
- Q. *Descriptivè*: Animal istud ad astra erectum, non autem ut cætera abjectum ad partem, oculis, auribus, &c. ad intelligendum festinat.
- R. *Definitivè*: Animal rationale ad objectum suum cognoscendum properat.
- S. *Contrariè*: Nullus est ita inertis, ut nihil scire velit.
- T. *Refragativè*: Mirum est, si quisquam hominum inveniatur expertus hujus desiderii.
- V. *Abstractivè*: Magnitudine desiderii sciendi tenentur omnes.
- X. *Concretivè*: Magno desiderio scientiæ capiuntur omnes.

Z. *Metapho.*

Z. *Metaphoricè*: Omnes homines animi alas ad lucem intelligentiæ explicant, oculos intorquent, & ad scientiam veluti præfixum scopum collimant.

A. Per *Rectum sive casum nominativum*: Scientia ad sui cupiditatem omnes impellit.

B. Per *Genitivum*: Scientiæ desiderio capiuntur omnes.

Γ. Per *Dativum*: Omnibus hominibus innatum est scientiæ desiderium.

Δ. Per *Accusativum*: Scientiam affectant omnes.

E. Per *Vocativum*: Quid est, ô homo, quo magis cupiunt, quàm lucis intelligentiæ splendore.

Z. Per *Ablativum*: A fulgore lucis intelligibilis omnis intelligentiæ appetitus & apparatus accenditur, &c.

Canditatus Eloquentiæ Latinæ quotidie sententiam unam atque alteram deducat per hoc alphabetum, vel expressè vel tacitè.

Ad uberiorem verò copiam ordinari potest alia figura, quæ facit ad divitias Orationis, acceptis terminis Grammaticis & Rhetoricis, hoc modo, ut sequitur.

X 2

TERMI.

TERMINI LATITUDINIS.		
	A B C D E F G H I K L	
TERMINI ALTITUDINIS.	A	Nominativus.
	B	Genitivus.
	C	Dativus.
	D	Accusativus.
	E	Vocativus.
	F	Ablativus.
	G	Persona Prima.
	H	Persona Secunda.
	I	Persona Tertia.
	K	Singularis numerus.
	L	Pluralis numerus.
	A	Eymologia.
	B	Amplificatio.
C	Compositio.	
D	Relatio.	
E	Periphrasis.	
F	Hyperbole.	
G	Diminutio.	
H	Metonymia.	
I	Synechdoche.	
K	Metaphora.	
L	Ironia.	

RERUM ET VERBORUM.
EXEGESIS SCHEMATIS.

165

Hic licet variare, vel per singula Elementa per se, vel cum aliis composita. Exempli gratiâ.

Per A, possumus dicere: Omnis homo, qui græcè dicitur ἀνθρώπος, capitur sciendi desiderio, & nominatim fertur ad contemplandum cœlestia.

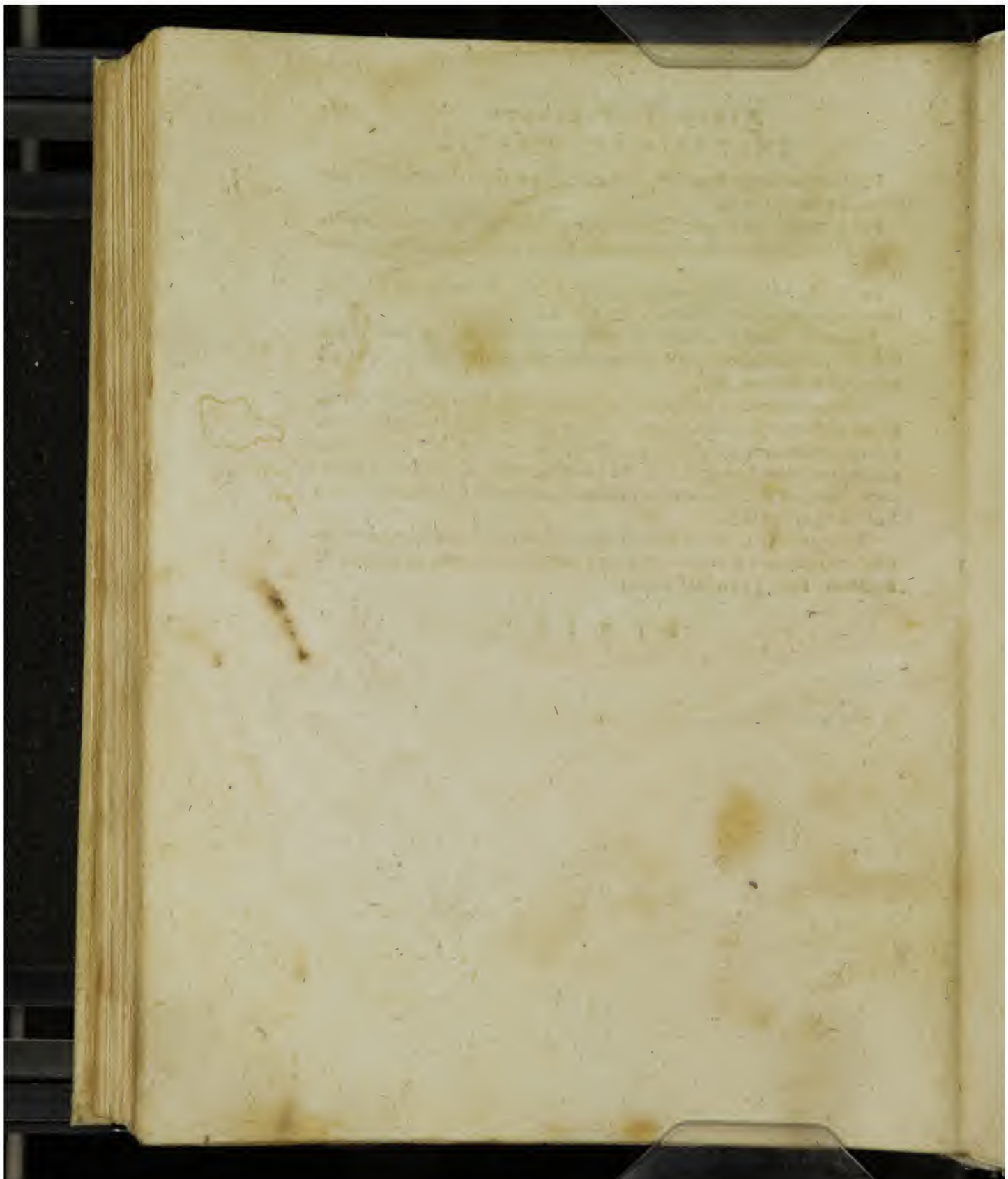
Per B. Omne animi conditum ad imaginem Dei & quod divinam in omnibus æmulari naturam videtur scire desiderat. &c.

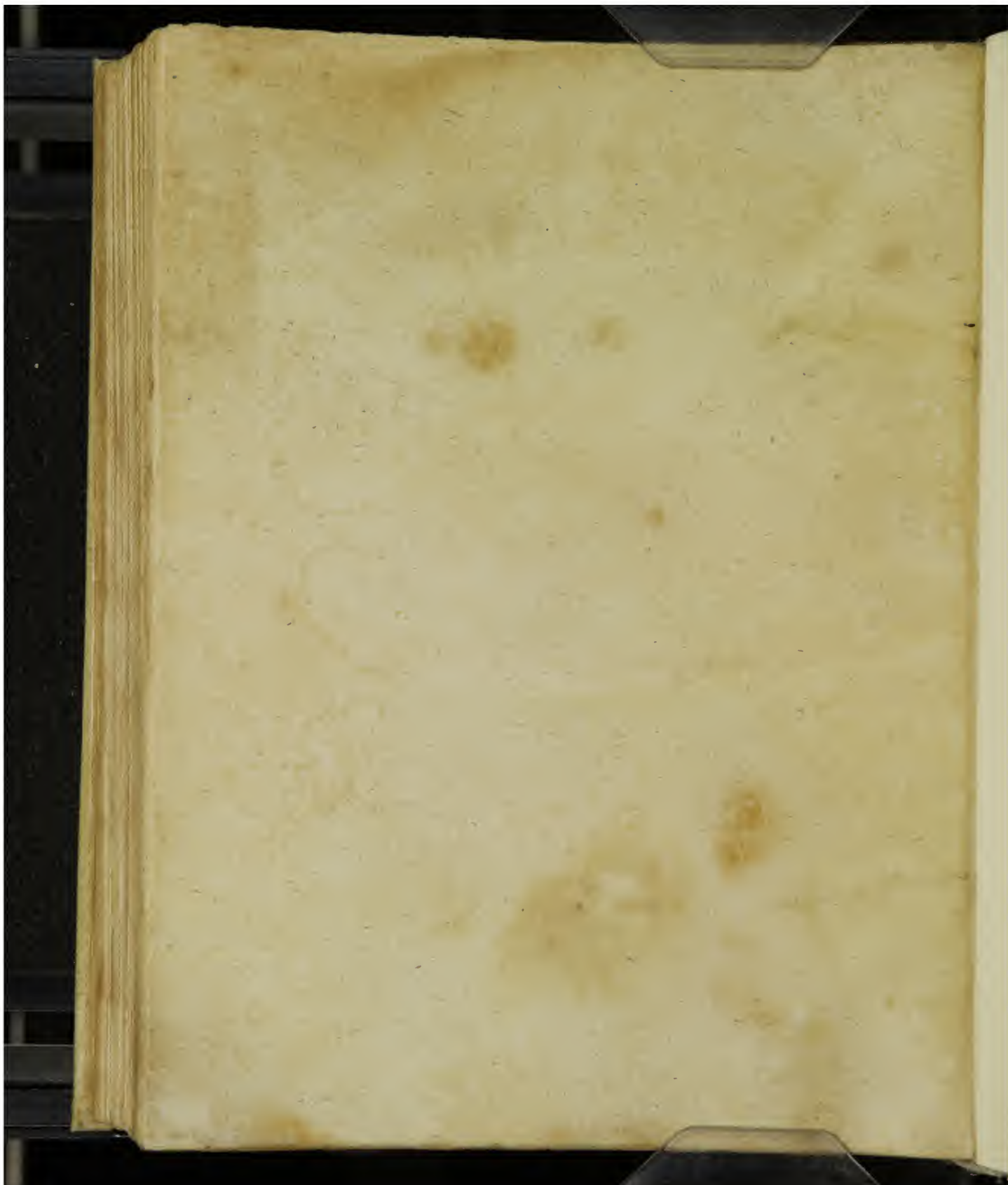
Eodem modo unam, eandemque sententiam propositam deduces per terminos latitudinis: ut per A, Homo scire desiderat: per B, Hominis est appetere scientiam, &c.

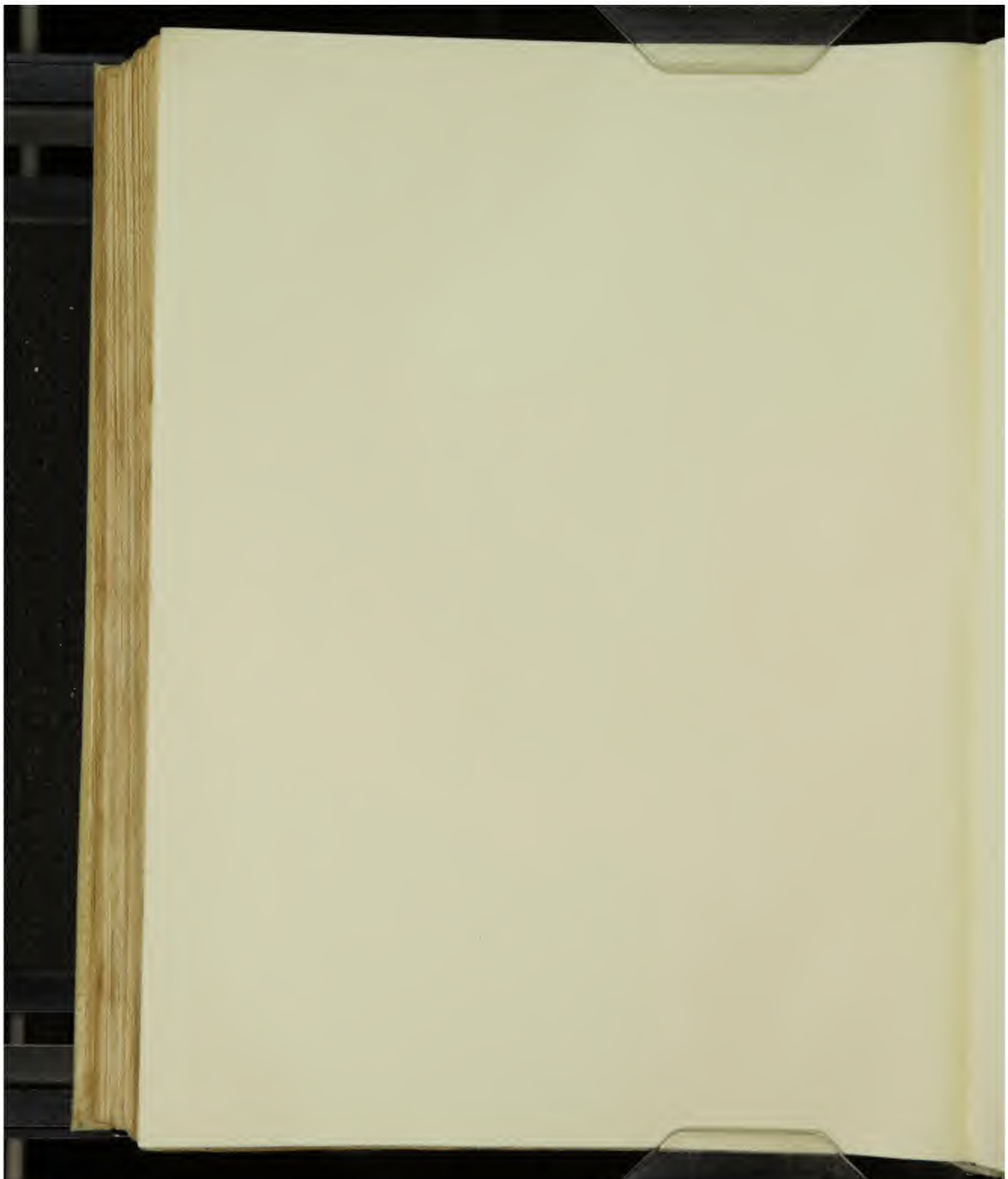
Denique terminos latitudinis poteris miscere cum terminis altitudinis, verbi gratiâ: Hominis etymologia ducatur primo per Nominat. AA, dicendus, Homo ideo ἀνθρώπος dicitur: quia capitur contemplatione cœlestium. Item per AB, Ad sublimia erecti est desiderare scientiam. Item per AC, Habenti os sublime innatum est sciendi desiderium Sed manum de tabulâ!

Tu, ingeniose Lector hæc mihi deproperata æqui consule, ad nominis divini gloriam & regni CHRISTI amplificationem in Scholis & Ecclesiis. Fiat! JESU fiat! Amen.

F I N I S.

005643883

K

005643888